

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

2019 YILI FAALİYET RAPORU

(01 Ocak–31 Aralık)

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

TS EN ISO 9001:2015

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:13
06800 Bilkent/ANKARA
(0 312) 297 50 00

Ek Hizmet Binası
Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. km)
TOBB İkiz Kuleleri C-Blok Kat:17-18
06530 Çankaya/ANKARA

www.rtuk.gov.tr

rtuk@rtuk.gov.tr

Bu faaliyet raporunda yer alan bilgiler ve veriler kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

© 2020

Basın, milletin müşterek sesidir.

K. Atatürk

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	v
I. GENEL BİLGİLER.....	3
A. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR	3
B. MİSYON, VİZYON, KURUMSAL DEĞERLER VE İLKELER İLE KALİTE POLİTİKASI.....	6
1. Misyon.....	7
2. Vizyon	7
3. Kurumsal Değerler ve İlkeler	7
4. Kalite Politikası	7
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	8
1. Fiziksel Yapı	8
2. Örgüt Yapısı	9
Ç. İNSAN KAYNAKLARI.....	12
1. Personel İstihdamı	12
2. Kadro Durumu.....	13
3. Kadrolara Ait İstatistik Veriler.....	14
4. Sürekli İşçi İstihdamı	18
II. 2019-2023 YILI STRATEJİK PLANINDA 2019 YILI İÇİN ÖNGÖRÜLEN AMAÇ VE HEDEFLERE İLİŞKİN PROJE VE FAALİYETLER.....	23
III. MALİ BİLGİLER.....	31
A. GİDER BÜTÇESİ	32
B. GELİR BÜTÇESİ.....	32
IV. FAALİYETLER.....	39
A. DÜZENLEME ÇALIŞMALARI	39
1. Mevzuat Düzenlemeleri	39
2. Karasal Televizyon Yayıncılığı ile İlgili Yapılan Çalışmalar	40
3. WRC 2019 Dünya Radyokomünikasyon Konferansı	40
4. Karasal FM Radyo Sıralama İhalesi ile İlgili Yapılan Çalışmalar	41
5. Radyo ve Televizyon Yayınlarının Bozucu Etkilerinin (Enterferans) Giderilmesine Yönelik Yapılan Çalışmalar.....	41
6. Üst Kuruldan İzin Almadan Yapılan Radyo/Televizyon Yayınlarına Yönelik İşlemler	42
7. Düşey Engel Verilerinin Toplanması ve Sunulmasına Yönelik Yapılan Çalışmalar.....	42

B. YAYIN LİSANSI VERME İŞLEMLERİ	42
1. Uydu ve Kablo Ortamından Yayın Lisansı Verme İşlemleri	42
2. Yayınların İnternet Ortamından Sunumu İle İlgili Yapılan Çalışmalar	43
C. RADYO VE TELEVİZYON YAYINLARININ İZLENMESİ.....	44
1. Sayısal Kayıt, Arşiv ve Analiz Sistemi (SKAAS)	44
2. SKAAS Yenileme Projesi (SKAAS-3).....	45
Ç. YAYINLARIN DENETLENMESİ.....	49
1. Doğrudan Denetim	49
2. Yayın Hizmeti İlkeleri.....	49
3. Yaptırımlar	52
4. 2019 Yılı Doğrudan Denetleme Çalışmaları.....	56
5. İzleyici Denetimi / 444 1 178 RTÜK İletişim Merkezi	56
6. Öz Denetim	57
7. Katılım Sağlanan Toplantılar	58
8. Kamu Spotu ve Zorunlu Yayın Çalışmaları.....	59
9. Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	59
10. Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik.....	60
11. “2019-2023 Stratejik Planı” Doğrultusunda Yürütülen Proje ve Faaliyetler	60
12. Müeyyide Kararlarına Karşı Açılan Davalar ile Diğer Davalar.....	62
13. 2019 Yılı İçinde Bazı Yönetmeliklerde Yapılan Çalışmalar	64
14. Diğer Hukuki Çalışmalar	64
D. KAMUOYU ARAŞTIRMALARI VE VATANDAŞ BİLDİRİMLERİ.....	66
1. Kamuoyu Araştırmaları.....	66
2. Vatandaş Bildirimleri	78
3. İzlenme ve Dinlenme Oranları Ölçümlerinin Denetimi	81
4. Diğer Faaliyetler.....	83
E. BİLGİ İŞLEM UYGULAMALARI VE WEB HİZMETLERİ.....	85
1. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı Yönetim Programı	85
2. İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı Programı.....	85
3. Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı Programı	86
4. Personel Başvuru Sistemi.....	86
5. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Projesi.....	87
6. İnsan Kaynakları ve Eğitim Programının Yenilenmesi Projesi	88
7. e-Devlet Kapısı Üzerinden Verilen Hizmetler	88

8. Hukuk Müşavirliği İctihat Takip Programı (Hukuk Portalı).....	91
9. Firma Bilgi Sistemi (FİBİS).....	91
10. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)	92
11. RTÜK Web Hizmetleri	92
12. Bilgi İşlem Merkezi (BİM) Sistem Hizmetleri	96
13. Bilgi Güvenliği ile İlgili İşlemler	97
F. ULUSLARARASI İLİŞKİLER.....	99
1. Avrupa Konseyi (AK)	99
2. Avrupa Birliği (AB)	101
3. Çoklu ve İkili İlişkiler	104
4. Uluslararası Gelecekle İletişim Çalıştayı	108
5. Diğer Faaliyetler.....	109
G. EĞİTİM FAALİYETLERİ	110
1. Kurum İçi Eğitimler	110
2. Kurum Dışına Verilen Eğitimler	114
3. Projeler	115
4. Diğer Faaliyetler.....	118
Ğ. STRATEJİK YÖNETİM VE KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ	120
1. RTÜK 2019-2023 Stratejik Planının Uygulanması	120
2. RTÜK 2019-2023 Stratejik Planının Güncellenmesi.....	120
3. Sektör Raporunun Hazırlanması	120
4. Kalite Yönetim Sistemi	121
5. RTÜK Faaliyet Raporlarının Hazırlanması.....	122
6. Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi (KAYSİS-HEYS).....	122
7. Onbirinci Gelecekle İletişim Çalıştayı	123
8. Kurumlarla Olan İlişkiler ve Diğer Çalışmalar	126
H. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER FAALİYETLERİ	127

TABLÖLAR

Tablo 1: Dolu-Boş Kadro Durumu.....	13
Tablo 2: Dolu-Kadro Cinsiyet Durumu	13
Tablo 3: Unvan Bazında Personel Sayısı ve Kadroların Toplam Personele Oranı.....	14
Tablo 4: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı.....	15
Tablo 5: Personelin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	16
Tablo 6: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı	17
Tablo 7: 2019 Yılında Yayın İhlalleri Sebebiyle Verilen Müeyyide Kararları.....	55
Tablo 8: Üst Kurulun Müeyyide Kararlarına Karşı Açılan Davalar ve Sonuçları	63
Tablo 9: Birimlere Yönelik Eğitimler (Hizmet İçi Eğitimler)	110
Tablo 10: Temel ve Hazırlayıcı Eğitim ile Staj Programı.....	111
Tablo 11: Hazırlayıcı Eğitim Programı.....	112

GRAFİKLER

Grafik 1: Dolu-Boş Kadro Dağılımı	13
Grafik 2: Personelin Cinsiyet Dağılımı.....	13
Grafik 3: Unvan Bazında Personel Durumu	14
Grafik 4: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı.....	15
Grafik 5: Personelin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	16
Grafik 6: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı	17
Grafik 7: Sürekli İşçi Kadrosundaki Personelin Cinsiyet Dağılımı	18
Grafik 8: Sürekli İşçi Kadrosundaki Personelin (Hizmet Alanlarına Göre) Cinsiyet Dağılımı	19
Grafik 9: Sürekli İşçi Kadrosundaki Personelin Yaş Dağılımı	19
Grafik 10: Tek Bir İletişim Aracı Seçmek Zorunda Kalsaydınız Aşağıdakilerden Hangisini Seçerdiniz?(%)	68
Grafik 11: Televizyon Yayınlarını Aşağıdaki Cihazlardan İzleme Durumunuzu Belirtiniz.(%)	70
Grafik 12: İnternete Bağlandığınızda Yanınızda En Çok Kimler Olur?(%).....	71
Grafik 13: İnternete Hangi Araçları Kullanarak Erişim Sağlıyorsunuz?(%)	72
Grafik 14: İnternette Rahatsız Olduğunuz Konular Nelerdir?(%)	74
Grafik 15: Sizce Televizyon Yayınları Denetleniyor mu?(%).....	75
Grafik 16: Vatandaş Bildirimlerinin Geldiği Kanalların Dağılımı	78
Grafik 17: Bildirim Sahiplerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	78
Grafik 18: Bildirim Sahiplerinin Eğitim Durumu	79
Grafik 19: Program Türleri	79
Grafik 20: İnceleme Kriterlerinin Dağılımı	80
Grafik 21: 2019 Yılı RTÜK Kurumsal Web Sitesi Aylara Göre Ziyaretçi Sayısı (Ocak-Aralık).....	94
Grafik 22: 2019 Yılı RTÜK Medya Okur Yazarlığı Web Sitesi Aylara Göre Ziyaretçi Sayısı (Ocak-Aralık).....	95

ÖN SÖZ

Tüm dünya medya sektörünü “Dördüncü Kuvvet” olarak görmektedir. Görsel-işitsel yayıncılık sektörü siyasal, ekonomik ve sosyo-kültürel etkinliğinin yanında, gelişen teknolojik imkânlarla birlikte düşük maliyetle yüksek katma değer yaratması, tüketim talebi yaratarak yeni iş kolları oluşturması ve istihdama olan olumlu etkisi bakımından dünyada en çok önem atfedilen endüstriler arasında yerini almıştır. Görsel-işitsel yayıncılık sektöründe gerçekleştirilen faaliyetleri radyo, televizyon ve çoğu internet tabanlı olan isteğe bağlı hizmetlerden oluşan “üç ayaklı” bir hizmetin sağlanmasına yönelik faaliyetler olarak özetlemek mümkündür. Yeni mobil teknolojilerle her geçen gün kendisini geliştiren görsel-işitsel yayıncılık alanında içerikler zenginleşmekte ve çeşitlenmekte, bu içeriğin izleyiciye iletiminde kullanılan fiziksel alt yapının (uydu, kablo, karasal, internet ortamının) kullanım şekli de değişmektedir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, geçmişte olduğu gibi bugün de izleyici ve dinleyicilerin ifade ve haber alma özgürlüğünün teminatı olmaktadır. Yayınlandıktan sonra içerikleri denetleme yetkisine sahip olan Üst Kurul, Türk aile yapısına, toplumun millî ve manevi değerlerine uygun yayınların teşvik edilmesi ile çocuklar ve gençler başta olmak üzere toplumun tüm katmanlarının korunmasına yönelik görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedir.

Düzenleyici ve denetleyici otorite olarak görsel-işitsel medya alanının en önemli aktörlerinden olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, yayıncılık sektörüne yönelik düzenleme, denetleme ve yol gösterme işlevini yerine getiren, izleyici ile yayıncı arasında aracılık eden kamu kurumu olarak öne çıkmaktadır.

Üst Kurul, yayıncılık sektörünü teknolojik yenilikleri kullanma konusunda cesaretlendirirken, yeni ve modern yayıncılığın sosyal etkilerini de araştırmaktadır. RTÜK, başta lisanslama ve içerik denetimine ilişkin kriterler olmak üzere mevcut düzenlemeleri yeniden gözden geçirme ve gerekli revizyonları yapma faaliyetlerini yürütmektedir. Üst Kurul görsel-işitsel yayıncılık alanının düzenlenmesi ve denetlenmesi konusuna yeni bir bakış açısı getirmekle birlikte bu alanın çoğulcu bir yaklaşım ile ele alınması, düzenleme ve denetlemeye yönelik stratejik amaçların belirlenmesi ve bunların başarılı bir biçimde hayata geçirilmesi işini,

sektörel paydaşlar ile birlikte gerçekleştirmeye önem vermekte ve faaliyetlerini bu anlayış çerçevesinde sürdürmektedir.

Bu kapsamda katılımcılığı artıracak yeni mekanizmalar geliştirme, sektörel paydaşlar arasında duyarlılığı artırma ve inisiyatif alarak öz denetim yapma gibi konularda, medya hizmet sağlayıcı kuruluşları teşvik etmeye ve kamusal sorumluluğun artırılmasına yönelik çalışmalara öncülük etmektedir. 2019 yılı içerisinde yayıncı ve yapımcılarla olmak üzere iki kez düzenlenen “RTÜK Medya Buluşmaları” konseptinin amacı da budur. Ayrıca düzenlenen seminer, toplantı ve yapılan çalıştaylarla medya hizmet sağlayıcı kuruluşları bilgilendirme, karşılıklı görüş alışverişinde bulunma çalışmaları da Üst Kurul tarafından sürdürülmektedir. İzleyici önerileri ve talepleri ile içeriğin kalitesi arasında bir denge oluşturma, günlük ticari kaygılardan uzak yerli ve kaliteli içerik üretimini destekleme, medya hizmet sağlayıcıların öz denetim mekanizmalarını geliştirmelerine katkı sağlama Üst Kurulun önem verdiği diğer hususları oluşturmaktadır.

Bu kapsamda, ALO 178 ve 444 1 178 Çağrı Hattı ile yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının arayabildiği +90 312 297 49 00 numaralı telefonda yapılan bildirimlerle birlikte Kurumsal İnternet Sitesi, RTÜK Mobil ve e-Devlet Kapısı kanalıyla intikal eden “izleyici önerileri, beğenileri ve şikâyetleri” değerlendirilerek periyodik olarak yayıncı kuruluşların “izleyici temsilcilerine” aktarılmaktadır. Böylece yayıncı kuruluşlar ile izleyiciler arasında doğrudan bir etkileşim kurulmasına katkı sağlanmaktadır.

25 inci Kuruluş Yıl Dönümü etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen “Serebral Palsi Farkındalık Yürüyüşü”nde olduğu gibi Üst Kurul, asli görevlerinin dışında sivil toplum örgütleriyle ortak çalışmalar gerçekleştirmekte, ilgili kamu kurumlarıyla birlikte ulusal ve uluslararası faaliyetlerde bulunmaktadır.

Görevini bihakkın yerine getirme konusunda azami gayret gösteren Üst Kurul, 2019 yılında toplam 52 toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda alınan 2.607 adet kararın 1.436 adedi görsel-işitsel yayıncılık alanının düzenlenmesi ve denetlenmesine yöneliktir.

Yıllık faaliyet raporlarının hazırlanarak kurumsal internet sitesinde yayımlanması, Üst Kurulun bu çalışmaların sonucuna ilişkin kapsamlı bilgi sunması sektöre ışık tutması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun “2019 Yılı Faaliyet Raporu” ilgililerin fayda ve bilgilerine sunulmaktadır. Çalışmada emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Ebubekir ŞAHİN
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

ÜST KURUL ÜYELERİ

Ebubekir ŞAHİN
(Başkan)

Esat ÇIPLAK
(Başkan Vekili)

Ali ÜRKÜT
Üye

Arif FIRTINA
Üye

İlhan TAŞCI
Üye

Prof. Dr. İlhan YERLİKAYA
Üye

Nurullah ÖZTÜRK
Üye

Taha YÜCEL
Üye

I	GENEL BİLGİLER
---	-------------------

I. GENEL BİLGİLER

Ülkemizde özel radyo ve televizyon yayınları 1990 yılından itibaren herhangi bir yasal düzenlemeye tabi olmaksızın başlamıştır. 1993 yılında Anayasa değişikliği yapılarak radyo ve televizyon yayınları üzerindeki kamu tekeli ortadan kaldırılmış, özel radyo ve televizyon yayınlarının yapılmasına olanak sağlanmıştır. Özel radyo ve televizyon yayınlarını düzenleyen mülga 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 1994 yılında yürürlüğe girmesiyle, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kurulmuştur. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemekle görevli, Anayasa'nın 133 üncü maddesi kapsamında üyeleri TBMM Genel Kurulunca seçilen, özerk ve tarafsız bir kamu tüzel kişiliğidir.

Özel yayıncılığın devlet tekeline rağmen fiilen başladığı ve yayıncılık deneyiminin henüz çok yeni olduğu 1994 yılında, Avrupa'daki mevzuat tercüme edilerek hazırlanan ve düzenlemeden çok denetlemeye ağırlık veren mülga 3984 sayılı Kanun, on yedi yılda yaklaşık yirmi değişiklikte günün şartlarına uyarlanmak istenmişse de yayın teknolojisindeki hızlı değişim, Anayasa Mahkemesi iptalleri gibi temel nedenlerle yasal çerçevenin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç duyulmuş ve dört yıl süren çalışmalar sonucunda hazırlanan 6112 sayılı "Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun Tasarısı" 15.02.2011 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaşmış, ardından da 03.03.2011 tarihli ve 27863 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

A. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, 6112 sayılı Kanun'da belirtilen görevleri yerine getirmekle görevli idari ve mali özerkliğe sahip, tarafsız bir kamu tüzel kişiliği olarak kurulmuştur. Üst Kurul, bu Kanun ve mevzuatta kendisine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır.

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 37 nci maddesinde Üst Kurulun görev, yetki ve sorumlulukları aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

- Yayın hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğünün, düşünce çeşitliliğinin, Rekabet Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, rekabet ortamının ve çoğulculuğun güvence altına alınması, yoğunlaşmanın önlenmesi ve kamu menfaatinin korunması amacıyla gerekli tedbirleri almak.
- Millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayınları için 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu hükümlerine göre, Üst Kurula tahsis edilen frekans bantları çerçevesinde televizyon kanal ve radyo frekans planlamalarını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak.

- Medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yayın lisansı talebinde bulunabilmeleri için gerekli idari, mali ve teknik şartları belirlemek ve bu kuruluşlardan şartları sağlayanlara yayın lisansı vermek, denetlemek ve gerektiğinde iptal etmek.
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, platform, multipleks, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinin radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetlerine ilişkin uymaları gereken idari, mali ve teknik şartları belirlemek, bunlara yayın iletim yetkisi vermek ve gerektiğinde iptal etmek.
- Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisans ücretleri, karasal ortamdan sunulacak yayın hizmetleri için yıllık televizyon kanal, multipleks kapasitesi ve radyo frekansı kullanım ücretleri ile platform, multipleks, altyapı işletmecileri ve verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretini belirlemek.
- Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yerleşik medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerini, bu Kanun hükümlerine ve Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalara uygunluğu açısından izlemek ve denetlemek.
- Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yerleşik olmayan, ancak Türkiye Cumhuriyeti yargı yetkisi altında bulunan medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinin bu Kanun hükümlerine ve Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalara uygunluğunu gözetmek, gerekli hâllerde diğer devletlerin yetkili kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.
- Yayın hizmetlerinin izlenmesi ve denetlenmesi için gerekli izleme ve kayıt sistemlerini, gerekli hâllerde yayıncı kuruluş stüdyolarına da cihaz yerleştirerek kurmak.
- Medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinde yer verecekleri koruyucu sembol sistemi ile ilgili usul ve esasları belirlemek.
- Medya hizmet sağlayıcılarının sunduğu yayın hizmetlerinde ve platform, multipleks, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinin sunduğu hizmetlerde bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata aykırılık tespit edilmesi veya yayın lisansı şartlarına uyulmaması hâlinde gerekli yaptırımları uygulamak.
- Yayın hizmetlerine ilişkin kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu araştırmaların sonuçlarını ilgili taraflar ve kamuoyuyla paylaşmak.
- Yayın hizmetlerinin izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esaslara uymayan şirket ve kuruluşlara uygulanacak yaptırımları belirlemek.

- 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve bireysel amaçlı iletişim yöntemleri hariç, teknolojik gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni yayın iletim yöntemleri de dâhil olmak üzere, yayın hizmetleri ile ilgili düzenlemeler yapmak ve deneme yayını izni vermek.
- Yayın hizmetleri ile ilgili gelişmeleri takip etmek, sektöre ilişkin genel stratejileri, ortak denetim, öz denetim ve ortak düzenleme mekanizmalarını belirlemek; yayın hizmetlerinin ülkemizde gelişmesini sağlayacak çalışma ve teşviklerde bulunmak; medya hizmet sağlayıcılarının çalışanlarına yönelik eğitim ve sertifika programları düzenlemek ve sertifika vermek.
- Yayın hizmetleri alanında hazırlanan mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek.
- Görev alanına giren konularla ilgili ikincil düzenlemeleri yapmak.
- Dışişleri Bakanlığının ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, yayın hizmetleri ile ilgili uluslararası hukuk tüzel kişiliğine sahip kuruluşlar nezdinde ülkemizi temsil etmek; medya hizmet sağlayıcılarının üye olmadığı uluslararası hukuk tüzel kişiliğine sahip olmayan uluslararası kuruluşlarda temsil görevini yerine getirmek ve bu bent gereğince düzenlenen ve uluslararası antlaşma niteliği bulunmayan belgeleri ilgili bakanlık ve kurumların görüşlerini de alarak usulüne göre imzalamak.
- Üst Kurulun stratejik planını hazırlamak, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- Engellilerin ve yaşlıların yayın hizmetlerine ve yeni teknolojilere erişimini kolaylaştırmak amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasını teşvik etmek.⁽¹⁾
- Taşınmaz alımı, satımı, kiralanması ve tahsisi konularını karara bağlamak.
- Medya okuryazarlığının toplumun tüm kesimlerini içerecek şekilde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurumları ile işbirliği yapmak.
- Medya hizmet sağlayıcılardan görevleri kapsamında her türlü bilgi, belge ve kayıtları almak, medya hizmet sağlayıcıları yerinde denetlemek ve lisans şartlarına uymayan cihazları mühürleyerek kapatmak.

⁽¹⁾ 25/4/2013 tarih ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “Özürlülerin” ibaresi “Engellilerin” şeklinde değiştirilmiştir.

- Gerekli hâllerde geçici veya belli bir ihtisas gerektiren nitelikteki işler için hizmet satın almak.
- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu üyeliği için adayları belirlemek⁽²⁾.
- Kurul üyeleri ile Kurum personelinin uyacakları mesleki ve etik ilkeleri belirlemek.
- Üst Kurulun ana stratejisi ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçesini görüşmek ve karara bağlamak.
- Seferberlik ve savaş ilânı hallerinde görev ve yükümlülükleri yerine getirmek için ihtiyaç duyulan hususları, Millî Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak çıkarılacak bir yönetmelikle belirleyerek yayıncı kuruluşlara bildirmek ve bunları denetlemek.
- Yayın hizmetlerinde ailenin ve çocukların korunması ilkesini gözeterek, ailenin bütünlüğü ve sürekliliği ile çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini destekleyecek nitelikteki aile ve çocuk dostu yapım ve dizileri, Üst Kurulca bir önceki yılda uygulanan idari para cezalarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile birlikte belirlenecek usul ve esaslara göre teşvik etmek⁽³⁾.
- Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

B. MİSYON, VİZYON, KURUMSAL DEĞERLER VE İLKELER İLE KALİTE POLİTİKASI

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının koordinatörlüğünde tüm birimlerde görevli personelin katıldığı bir çalışma grubu tarafından hazırlanan ve 2019-2023 yıllarını kapsayan üçüncü Stratejik Plan'da; stratejik amaçlar sadeleştirilerek beş ana başlık hâlinde ele alınmıştır. Birinci beş yıllık plan çalışmasında stratejik yönetim perspektifiyle Kurum tüm yönleriyle kapsamlı bir gözden geçirmeye tabi tutulmuş ve bunun sonucunda kısa, orta ve uzun vadede pek çok değişikliğin gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. İkinci beş yıllık plan çalışmasında ise ilk plandan farklı olarak kurumun temel işlevleriyle ilgili sorunlara odaklanılmış, bu sorunların çözümüne yönelik stratejik amaç ve hedefler belirlenerek politikalar üretilmiştir.

Üst Kurulun “Misyon”, “Vizyon”, “Kurumsal Değerler ve İlkeler”i ile “Kalite Politikası” aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

⁽²⁾ 09.08.2018 tarih ve 30473 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile “11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu”nda yapılan değişiklikle TRT Kurumu Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Müdürünün seçim yetkisi Üst Kuruldan alınmıştır.

⁽³⁾ 17/4/2017 tarihli ve 690 sayılı KHK’nın 62 nci maddesiyle, bu fıkra (v) bendinden sonra gelmek üzere (y) bendi eklenmiş ve mevcut (y) bendi (z) bendi olarak teselsül ettirilmiştir, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanunun 52 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

1. Misyon

Görsel-işitsel medya hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğü temelinde paydaşların hak, menfaat ve değerlerini gözeterek politika geliştirmek, düzenleme ve denetleme yapmak.

2. Vizyon

Görsel-işitsel medya hizmetleri alanında sektöre yön veren, uluslararası düzeyde söz sahibi bir otorite olmak.

3. Kurumsal Değerler ve İlkeler

- Güvenilirlik ve saygınlık
- Tarafsızlık
- İfade ve haber alma özgürlüğünün temini
- Çoğulculuk
- Saydamlık ve hesap verebilirlik
- Katılımcılık
- Mesleki uzmanlık
- Tutarlılık
- Sürekli iyileştirme
- Kurum çalışanlarına değer verme
- Bağımsızlık

4. Kalite Politikası

Radio ve televizyon yayıncılığını düzenleyen ve denetleyen kamu otoritesi olarak, sahip olunan saygınlık, güvenilirlik ve şeffaflığı sürekli kılmak, yeni iletişim teknolojilerini sektöre kazandırmak, etik ilkelere önem vererek görsel-işitsel medyada çoğulculuğu sağlamak, izleyici bilincini oluşturmak, insan onuruna, hak ve özgürlüklerine saygılı, iletişim özgürlüğünün hâkim olduğu bir yayıncılık alanı yaratmak ve kalite yönetim sisteminin şartlarına uyup sistemimizi sürekli iyileştirmek kalite politikamızdır.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

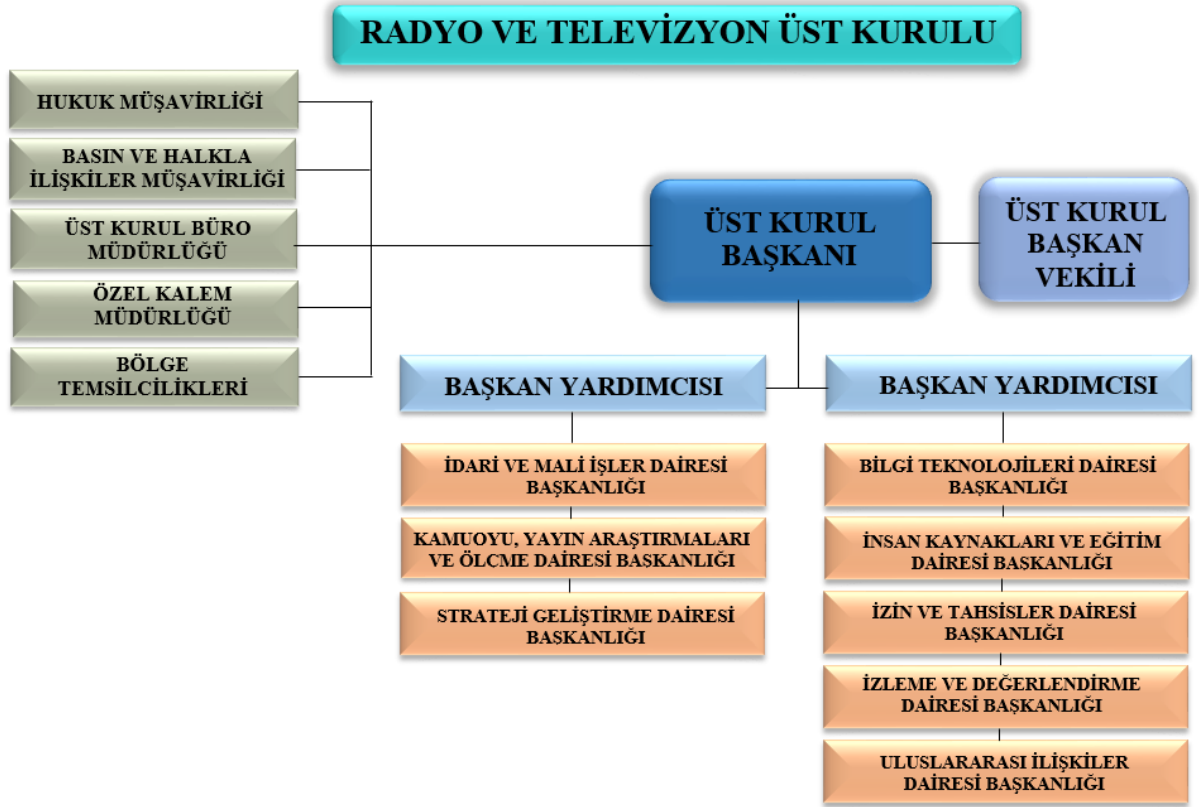

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun merkezi Ankara'dadır. Üst Kurul, faaliyetlerini 1999 yılından itibaren, Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:13 Bilkent/ANKARA adresinde bulunan ana hizmet binası ile 2019 yılından itibaren Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. km) TOBB İkiz Kuleleri C-Blok Kat:17-18 Çankaya/ANKARA adresindeki ek hizmet binasında yürütmektedir.

6112 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca açılan İstanbul Bölge Temsilciliği Bahçelievler'de, İzmir Bölge Temsilciliği Konak'ta, Diyarbakır Bölge Temsilciliği ise Ofis semtinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesi, ifade ve haber alma özgürlüğünün sağlanması, medya hizmet sağlayıcılarının idari, mali ve teknik yapıları ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla kurulan ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde sayılan on bir düzenleyici ve denetleyici kurumdan biri olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun Hükümetle olan ilişkileri, 6112 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Cumhurbaşkanı veya görevlendireceği bir Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya Bakan aracılığıyla yürütülmektedir. Bununla birlikte Üst Kurul, 24 Temmuz 2018 tarihli ve 30488 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2018/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilgilendirilmiştir.

2. Örgüt Yapısı

Radio ve Televizyon Üst Kurulu Örgüt Şeması

2.1. Üst Kurul

Üst Kurul, en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş, meslekleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları veya özel kuruluşlarda en az on yıl süreyle görev yapmış, mesleki açıdan yeterli bilgiye, deneyime ve Devlet memuru olma niteliğine sahip, otuz yaşını doldurmuş kişiler arasından Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen dokuz üyeden oluşur. Üst Kurul üyelerinin görev süresi altı yıldır. Üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. Üst Kurul üyeleri, seçim sonuçlarının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben on beş gün içinde toplanarak kendi aralarından bir Başkan ve bir Başkan Vekili seçer. Başkan ve Başkan Vekilinin görev süreleri iki yıldır. Başkan Vekilliğine seçilen Üst Kurul üyesinin Başkan Vekilliği görev süresi, Başkanın görevde bulunduğu süreyle sınırlıdır. Herhangi bir şekilde Başkan veya Başkan Vekilinin üyeliği sona erer veya Başkan veya Başkan Vekilliği boşalırsa, Üst Kurul ilk toplantısında Başkan ve/veya Başkan Vekili için seçim yapar.

Üst Kurul, Başkan tarafından; Başkanın bulunmadığı hâllerde Başkan Vekili tarafından yönetilir ve temsil edilir. Başkan ve Başkan Vekilliğinin aynı anda boşalması durumunda en yaşlı üye Üst Kurula başkanlık eder.

Üst Kurul tam gün esasına göre çalışır, haftada en az bir defa olmak üzere, en az beş üyenin hazır bulunması ile toplanır ve en az beş üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Çekimser oy kullanılmaz.

Üst Kurulun 2015-2019 yıllarında yaptığı toplantılar, aldığı kararların sayısı ve karar dağılımı aşağıda sunulmuştur.

Üst Kurul Toplantıları ve Toplantılarda Alınan Kararlar

Yıl	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı	Yayınlarla İlgili Kararlar
2015	56	3.577	1.966
2016	62	2.640	1.251
2017	52	2.566	1.252
2018	52	2.441	1.091
2019	52	2.607	1.436

2.2. Üst Kurul Başkanı

Başkanlık; Başkan, Başkan yardımcıları ve hizmet birimlerinden oluşur. Üst Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da Başkanı olup, genel yönetim ve temsilden de sorumludur. Bu sorumluluk, Üst Kurul çalışmalarının yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuya duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

Üst Kurul Başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- Üst Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek, toplantıları idare etmek, gündeme alınmayan başvurular hakkında gerekli işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin olarak Üst Kurula bilgi vermek.
- Üst Kurul kararlarının yayımlanmasını veya tebliğini sağlamak, bu kararların gereğinin yerine getirilmesini temin etmek ve uygulanmasını izlemek.
- Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Üst Kurula sunmak.
- Üst Kurulun belirlediği stratejilere, amaç ve hedeflere uygun olarak, Üst Kurulun yıllık bütçesi ile malî tablolarını hazırlamak.
- Üst Kurul ile hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışmasının en üst düzeyde organizasyonu ve koordinasyonunu sağlamak, hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki sorunlarını çözmek.
- Yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak, amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine göre faaliyetlerin değerlendirmesini yaptırmak ve bunları Üst Kurula sunmak.

- f) Üst Kurulun faaliyet gösterdiği alanda strateji, politikalar ve ilgili mevzuat ile Üst Kurul ve personelin performans ölçütleri hakkında çalışma ve değerlendirme yapmak.
- g) Üst Kurulun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek ve Üst Kurulu temsil etmek.
- ğ) Üst Kurul tarafından atanması öngörülenler dışındaki Üst Kurul personeli atamak.
- h) Başkan adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek.
- ı) İdarî konulardaki diğer görevleri yerine getirmek.

Başkan, Üst Kurula ilişkin olmayan görev ve yetkilerinden bir bölümünü, sınırlarını açıkça belirlemek ve yazılı olmak kaydıyla, alt kademelere devredebilir.

Başkana görevlerinde yardımcı olmak üzere iki başkan yardımcısı atanır. Başkan yardımcılarının en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmaları, Devlet memuriyetinde on iki yıllık mesleki tecrübeye ve Devlet memuriyeti için aranan koşullara sahip olmaları şarttır. Başkan yardımcıları, koordinasyonundan sorumlu bulunduğu hizmet birimlerinin iş ve işlemlerini yürütmekle görevlidir. Başkanlıkta, hukuk, yayıncılık, yönetim ve finans ile iletişim teknolojileri alanlarında ihtiyaca göre sayıları beşi geçmemek üzere başkanlık müşaviri görevlendirilebilir.

2.3. Hizmet Birimleri

6112 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinde Üst Kurulun hizmet birimleri, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet ve destek hizmet birimleri ile danışma hizmet biriminden oluşmuş, ihtiyaç duyulması hâlinde sayıları beşi geçmemek üzere yayıncılık faaliyetlerinin yoğun olduğu bölge merkezlerinde Üst Kurul kararıyla bölge temsilciliği açılabilceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, Üst Kurulun Merkez Teşkilatının yanı sıra İstanbul, İzmir ve Diyarbakır Bölge Temsilcilikleri faaliyetlerini sürdürmektedir. Üst Kurulun hizmet birimleri aşağıda gösterilmiştir.

Ana Hizmet Birimleri

- İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı
- İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Destek Hizmet Birimleri

- İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
- Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı
- İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Danışma Hizmet Birimi

- Hukuk Müşavirliği

Başkanlık Makamına Bağlı Birim

- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Bölge Temsilcilikleri

- İstanbul Bölge Temsilciliği
- İzmir Bölge Temsilciliği
- Diyarbakır Bölge Temsilciliği

Ç. İNSAN KAYNAKLARI

1. Personel İstihdamı

6112 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin beşinci fıkrasında; bu Kanun ile Üst Kurula verilen görevlerin gerektirdiği asli ve sürekli görev ve hizmetlerin, Üst Kurul uzmanları ile Üst Kurul uzman yardımcılarının oluşan meslek personeli ve idari personel eliyle yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, uzmanlık esasına dayalı olarak çalışan Üst Kurulda, yeni personel istihdamının yegâne yolu 'Üst Kurul Uzman Yardımcısı' alımı yoluyla meslek personeli istihdamıdır. Üst Kurul uzmanlığının yetiştirme ve yardımcılık dönemi olan Üst Kurul uzman yardımcılığı kadrolarına, 6112 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesi ile 657 sayılı Kanun'un ek 40 ve ek 41 inci maddeleri ve 16.06.2011 tarihli ve 27966 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uzmanlığı Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, kadro ve ihtiyaç durumuna göre, Cumhurbaşkanlığının 2018/7 sayılı Genelgesi gereği, sınav açılmadan önce Cumhurbaşkanlığından izin alındıktan sonra Üst Kurulca uygun görülecek tarihlerde yapılacak sözlü giriş sınavı sonuçlarına göre atama yapılmaktadır.

Meslek personeli dışındaki diğer idari personel kadrolarına, 657 sayılı Kanun'un 74 üncü maddesi uyarınca yapılacak naklen atamalarda; ilgilinin naklen atanmak istediğine dair Üst Kurula vermiş olduğu atanma talep dilekçesi doğrultusunda, görev yaptığı kurumdan istenilecek muvafakat talebinin uygun görülmesi hâlinde, 6112 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü uyarınca; Başkan yardımcıları, I. Hukuk Müşaviri ve Daire Başkanları, Üst Kurul Başkanının teklifi üzerine Üst Kurul kararıyla, diğer personel ise Üst Kurul Başkanı tarafından atanır.

Ayrıca, 657 sayılı Kanun'un 53 üncü maddesi ile 07.02.2014 tarihli ve 28906 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre, toplam dolu kadro sayısının %3'ü engelli personel istihdamı, 3713 sayılı Kanun'un Ek-1 inci maddesi kapsamında hak sahipliği bulunanların istihdamı, 2828 sayılı Kanun'un Ek-1 inci maddesi ile 12.06.2014 tarihli ve 29028 sayılı Resmî

Gazete’de yayımlanan “Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında Tanınan İstihdam Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik” hükümlerine göre serbest kadroların binde biri sosyal hizmet modellerinden yararlananlardan istihdam hakkına haiz olanların istihdam edilmesi için tahsis edilmektedir.

2. Kadro Durumu

Üst Kurulun 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, toplam kadro durumu ile kadroların dolu-boş durumları aşağıda gösterilmiştir.

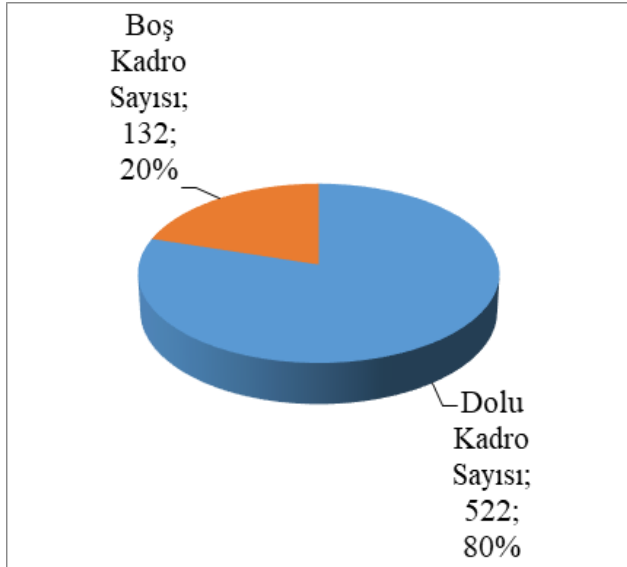
Tablo 1: Dolu-Boş Kadro Durumu

Dolu Kadro	Boş Kadro	Toplam Kadro
522	132	654

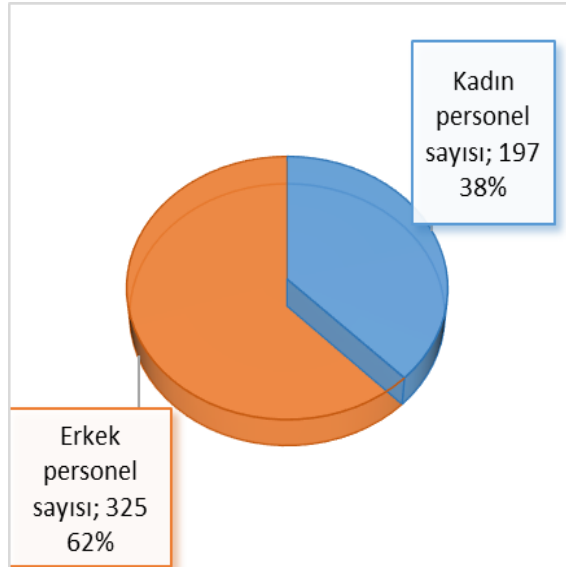
Üst Kurul dolu kadrolarında görevli bulunan 515 personel ile 3713 sayılı Kanuna istinaden özel kadrolar (şehit ve gazi yakınları) kapsamında Üst Kurulda görevli bulunan 7 personelden oluşan toplam 522 personelin, cinsiyetlerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2: Dolu Kadro Cinsiyet Durumu

Kadın Personel	Erkek Personel	Toplam Personel
197	325	522

Grafik 1: Dolu-Boş Kadro Dağılımı

Grafik 2: Personelin Cinsiyet Dağılımı

Yukarıdaki grafiklerden de anlaşılacağı üzere; Üst Kurul kadro unvanlarının %80'i dolu, %20'si boş durumdadır ve mevcut personelin %62'sini erkek, %38'ini ise kadın personel oluşturmaktadır.

3. Kadrolara Ait İstatistiki Veriler

Üst Kurul kadro unvanlarında görevli mevcut personel yapısına ilişkin olarak hazırlanan tablolar ve grafikler aşağıda detaylı bir şekilde gösterilmiştir.

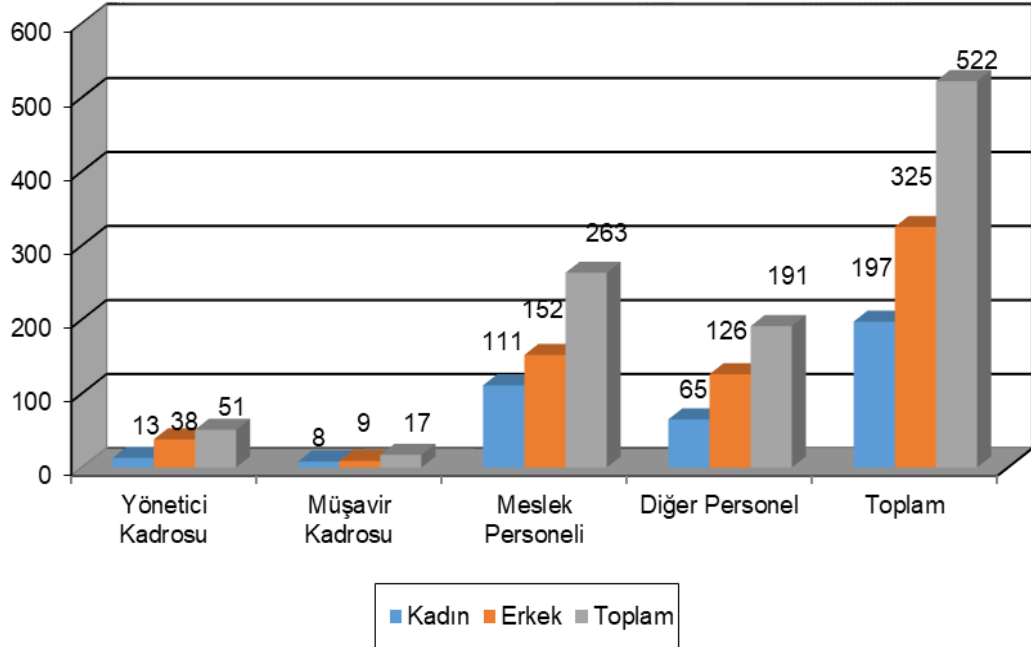
Tablo 3: Unvan Bazında Personel Sayısı ve Kadroların Toplam Personele Oranı

Kadro Unvanı	Kadın	Erkek	Toplam	Oran (%)
Yönetici Kadrosu	13	38	51	9.77
Müşavir Kadrosu	8	9	17	3.26
Meslek Personeli	111	152	263	50.38
Diğer Kadrolar	65	126	191	36.59
Toplam	197	325	522	100

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere; Üst Kurulda görev yapan toplam personelin;

- % 9.77'sini oluşturan Yönetici Kadrosunun yaklaşık % 25.5'ini,
- % 3.26'sını oluşturan Müşavir Kadrosunun % 47'sini,
- % 50.38'ini oluşturan Meslek Personelinin % 42'sini,
- % 36.59'unu oluşturan Diğer Kadroların % 38'ini,

kadın personel oluşturmaktadır.

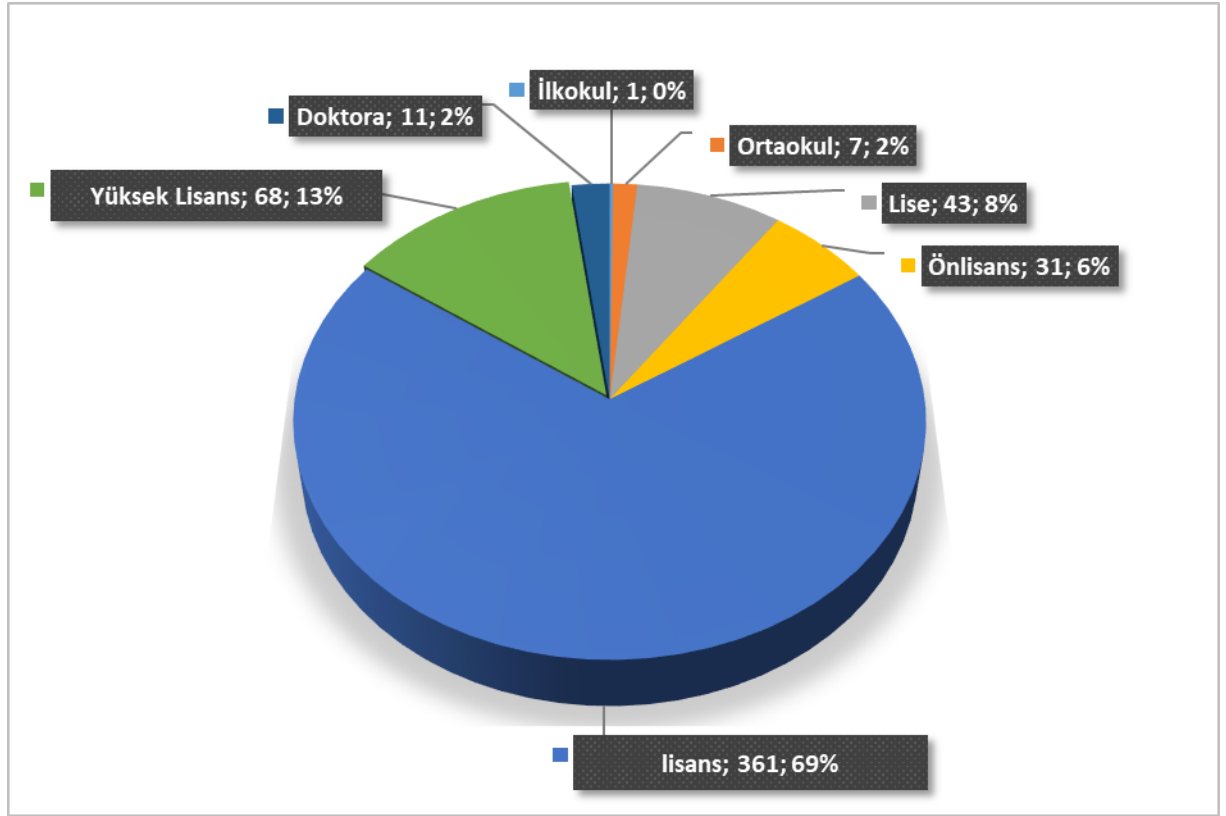

Grafik 3: Unvan Bazında Personel Durumu

2019 yılı içerisinde Üst Kurulda görev yapan personelin öğrenim durumları ve cinsiyetlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyeti	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
Kadın	0	0	9	12	146	28	2	197
Erkek	1	7	34	19	215	40	9	325
Toplam	1	7	43	31	361	68	11	522

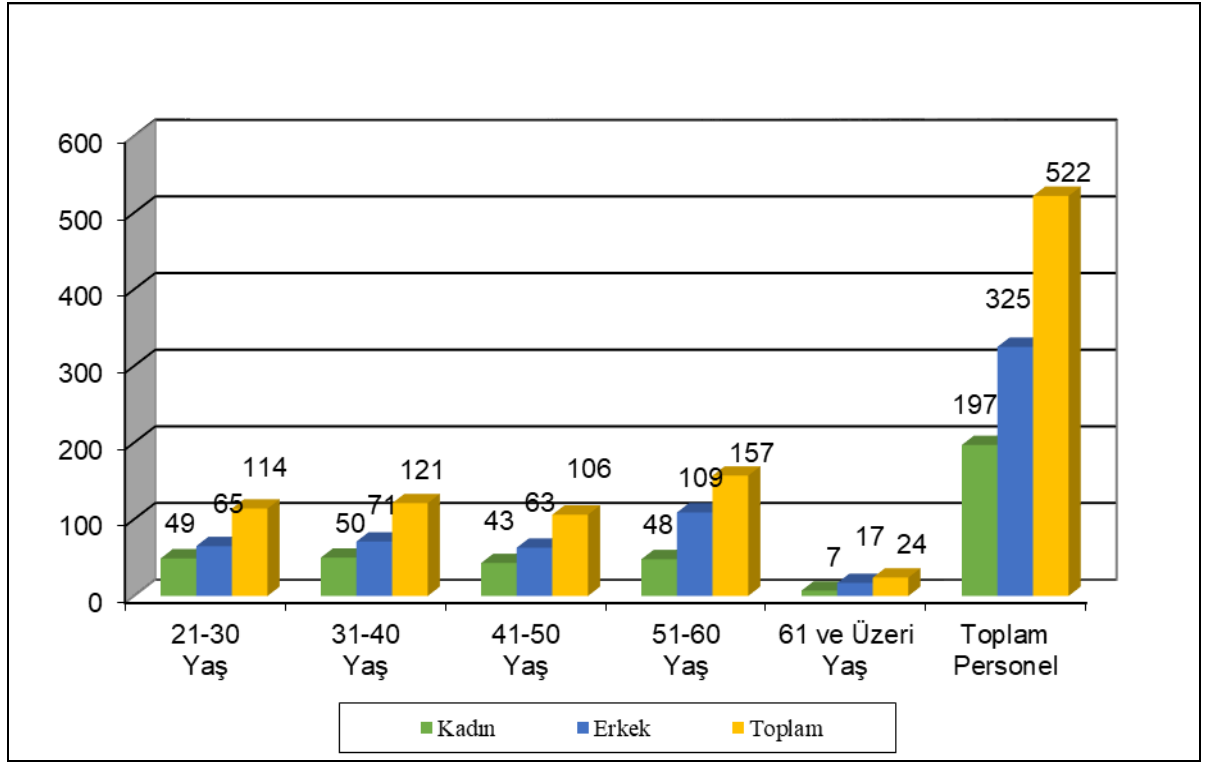
Grafik 4: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Yukarıdaki yer alan verilere göre Üst Kurulda görevli personelin; yaklaşık olarak %0.1'ini İlköğretim, %10'unu Ortaöğretim ve %89.5'ini ise Yükseköğretim (Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora) mezunları oluşturmaktadır.

Üst Kurulda görevli bulunan mevcut 522 personelin, yaş gruplarına göre cinsiyet dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Personelin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Cinsiyet	21-30 Yaş	31-40 Yaş	41-50 Yaş	51-60 Yaş	61 ve Üzeri Yaş	Toplam Personel
Kadın	49	50	43	48	7	197
Erkek	65	71	63	109	17	325
Toplam	114	121	106	157	24	522

Grafik 5: Personelin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

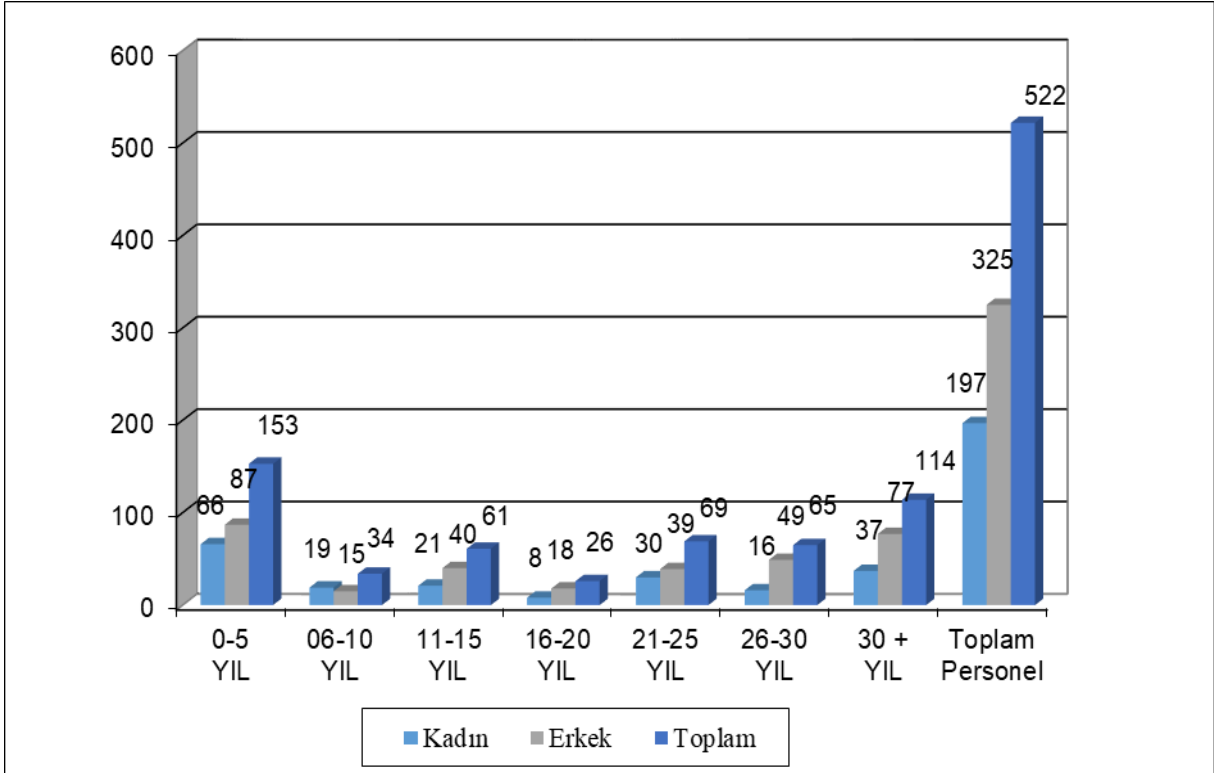
Bu tablodan da anlaşılacağı üzere, Üst Kurul personelinin %21.84'ü 21-30 yaş, %23.18'i 31-40 yaş, %20.31'i 41-50 yaş, %30.08'i 51-60 yaş ve %4.60'ı da 61 yaş ve üzeri gruplardan oluşmaktadır.

Ayrıca, 21-30 yaş grubunun %42.98'i, 31-40 yaş grubunun %41.32'si, 41-50 yaş grubunun %40.57'si, 51-60 yaş grubunun %30.57'si ve 61 yaş grubu ve üzerinin %29.17'si kadın personelden oluşmaktadır.

Üst Kurulda görev yapan personelin 2019 yılında hizmet sürelerine göre cinsiyet dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Hizmet Süreleri								
Cinsiyet	0-5 Yıl	06-10 Yıl	11-15 Yıl	16-20 Yıl	21-25 Yıl	26-30 Yıl	30 + Yıl	Toplam Personel
Kadın	66	19	21	8	30	16	37	197
Erkek	87	15	40	18	39	49	77	325
Toplam	153	34	61	26	69	65	114	522

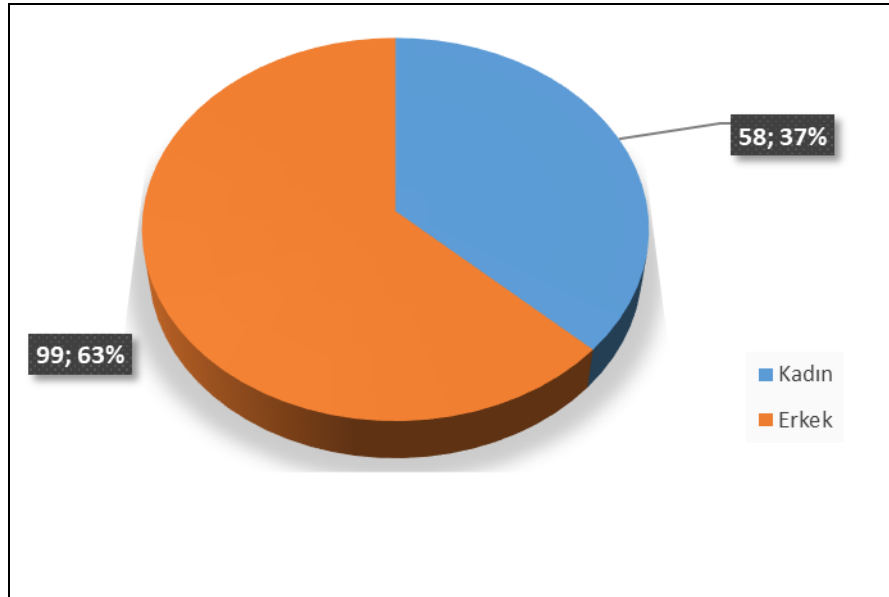
Grafik 6: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Üst Kurulda görev yapan personelin hizmet süreleri temel alındığında; 0-5 yıl arası hizmeti olan personelin toplam personele oranı %29.31, 6-10 yıl arası hizmeti olan personelin toplam personele oranı %6.51, 11-15 yıl hizmeti olan personelin toplam personele oranı %11.69, 16-20 yıl hizmeti olan personelin toplam personele oranı %4.98, 21-25 yıl hizmeti olan personelin toplam personele oranı %13.22, 26-30 yıl hizmeti olan personelin toplam personele oranı %12.45, 30 yıl ve üzeri hizmeti olan personelin ise toplam personele oranı %21.84 olarak gerçekleşmiştir.

4. Sürekli İşçi İstihdamı

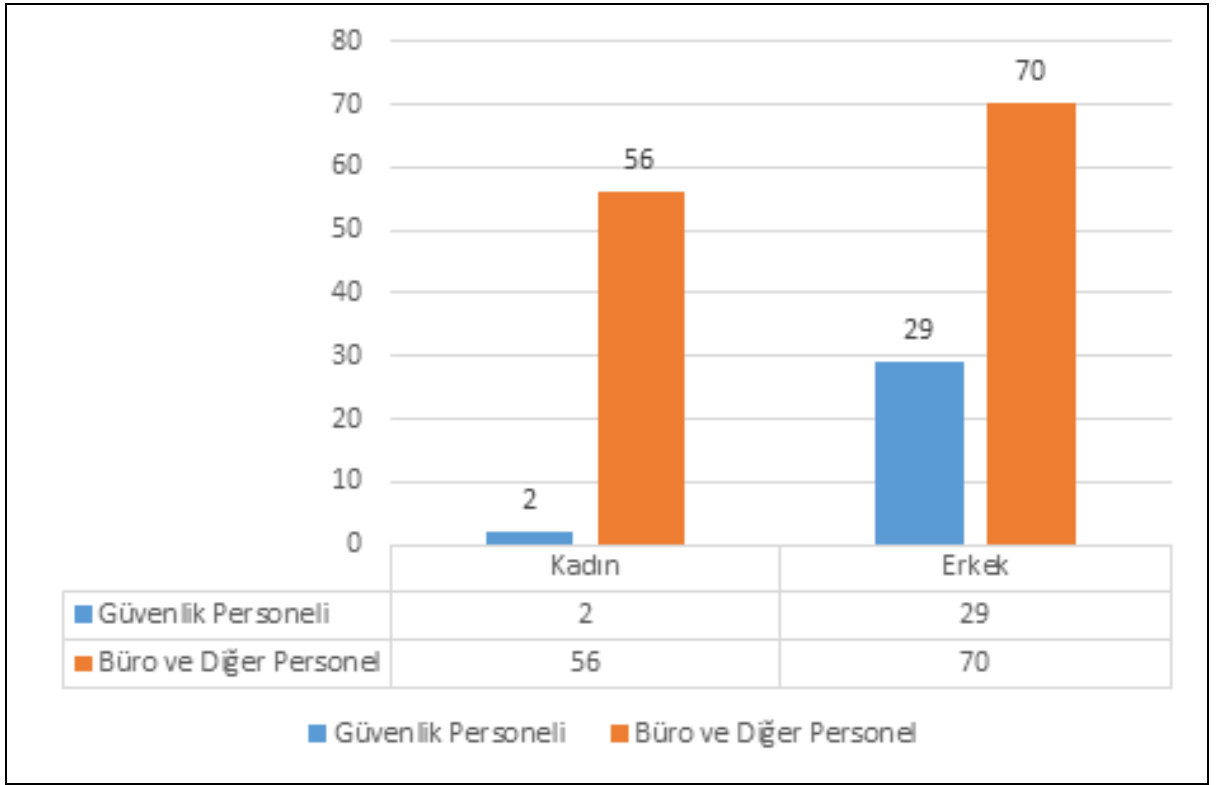
7079 sayılı Kanun ile kabul edilen 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127 nci maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Geçici 23 üncü madde kapsamında, toplamda 162 kişinin Üst Kurulun 'Sürekli İşçi' kadrolarına geçiş işlemleri yapılmıştır. 2018 yılında 1 işçinin istifa etmesi, 3 işçinin emekli olması, 2019 yılında da 1 işçinin emekli olmasıyla, Üst Kurulda sürekli işçi personel sayısı toplam 157 kişi olmuştur. Sürekli İşçi personelinin 58'i kadın, 99'u erkektir. Ayrıca Üst Kurulda çalışan sürekli işçilerin 31'i güvenlik hizmetlerinde, 126'sı büro ve diğer hizmetlerde çalışmaktadır.

Üst Kurulda, sürekli işçi kadrosunda çalışan personelin cinsiyet dağılımını gösteren grafik aşağıdadır.

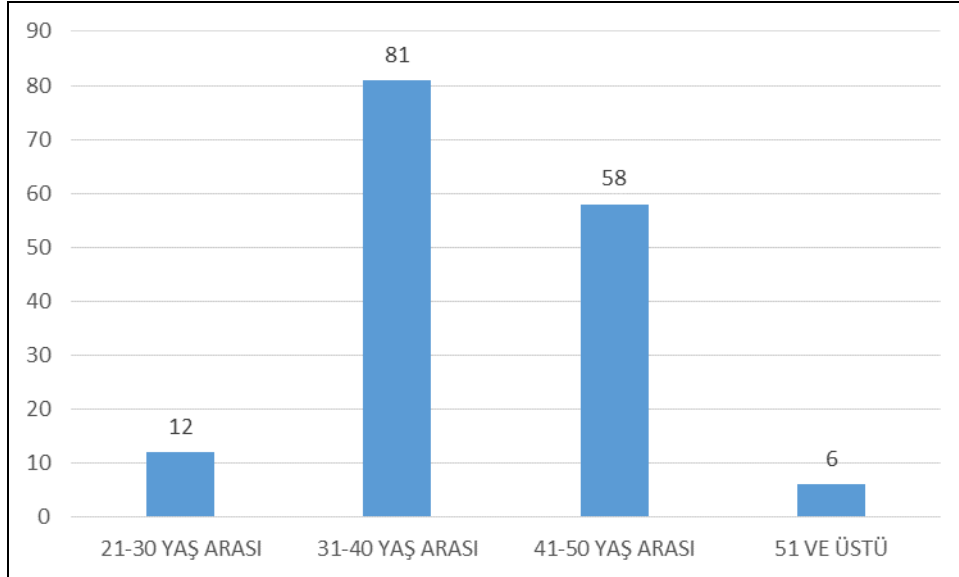
Grafik 7: Sürekli İşçi Kadrosundaki Personelin Cinsiyet Dağılımı

Üst Kurulda, sürekli işçi kadrosunda çalışan personelin, hizmet alanlarına göre dağılımı ile bu alanlarda çalışan işçilerin cinsiyetlerine göre dağılımını gösterir grafik aşağıda sunulmuştur.

Grafik 8: Sürekli İşçi Kadrosundaki Personelin (Hizmet Alanlarına Göre) Cinsiyet Dağılımı

2019 yılı itibarıyla, sürekli işçi kadrosunda çalışan personelin, yaş dağılımlarını gösterir grafik aşağıda sunulmuştur.

Grafik 9: Sürekli İşçi Kadrosundaki Personelin Yaş Dağılımı

II

2019 YILI STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER

II. 2019-2023 YILI STRATEJİK PLANINDA 2019 YILI İÇİN ÖNGÖRÜLEN AMAÇ VE HEDEFLERE İLİŞKİN PROJE VE FAALİYETLER

STRATEJİK AMAÇ 1: Görsel-işitsel medyada çoğulcu ve rekabetçi ortamı geliştirerek paydaşların hak ve menfaatlerini güvence altına almak.

Hedefler	Proje/Faaliyetler
Hedef 1.1. Çoğulcu ve rekabetçi ortamın geliştirilmesi	1.1.2. İzinsiz yayın ve enterferans problemlerinin tespiti ve önlenmesine yönelik ilgili kurumlarla iş birliği yapmak.
	1.1.3. Rekabeti engelleyici veya bozucu uygulamaların tespitine ve yoğunlaşmanın önlenmesine yönelik ilgili kurumlarla iş birliği yapmak.
Hedef 1.2. Lisans sahibi olan ve lisans başvurusunda bulunan yayıncı kuruluşların işlemlerinin daha etkin takip edilmesi	1.2.1. Medya hizmet sağlayıcı kuruluşların ticari iletişim gelirleri için mevcut aylık beyan sisteminin terk edilerek, yıllık net satışları üzerinden verilecek beyana göre Üst Kurul payı alınmasına yönelik mevzuat çalışması yapmak.
Hedef 1.3. İzleyici ve dinleyicilerin hak ve menfaatlerini güvence altına almak	1.3.1. Tüketiciyi yanıltıcı ve aldatıcı nitelikte, toplum sağlığını olumsuz etkileyen yayın içeriğine sahip reklam ve tele-alışveriş yayınları ile etkin mücadele kapsamında ilgili kuruluşlarla işbirliğini artırmak.
	1.3.2. Dezavantajlı birey ve grupların medya görünürlüklerinin artırılması, sağlıklı temsillerinin oluşması ve yayına erişim şartlarının iyileştirilmesi için gerekli çalışmaları sürdürmek.
	1.3.3. Görsel-işitsel yayıncılık alanında şiddet içerikli yayınların önlenmesi ve toplumun bu yayınların zararlı içeriğinden korunmasına yönelik çalışmalar yapmak.
	1.3.5. Görsel-işitsel yayınlarda ötekileştirme ve ayrımcılık içeren ifade ve görüntülere ilişkin çalışmalar yapmak.

STRATEJİK AMAÇ 2: Tüm tarafların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla, denetleme faaliyetlerini etkili ve etkin bir şekilde yürütmek.

Hedefler	Proje/Faaliyetler
Hedef 2.1. Medya hizmet sağlayıcılarının ortak/özdenetim sistemlerinin oluşturulmasını sağlamak	2.1.1. Ortak/özdenetim faaliyetlerini daha verimli ve etkili kılmak için, sektörün kendi içinde oluşturacağı bir “Yayıncılık Etiği Özdenetim Organizasyonu” çalışmasına öncülük etmek üzere çalışmaları sürdürmek.
	2.1.2. Ortak ve öz-denetimin usul ve esaslarını, izleyici temsilcisinin seçilme, çalışma, görev, yetki ve sorumluluklarını ve Üst Kurul ile ilişkilerini düzenleyen ikincil düzenleme yapmak.
	2.1.3. Üst Kurul ve medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar arasındaki iletişimin etkin, periyodik ve kesintisiz hale getirilmesi için teknik ve yapısal süreçleri/prosesleri tanımlamak ve verimli hale getirmek.
Hedef 2.2. Denetim sürecindeki teknik altyapının geliştirilmesini sağlamak	2.2.1. Denetim süreci ve denetlenen kanal bilgilerine ilişkin istatistiksel veri sağlayacak yazılım geliştirilmesi ve izleme ve değerlendirme yapılırken hali hazırda kullanılan teknik alt yapının iyileştirilmesi için çalışmalar yapmak.
	2.2.2. Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınların internet ortamından sunumu yapılanların izlenmesi ve denetlenebilmesi için sistem kurulması, bu amaçla gerektiğinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile işbirliği içinde BTK'ya ait teknik imkân ve altyapının kullanılması ve Üst Kurulun mevcut Sayısal Kayıt Arşiv ve Analiz Sistemi'ne (SKAAS) entegrasyonunun sağlanması.
Hedef 2.3. Denetim süreci çıktılarının öğretici ve yayın ihlallerini önleyici rehber niteliğinde olmasını sağlamak	2.3.1. Yıllık olarak izleme ve değerlendirme raporlarının ihlal edilen ilkeler ve ihlal tekrarları gibi konu başlıkları ile tasnif edilmesini, sonuçların raporlanmasını ve meslek personelinin eğitiminde kullanılmasını sağlamak.
Hedef 2.4. Yayın içeriğine ilişkin etkin bir denetim sistemi oluşturmak	2.4.1. Bir standart oluşturacak biçimde denetim sürecini/prosesini yeniden tanımlayarak normatif hale getirmek.

STRATEJİK AMAÇ 3: Tüm paydaşların görsel-işitsel medya alanına ilişkin bilinçlendirilmesi ve duyarlılığının artırılmasını sağlamak.

Hedefler	Proje/Faaliyetler
Hedef 3.1. Medya hizmet sağlayıcılarında kamusal sorumluluk anlayışı çerçevesinde bilinç ve duyarlılığı arttırmak	3.1.1. RTÜK-Yayıncı Buluşmaları temasıyla yayıncılarla bir araya gelmek.
	3.1.2. Medya hizmet sağlayıcılarının çalışanlarına yönelik eğitim ve sertifika programları düzenlemek.
	3.1.3. Kurum faaliyetlerini içeren yıllık bir haber bülteni çıkarmak.
Hedef 3.2. İzleyici ve dinleyicilerin medya hizmetlerini daha bilinçli kullanmalarını sağlamak	3.2.1. MEB ile iş birliği içerisinde Medya Okuryazarlığı kapsamında öğretmenlerin eğitim almasını sağlamak.
	3.2.2. Ebeveynleri medya okuryazarlığı konusunda bilinçlendirme çalışması yapmak.
	3.2.3. Görsel-işitsel yayınlarda izleyici/dinleyici bilincini arttırmaya yönelik bilgilendirici dokümanlar hazırlamak ve bunların dağıtımını sağlamak.
Hedef 3.3. Tüm paydaşların yayın hizmetlerine ilişkin görüş/beklentilerini ölçmek, sektöre ışık tutacak araştırmalar yapmak ve araştırmaların bilinirliğini arttırmak amacıyla elde edilen bulguları ve sonuçları diğer paydaşlar ile düzenli olarak paylaşmak	3.3.1. Sektör raporu hazırlamak.
	3.3.2. Paydaşların görüş ve beklentilerini ölçmek amacıyla kamuoyu araştırması yapmak.
	3.3.3. Paydaşlarla bir araya gelinen platformlarda raporları ve araştırma sonuçlarını paylaşmak.
	3.3.6. Kurumsal web sitesi üzerinde anket modülü oluşturularak dış paydaş anket ve analizi yapmak.
Hedef 3.4. RTÜK'ü ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, kurumsal imaj ve itibarını güçlendirici çalışmalar yapmak	3.4.1. Öğrencilere yönelik farkındalığı artırıcı çalışmalar yapmak.
	3.4.2. Gelecekle İletişim Çalıştayı düzenlemek.
	3.4.3. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (BRAE) ve İslam İşbirliği Teşkilatı (IBRAF) bünyelerinde yayıncılık düzenleyici otoriteleri arasında tecrübe ve bilgi paylaşımını sağlamak üzere çalışmalar yapmak.
	3.4.4. Türk Dili Konuşan Ülkeler Yayıncılık Düzenleyici Kuruluşları Birliğini (T-YDKB) kurmak.
	3.4.5. Türk Dili Konuşan Ülkeler Yayıncılık Düzenleyici Kuruluşları Birliğinin (T-YDKB) İşbirliği Kurultayını yapmak ve bu çerçevede toplantıları yıllık olarak yapmaya başlamak.
	3.4.6. T-YDKB kapsamında uzman değişimi programını uygulamak.
	3.4.7. Türk dünyası görsel-işitsel medya denetimi sağlayan kuruluşlarla işbirliği imkânlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunmak için Türk Konseyi (Türk Keneşi) toplantılarına Üst Kurul delegasyonunun da katılımının sağlanması.

STRATEJİK AMAÇ 4: Görsel-işitsel yayıncılık sektörü ile ilgili ulusal ve uluslararası politikalar geliştirmek.

Hedefler	Proje/Faaliyetler
Hedef 4.1. Görsel-işitsel medya alanını etkileyebilecek politik, ekonomik, sosyolojik ve teknolojik gelişmelerin takip edilerek buna uygun politikalar üretilmesi	4.1.1. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak, bilgi alışverişinde bulunmak, sektöre teknolojik anlamda yol gösterici rapor, belge ve bülten yayımlamak.
Hedef 4.2. Mevzuatın geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması ve bu doğrultuda ilgili makamlara önerilerde bulunulması	4.2.1. Tüm birimlerce gerekli hallerde kendi görev alanlarına ilişkin değişim ihtiyacına dönük kanun ve yönetmelik değişiklikleri hususunda görüş ve önerilerini yazılı olarak “Mevzuatı Geliştirme Çalışma Grubu”na sunmak.

STRATEJİK AMAÇ 5: Kurumsal kaynakların geliştirilmesi.

Hedefler	Proje/Faaliyetler
Hedef 5.1. İnsan Kaynakları Yönetiminin gerektirdiği sistemlerin geliştirilmesi	5.1.1. İnsan kaynakları yönetiminin gerektirdiği sistemlerden “Eğitim, planlama, duyuru ve takip modülü”nün geliştirilmesi.
Hedef 5.2. İnsan kaynağının niteliğini arttıracak eğitim politikasının oluşturulması	5.2.1. Daire Başkanlıklarının yaptıkları çalışmalara ilişkin hazırlanan raporların (faaliyet raporları dışındaki) birimler arasında etkin bir iletişim ve işbirliği sağlanması ile veri kaynağı oluşturulması amacıyla Intranet üzerinden paylaşılması.
	5.2.2. Yurt dışı ve yurt içi eğitim imkânlarından, kurum çalışanlarının faydalanmasını ve devletlerarası anlaşmalar ile edinilen kontenjanların kullanılmasını teşvik etmek.
	5.2.3. Üst Kurul personelinin görsel-işitsel yayıncılık alanındaki düzenleyici ve denetleyici otoriteler ile bu kapsamdaki uluslararası kurum ve kuruluşlara çalışma ziyaretlerinde bulunmasını sağlamak.
	5.2.4. Kurum çalışanlarının AB, TÜBİTAK vb. fonlarından faydalanabilmek için proje temelli çalışma üretmesini sağlamak.
Hedef 5.4. Kurumsal kültürün geliştirilmesi, her kademedeki yönetici ve çalışanların kuruma olan aidiyetlerinin artırılması	5.4.1. Çalışanların motivasyonunu artırmaya yönelik çalışmalar yapmak.
Hedef 5.5. Bilgi teknolojileri donanım ve yazılım alt yapısının güncel teknolojiler ışığında geliştirilmesi	5.5.1. ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikasını Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı kapsamında almak.
	5.5.2. Elektronik verilerin dış ortamda yedeklenmesini sağlamak.
	5.5.3. İnsan kaynakları yönetim yazılımının teknolojik gelişmelere uygun şekilde ve web tabanlı olarak sürekli işçi kadrosunu da içerecek şekilde yeniden yapılması.
	5.5.4. SKAAS’a deşifre özelliğini kazandıracak şekilde yeni bir modülün projelendirilmesi.

III

**MALİ
BİLGİLER**

III.MALİ BİLGİLER

Üst Kurulun bütçesi, muhasebesi ve kesin hesabı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Kanunu hükümlerine göre yapılmaktadır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, kuruluş yılı olan 1994 yılı hariç, bu güne kadar kendi gelirleri ile giderlerini karşılamış ve TBMM bütçesinden ödenek talebinde bulunmamıştır. Üst Kurul gelir fazlalığını 5018 Sayılı Kanun'un 78 inci maddesi uyarınca, üç ayda bir Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarmakta iken, 6112 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle gelirlerinde düşüş yaşanmıştır. Dolayısıyla; 2018 ve 2019 yıllarında Üst Kurul gelirlerinde yaşanan azalma nedeniyle, ilgili Bakanlığa aktarma yapılamadığı gibi, 2019 yılı bütçesi için TBMM bütçesinden ödenek talebinde bulunulmuştur.

03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'la, Üst Kurulun gelirleri 41 inci maddede şöyle tanımlanmıştır.

- a) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisansı ücretleri,
- b) Karasal ortamdan yayın yapan kamu ve özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alınacak televizyon kanal, multipleks kapasite ve radyo frekans yıllık kullanım ücretleri,
- c) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetinde bulunan platform, multipleks ve altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretleri,
- ç) Medya hizmet sağlayıcılarının, program destekleme gelirleri hariç aylık brüt ticari iletişim gelirlerinden ayrılacak yüzde bir buçuk paylar,
- d) Gerektiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bütçesinden alınacak Hazine yardımı,
- e) Sair gelirler.

A. GİDER BÜTÇESİ

2019 yılı bütçesi ile “Öngörülen Giderler Toplamı: 160.769.000,00 TL” olup bu giderlerin sınıflandırılması aşağıdadır.

Personel Giderleri	86.130.000,00
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	10.830.000,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	38.981.000,00
Cari Transferler	13.001.000,00
Sermaye Giderleri	11.827.000,00

31.12.2019 tarihi itibarıyla “Gerçekleşen Giderler Toplamı: 139.194.772,17 TL” olup, gerçekleşen bu giderlerin sınıflandırılması aşağıdadır.

Personel Giderleri	76.562.906,51
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	10.583.178,90
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	28.199.251,43
Cari Transferler	12.779.699,18
Sermaye Giderleri	11.069.736,15

B. GELİR BÜTÇESİ

2019 yılı bütçesi ile “Öngörülen Gelirler Toplamı: 160.769.000,00 TL” olup bu gelirlerin sınıflandırılması aşağıdadır.

Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	300.000,00
Lisans Ücreti Gelirleri	5.067.000,00
Frekans Yıllık Kullanım Gelirleri	40.000.000,00
Yayın İletim Yetkilendirme Gelirleri	7.000.000,00
Faiz Gelirleri	1.010.000,00
Ticari İletişim Gelirleri	64.269.000,00
Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Faizi	1.900.000,00
Diğer Çeşitli Gelirler	1.223.000,00
Hazine Yardımı	40.000.000,00

31.12.2019 yılı itibarıyla “Tahsil Edilen Gelirler Toplamı: 154.299.986,01 TL” olup gerçekleşen bu gelirlerin ayrıntısı aşağıdadır.

Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	33.006,25
Lisans Ücreti Gelirleri	6.308.943,50
Frekans Yıllık Kullanım Gelirleri	46.028.163,12
Yayın İletim Yetkilendirme Gelirleri	6.219.237,35
Faiz Gelirleri	1.626.707,05
Ticari İletişim Gelirleri	50.651.793,67
Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Faizi	2.502.270,37
Diğer Çeşitli Gelirler	839.864,70
Hazine Yardımı	40.000.000,00

3294 Sayılı Kanun’un (f) bendine göre Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu gelirlerinde yapılan değişiklik nedeniyle, Üst Kurulun elde ettiği reklam gelirlerinin %15’i bu fona aktarılmaktadır. Bu çerçevede 31.12.2019 tarihi itibarıyla elde edilen ticari iletişim gelirleri Üst Kurul payından 9.528.000,00 TL Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu’na aktarılmıştır.

01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında; 15.659 adet beyanname ve 1.434 adet dekont-diğer-mükerrer beyanname vb. evrak, 1.236 adet bilanço ve Yeminli Mali Müşavir Raporu teslim alınarak bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra ilgililere ulaştırılmış olup, 6112 Sayılı Kanun’un 42 nci maddesi gereğince, medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara 4.502 adet uyarı ve bilgi yazıları yazılarak karne takip programına işlenmiştir. Ayrıca 2019 yılı içerisinde Üst Kurulun Genel Evrak Birimine 34.505 adet evrak girişi olmuş, 21.234 adet posta gönderilmiştir.

Söz konusu tarihler arasında, 6112 sayılı Kanun kapsamındaki yayın ihlalleri, 4207 ve 4250 sayılı Kanunlar kapsamındaki ihlaller ve 6112 sayılı Kanun’un 42 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamındaki ihlaller nedeniyle tahakkuk ettirilen 27.568.951,90 TL idari para cezası ile ilgili olarak;

- 6112 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri nedeniyle 83 adet medya hizmet sağlayıcı kuruluşa 1.074 adet müeyyide tutarı 25.333.859,00 TL,
 - 6112 sayılı Kanun'un 42 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarına göre 184 adet medya hizmet sağlayıcı kuruluşa 422 adet müeyyide tutarı 1.737.835,90 TL,
 - 4207 ve 4250 sayılı Kanunlara muhalefetten, 4 adet medya hizmet sağlayıcı kuruluşa 33 adet müeyyide tutarı 497.257,00 TL,
- tahakkuk ettirilmiştir.

2019 yılında yayın ihlallerinden dolayı uygulanan müeyyideler kapsamında 2.883.533,75 TL, 4207 ve 4250 sayılı Kanunlar gereğince tütün ürünlerinin görüntüleri ile alkol ürünlerinin özendirici nitelikteki görüntülerinden dolayı uygulanan müeyyideler kapsamında 39.303,75 TL ve 6112 sayılı Kanun'un 42 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince uygulanan müeyyideler kapsamında 9.091,40 TL olmak üzere. genel toplamda 2.931.928,90 TL tahsilat sağlanmıştır.

IV

FAALİYETLER

IV.FAALİYETLER

A. DÜZENLEME ÇALIŞMALARI

1. Mevzuat Düzenlemeleri

İnternet yayıncılığı kapsamında, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’a, 21.03.2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanun’un 82 nci maddesiyle, "Yayın Hizmetlerinin İnternet Ortamından Sunumu" başlıklı 29/A maddesi eklenmiştir. Böylece; internet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi verilmesine, söz konusu yayınların denetlenmesine ve maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hazırlanan, Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik, 01.08.2019 tarih ve 30849 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik ile ilgili değişiklikler tamamlanmış olup, yapılan bu değişiklikler 20.08.2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmış ve Yönetmelikte yapılan bu değişiklikler doğrultusunda Verici Tesis ve İşletim Şirketi’ne yetkilendirme verilmiştir.

“Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kablolu Yayın Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile "Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uydu Yayın Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" 30.07.2019 tarihli ve 30847 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu yönetmelik değişiklikleriyle hâlihazırda uydu ve kablo ortamlarından SD ve HD yayın tekniklerine yönelik gerçekleştirilen lisans işlemlerine ek olarak 4K ve 8K (Ultra Yüksek Çözünürlüklü) yayın tekniklerini kullanarak yayın yapmak isteyen yayıncı kuruluşlara da lisans verilebilmesi sağlanmıştır.

Sayısal Yayıncılık Konseptinin revize edilmesine yönelik başlatılan çalışmalar ile birlikte, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü’nün 23.02.1999 tarihli ve 1999/28 sayılı Genelgesi’ne ilişkin olarak; yirmiden fazla kamu kurumunun iştirakiyle, “Sayısal Yayıncılık Konsepti Taslağı” hazırlanarak, 2004 yılında Haberleşme Yüksek Kuruluna sunulmuştur. Ancak konu ile ilgili olarak herhangi bir karar alınmamış, 05.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanun ile Haberleşme Yüksek Kurulu kaldırılmıştır. Bu nedenle, Kültür ve Turizm

Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğünün yazısıyla, söz konusu Genelge'nin devam edip/etmeyeceği hususunun Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne bildirilmesi talep edilmiş ve karar alınmak üzere konu Üst Kurula sunulmuştur.

Üst Kurulun 04.12.2019 tarihli ve 2019/49 sayılı toplantısında; "...Hukuk Müşavirliğinin görüşü doğrultusunda hâlen yürürlükte olan Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 23.02.1999 tarihli ve 1999/28 sayılı Genelgesi'ne ilişkin olarak; Sayısal Yayıncılık Konseptinin revize edilerek Üst Kurula sunulmasına ve söz konusu kararın, Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne iletilmesine ..." yönünde alınan karar (2 No'lu karar), 10.02.2020 tarihli ve E.5111 sayılı yazı ile Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Sayısal Yayıncılık Konsepti Taslağının revize edilmesiyle ilgili olarak; hazırlanan ve HYK'ya sunulan metin, Genelge Ek'indeki bütün kurumlara gönderilecek ve bilgilendirme toplantısı tertip edilecektir. Daha sonra Sayısal Yayıncılık Konseptinde yer alan her bir bölüm (başlık) ile gerek görülürse ilave edilecek bölümler için RTÜK koordinatörlüğünde alt komisyonlar oluşturulacaktır. Bu komisyonların teşekkülü, çalışma süreçleri ve prosedürleri söz konusu toplantıyı müteakiben kararlaştırılacak ve söz konusu komisyonlar oluşturulup kararlaştırılan süreçte Sayısal Yayıncılık Konseptinin revizyonu tamamlanacaktır.

2. Karasal Televizyon Yayıncılığı ile İlgili Yapılan Çalışmalar

WRC 15 (World Radiocommunication Conference-2015) Konferansı'nda, 470-790 MHz yayıncılık bandıyla ilgili olarak alınan Resolution COM 4/4 Kararı'na göre; ülkemizin de içinde yer aldığı 1. Bölge (Region 1) için 694-790 MHz frekans bandının (700 MHz Bandı, UHF 49-60. TV kanallarının) IMT servislerine birincil öncelikli olarak tahsisine karar verilmiştir.

Daha sonra, öncelikli olarak acil durum ve haberleşme sistemleri için olmak üzere 700 MHz bandında 6112 sayılı Kanun'un Geçici 4 üncü maddesi kapsamında analog televizyon yayını yapmakta olan kuruluşların yayınları bu banttan boşaltılmış ve 700 MHz bandı 01.10.2019 tarihi itibarıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna devredilmiştir.

3. WRC 2019 Dünya Radyokomünikasyon Konferansı

28 Ekim-22 Kasım 2019 tarihleri arasında Mısır'ın Şarm El-Şeyh kentinde düzenlenen Dünya Radyokomünikasyon Konferansı'na (World Radiocommunication Conference-WRC) dört grup hâlinde katılım sağlanmıştır. Toplantılarda Üst Kurulun görev alanına giren 470-694 MHz frekans bandının WRC 2023 gündemine alınmasına ilişkin hususların yanında telekomünikasyon, uydu haberleşmesi, hava seyrüsefer hizmetleri gibi pek çok farklı konuda

oluşturulan çalışma gruplarına katılım sağlanmış ve her bir gündem maddesine ilişkin olarak dokümanlar ile Yurtdışı Faaliyet Raporu hazırlanmıştır.

4. Karasal FM Radyo Sıralama İhalesi ile İlgili Yapılan Çalışmalar

09.02.2017 tarihli ve 29974 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 687 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, 6112 sayılı Kanun’un 3 üncü ve 26 ncı maddelerinde değişiklik yapılmış ve 6112 sayılı Kanun’un Geçici 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kapsamda; 09.04.2013 tarihli ve 28613 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik’te değişiklik yapılması zorunluluğu doğmuş ve söz konusu Yönetmelik değişikliği, 20.08.2019 tarihli ve 30864 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Karasal FM Radyo Ulusal Frekans Planının uygulanması için, ilgili mevzuat kapsamında Üst Kurul tarafından belirlenen şartları yerine getiren kuruluşlara karasal ortamdan FM radyo yayın lisansı verilmesini teminen yapılacak olan sıralama ihalesinin, hazırlık çalışmalarını sürdürmek ve ihale şartnamesini hazırlamak üzere oluşturulan "İhale Hazırlık Komisyonu" çalışmalarını sürdürmektedir.

Ayrıca, Karasal FM Radyo Ulusal Frekans Planındaki revizyon çalışmaları tamamlanmış ve Türkiye genelinde toplam 226 adet emisyon noktasında gerekli teknik düzenlemeler yapılarak söz konusu emisyon noktalarındaki frekans sayıları artırılmıştır. Bu kapsamda 5 adet emisyon noktası plandan çıkarılmış ve 10 adet emisyon noktası plana dahil edilmiştir.

Diğer yandan belediyeler, Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Müdürlükleri, TRT Kurumu ve ilgili diğer kamu kurumlarından gelen talepler doğrultusunda, Karasal FM Radyo Ulusal Frekans Planındaki 12 adet emisyon yeri, alınan Üst Kurul Kararları ile değiştirilmiş ve plana işlenmiştir.

5. Radyo ve Televizyon Yayınlarının Bozucu Etkilerinin (Enterferans) Giderilmesine Yönelik Yapılan Çalışmalar

Karasal ortamdan yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarına ait yayınların birbirleri üzerinde neden olduğu enterferans problemlerini gidermek amacıyla, Üst Kurulca görevlendirilen teknik personel tarafından, yerinde denetim ve ölçüm çalışmaları yapılmaktadır. Bu ölçümler sonucunda enterferansa yol açan yayın sistemlerindeki sorunların giderilmesi için ait olduğu yayıncı kuruluşa süre verilmekte ve bu süre sonunda sorunun giderilmemesi hâlinde ise söz konusu kuruluşlar hakkında mevzuat çerçevesinde yasal süreç başlatılmaktadır.

6. Üst Kuruldan İzin Almadan Yapılan Radyo/Televizyon Yayınlarına Yönelik İşlemler

Üst Kurul teknik personeli tarafından sahada yapılan ölçümler ve Üst Kurula gelen şikâyetler doğrultusunda, Üst Kuruldan izin almadan yeni verici kuran, yayın alanını genişleten, lisans tipine uygun olmayan yayın yapan radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınları tespit edilip tutanak altına alınarak, bu kuruluşlara söz konusu yayınlarını durdurmaları gerektiği bildirilmektedir. Yapılan uyarının ardından yayınlarına devam eden kuruluşlara yönelik olarak 6112 sayılı Kanun'un 33 üncü maddesi uyarınca yasal işlem başlatılmaktadır.

7. Düşey Engel Verilerinin Toplanması ve Sunulmasına Yönelik Yapılan Çalışmalar

"Düşey Engel Verilerini Toplama ve Sunma Yönetmeliği Taslağı" doğrultusunda sürdürülen çalışmalara katılım sağlanmış, Harita Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen 'Düşey Engel Veri Toplama ve Sunma Sistemi'ne kurumların kendi alanlarında güncel veri girebilmesi amacıyla Üst Kuruldan sisteme veri girişiyle görevlendirilmek üzere personel listesi talep edilmiştir. Bu amaçla belirlenen personel ve Harita Genel Müdürlüğü görevlileri arasında gerçekleştirilen toplantıda, sistem hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

B. YAYIN LİSANSI VERME İŞLEMLERİ

1. Uydu ve Kablo Ortamından Yayın Lisansı Verme İşlemleri

Uydu ve kablo ortamlarından yayın lisansı almak üzere Üst Kurula müracaat eden medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara ilişkin yapılan inceleme ve denetimler neticesinde; idari, mali ve teknik yönden gerekli şartları sağlayan kuruluşlara yayın lisansları verilmiştir.

Bu kapsamda, 2019 yılı içerisinde yayıncı kuruluşlara verilen lisans sayıları şöyledir:

Uydu Radyo Lisansı	1
Uydu TV Lisansı	6
Kablo Radyo Lisansı	1
Kablo TV Lisansı	4

2. Yayınların İnternet Ortamından Sunumu İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmeliğin; 01.08.2019 tarih ve 30849 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmasından sonra, internet yayıncılığına ilişkin yol gösterici ‘Taslak Kılavuzlar’ ve ‘Başvuru Form Ekleri’ hazırlanarak, Üst Kurul internet sitesinden yayıncılara duyuru yoluyla ilan edilmiştir.

01.08.2019 tarihi itibarıyla, kuruluşlardan gelen internet ortamından yayın izni ve yayın lisansı (İnternet RD, İnternet TV, İnternet İBYH) ile yayın iletim yetkisi (Platform İşletmecisi) başvurularının değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

Bu kapsamda 2019 yılı içerisinde İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığına, internet ortamından yapılan yayın izni, yayın lisansı ve yayın iletim yetkisi başvuru sayıları şöyledir:

- a) Yayın lisansı ve/veya geçici yayın hakkı bulunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşların mevcut yayınlarının internet ortamından sunulmasına ilişkin yayın izni başvuruları;

Televizyon	236
Radyo	622
İsteğe Bağlı Yayıncılık Hizmeti	2

- b) Yayın lisansı ve/veya geçici yayın hakkı bulunmayan kuruluşların internet yayınlarına ilişkin lisans başvuruları;

Televizyon	26
Radyo	46
İsteğe Bağlı Yayıncılık Hizmeti	25

- c) Platform işletmecisi kuruluşlar tarafından internet ortamından iletilecek yayınlara ilişkin yayın iletim yetkisi başvuruları;

Platform İşletmecisi	11
----------------------	----

C. RADYO VE TELEVİZYON YAYINLARININ İZLENMESİ

1. Sayısal Kayıt, Arşiv ve Analiz Sistemi (SKAAS)

Ülkemizde radyo ve televizyon yayınlarının izlenmesi ve denetlenmesi görevi, 6112 Sayılı Kanun’la Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna (RTÜK) verilmiştir. Üst Kurul, ilgili yasanın kendisine verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yayın yapan radyo ve televizyon kuruluşlarına ait yayınları izlemekte ve bu yayınların yasa ve yönetmeliklerle belirlenen ilkelere uygunluklarını SKAAS sistemi ile denetlemektedir.

Ülke genelinde uydu, kablo ve karasal ortamda yapılan ulusal, bölgesel ve yerel televizyon yayınları ile ulusal radyo yayınlarının kaydedilmesi, arşivlenmesi ve analiz edilmesini sağlayan “Sayısal Kayıt, Arşiv ve Analiz Sistemi (SKAAS) Merkez Projesi” 2006-2008 yılında TÜBİTAK tarafından araştırma ve geliştirme projesi olarak yapılmıştır. 2009-2011 yılında ise RTÜK Merkez binasında doğrudan izlenme imkânı olmayan yerel televizyon yayınlarını, yerel yayıncı stüdyolarından alarak iletişim hatları üzerinden RTÜK Merkeze iletilmesini sağlayan “SKAAS İl/İlçe Projesi”, yine TÜBİTAK ile birlikte gerçekleştirilmiştir. Yerel yayıncı stüdyolarından yapılan yayınların RTÜK Merkeze aktarılmasını sağlayan “Noktadan Noktaya G.SHDSL-M/E İletim Hizmeti” işi, iletişim altyapısı sunan bir firmadan temin edilmiştir.

Temini sağlanan “Noktadan Noktaya G.SHDSL-M/E İletim Hizmeti” işinin süresi 2020 Mayıs itibarıyla sona ermektedir. Bu tarihe kadar tekrar ihaleye çıkılması gerektiği için, yapılacak ihalenin planlama çalışmalarına 2019 Kasım ayında başlanmıştır.

SKAAS’taki sunucu ve kullanıcı bilgisayarlarında, Kurumun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla TÜBİTAK tarafından geliştirilmiş Linux tabanlı açık kaynak kodlu yazılımlar kullanılmaktadır. Dolayısıyla, SKAAS sisteminde kullanılan yazılımlar için herhangi bir lisans bedeli ödenmemektedir. Sistem, teknik elemanlar tarafından tüm yıl boyunca, günde 24 saat kesintisiz olarak işletilmektedir.

Sadece kurum personeline hizmet vermek amacıyla, kapalı bir ağ yapısına sahip olarak tasarlanan SKAAS’ın sistem odası, RTÜK Merkez binasındadır. Sistem, nöbet usulüyle görevlendirilmiş nöbetçi personel tarafından, 7 gün 24 saat sürekli olarak gözlemlenmektedir.

Nöbetçi personelin gideremediği bir sorunla karşılaştığı durumlarda, irtibata geçebileceği ve gerekirse yerinde müdahale edebilecek (yine nöbet usulüyle çalışan) bir sistem yöneticisi grubu mevcuttur. Sistem odasında hem ısıya hem de neme duyarlı sensörler kullanılmaktadır. Bu sensörler vasıtasıyla, iklimlendirme sistemi otomatik olarak devreye

girerek sistem odasının hem nem durumunun hem de ısısının belirlenmiş bir aralık içinde kalmasını sağlamaktadır.

SKAAS Ön İzleme Ekranları

Her kullanıcı bilgisayarının sisteme hangi porttan gireceği ve hangi IP adresi alacağı (port security) önceden tanımlanmakta böylece tanıtılmamış bir bilgisayarın sisteme girmesi engellenmektedir. Sisteme giren her bilgisayarın yaptığı işlemler merkezi olarak loglanmakta, bu loglara sadece yetkili sistem yöneticileri ulaşabilmektedir. Kullanıcı bilgisayarlarında meydana gelen her türlü sorun, Üst Kurul bünyesinde oluşturulmuş olan bakım ekibi tarafından giderilmektedir. Sistemle ilgili ihtiyaç duyulması durumunda, doğrudan TÜBİTAK-BİLGEM'den destek alınmaktadır. SKAAS'ta kullanılan kritik öneme sahip sunucuların yapılandırılmaları ve veri tabanlarının yedekleri, düzenli aralıklarla alınmaktadır.

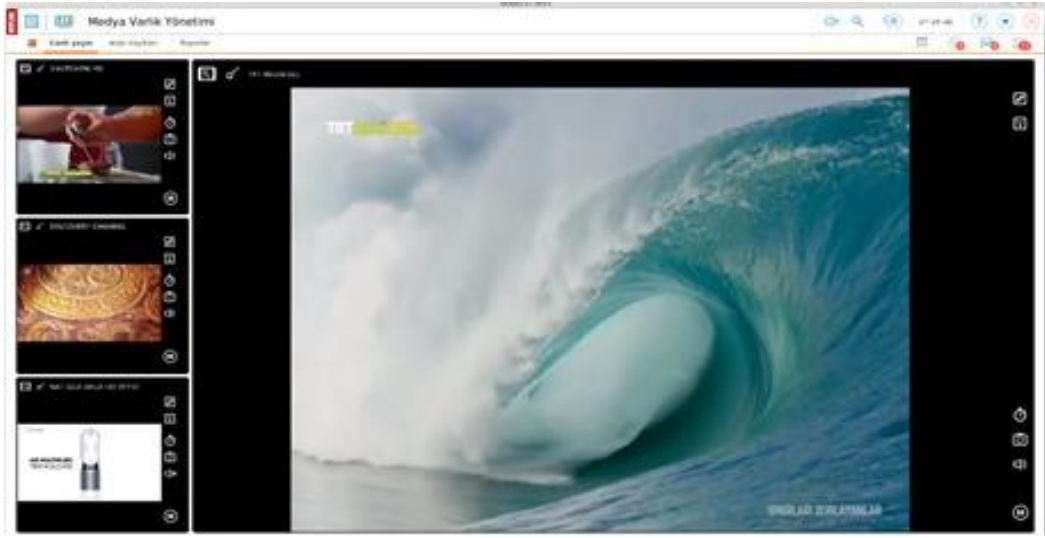
SKAAS, Üst Kurul personeli arasında daha etkin bir koordinasyon sağlanmasına, gerekli bilgiye daha hızlı ve kolay ulaşılmasına yardımcı olmaktadır. Bu da karar alma sürecini kısaltırken aynı zamanda alınan kararların doğruluk oranını da artırmaktadır.

2. SKAAS Yenileme Projesi (SKAAS-3)

Projenin amacı; mevcut SKAAS projelerine yapılacak ilaveler ve değişikliklerle, 2008 yılından beri 7/24 işletilmekte olan SKAAS-1 ve SKAAS-2 projelerinin günümüz yayıncılık ve bilişim teknolojilerindeki gelişmeler neticesinde ortaya çıkan ihtiyaçlarının karşılanması ve

RTÜK'ten yayın izni alan televizyon yayıncı kuruluş sayısının artması nedeniyle, mevcut SKAAS sistemlerinin yenilenmesi ve kapasitesinin artırılmasıdır.

Bu maksatla, SKAAS Yenileme (SKAAS-3) Projesi'ni gerçekleştirmek üzere, Üst Kurul ile TÜBİTAK arasında 15.10.2014 tarihinde SKAAS-3 Sözleşmesi imzalanmış ve çalışmalar başlatılmıştır. Projenin geçici kabul süreci 22.08.2017 tarihinde tamamlanmış olup toplam 36 ay sürecek olan bakım ve destek sürecine geçilmiştir. Projenin kesin kabulüne ilişkin çalışmalar ise, 27.08.2019 tarihinde tamamlanmıştır.

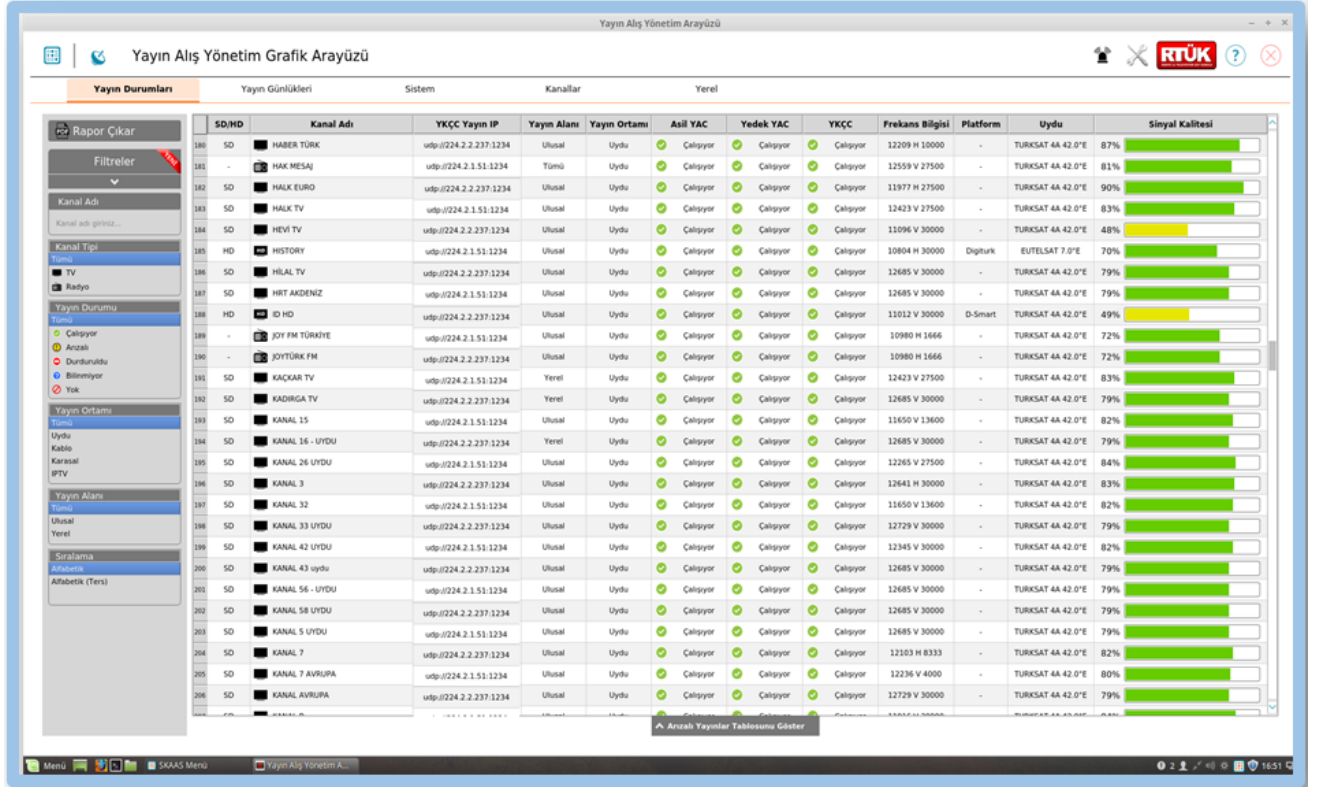
SKAAS-3 Medya Varlık Yönetimi Kullanıcı Arayüzü

Tamamlanan bu proje ile;

- SKAAS Merkez Sistemi'nin yayın alışı kapasitesinin 650 TV'ye kadar artırılması,
- SKAAS Arşiv Sistemi'nin yenilenmesi ve depolama kapasitesinin 3PB'ye çıkarılması,
- Mevcut sistemde kullanılan Yayın Alış, Arşiv, Analiz, Ön İzleme, MVY, PYY, Yayın Giriş/Çıkış, SKAAS İnternet, Sistem ve Ağ Yönetim yazılımlarının geliştirilmesi veya yenilenmesi,
- SKAAS Analiz Sistemi'nin yeniden yapılandırılması,
- SKAAS Analiz yazılımlarının ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi, VKY-Ses (Video Klip Yakalama-Ses), SSA (Ses Seviyesi Analizi),
- Sistemin kuruluşundan sonra ortaya çıkan HDTV (Yüksek Çözünürlüklü TV) yayınların da alınması, arşivlenmesi ve izlenmesi,
- Genişband (IPTV, OTT, vb.) ortamındaki (SDTV/HDTV) yayınların da sistem tarafından alınması, arşivlenmesi ve izlenmesi,

- Yayınların H264 standardında ve 1-2.5 Mbit/s aralığında istenilen bit hızında otomatik olarak kaydedilmesi,
- SKAAS İl/İlçe Yayın Alış Sistemi'nin yenilenmesi,
- Yukarıdaki maddelere göre donanım ihtiyaçlarının temini,

gerçekleştirilmiştir.

SKAAS-3 Kapsamında Geliştirilen Analiz Sistem Arayüzü

Proje kapsamında hâlihazırda, aşağıdaki tabloda yer verilen sayıda radyo ve TV yayını kaydedilmektedir.

SKAAS-III PROJESİ KAPSAMINDA SİSTEMDE KAYDEDİLEN TV YAYINLARI			
Uydu TV Yayınları	Kablo TV Yayınları	IPTV Yayınları	TOPLAM TV YAYINI
SD TV: 215	SD TV: 14	SD TV: -	229
HD TV: 78	HD TV: -	HD TV: 12	90
Toplam: 293	Toplam: 14	Toplam: 12	319
SKAAS-III PROJESİ KAPSAMINDA SİSTEMDE KAYDEDİLEN YEREL TV YAYINLARI			
Yerel TV Yayınları: 113			
SKAAS-III PROJESİ KAPSAMINDA SİSTEMDE KAYDEDİLEN RADYO YAYINLARI			
Uydu Radyo Yayınları	Ankara Merkezdeki Yerel Radyo Yayınları	TOPLAM	
56	36	92	

SKAAS-III Projesi Kapsamında Sistemde Kaydedilen Radyo ve TV Yayın Sayıları

27.03.2018 tarihinde, Resmî Gazete’de yayımlanan 7103 sayılı Kanun ile düzenlenen internet ortamından yapılan yayınların, Üst Kurul tarafından izlenebilmesi ve denetlenebilmesini teminen mevcut Sayısal Kayıt, Arşiv ve Analiz Sistemi’nin internet üzerinden yapılan yayınları izleyebilme ve kaydedebilme yeteneklerinin gelişen teknolojilerle güncellenerek yapılabilmesi için yeni bir proje planlanmaktadır. Söz konusu proje kapsamında, izlenen ve kaydedilen yayın sayısı artacağından, mevcut veri depolama kapasitesinin de artırılması değerlendirilmektedir. Sistemin veri depolama kapasitesinin artırılması ile birlikte daha fazla yayının, daha yüksek kalitede ve daha uzun sürede saklanabilmesi imkânına kavuşulacaktır.

Ç. YAYINLARIN DENETLENMESİ

6112 sayılı Kanun'un 37 nci maddesindeki hükümler gereği olarak, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde faaliyette bulunan radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınları, aynı Kanun'un 8 inci maddesindeki yayın hizmeti ilkelerine ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası antlaşmalara uygunluğu açısından denetlenmektedir.

Yayın içeriklerinin denetimi üç koldan yürütülmektedir. Bunlar; RTÜK Uzmanları tarafından yapılan doğrudan denetim, ALO 178 RTÜK İletişim Merkezi, Üst Kurul Kurumsal İnternet Sitesi ve e-posta kanallarından gelen izleyici şikâyetlerinin değerlendirilmesi yoluyla yapılan izleyici denetimi ve yayıncılık etik ilkeleri ile izleyici temsilciliği müessesesi üzerinden yayın kuruluşlarının yaptığı öz denetimdir.

1. Doğrudan Denetim

Radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınlarında uyacakları esaslar 6112 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinde belirlenmiştir. Radyo ve televizyon yayınlarının söz konusu yasa hükmünde belirlenmiş olan yayın hizmeti ilkelerine aykırı olmaması esastır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu uzmanları, yayınların yayın hizmeti ilkelerine uygunluğunu denetler. Uzmanların yayın ihlalleriyle ilgili raporları, her hafta düzenli olarak toplanan Üst Kurulun gündemine alınır ve değerlendirilir.

2. Yayın Hizmeti İlkeleri

6112 sayılı Kanun/MADDE 8 – (1) Medya hizmet sağlayıcılar, yayın hizmetlerini kamusal sorumluluk anlayışıyla bu fıkra da yer alan ilkelere uygun olarak sunarlar. Yayın hizmetleri;

a) Türkiye Cumhuriyeti Devletinin varlık ve bağımsızlığına, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Atatürk ilke ve inkılâplarına aykırı olamaz.

b) Irk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturmaz.

c) Hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz.

ç) İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez.

d) Terörü övemez ve teşvik edemez, terör örgütlerini güçlü veya haklı gösteremez, terör örgütlerinin korkutucu ve yıldırıcı özelliklerini yansıtır nitelikte olamaz. **(Mülga ikinci cümle: 2/1/2017-KHK-680/18 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/17 md.) (...)**

e) Irk, renk, dil, din, tabiiyet, cinsiyet, engellilik, siyasî ve felsefî düşünce, mezhep ve benzeri nedenlerle ayrımcılık yapan ve bireyleri aşağılayan yayınları içeremez ve teşvik edemez.⁽⁴⁾

f) Toplumun millî ve manevî değerlerine, genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı olamaz.

g) Suç işlemeyi, suçluyu ve suç örgütlerini övücü, suç tekniklerini öğretici nitelikte olamaz.

ğ) Çocuklara, güçsüzlere ve engellilere karşı istismar içeremez ve şiddeti teşvik edemez.⁽⁵⁾

h) Alkol, tütün ürünleri ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı madde kullanımı ile kumar oynamayı özendirici nitelikte olamaz.

ı) Tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır; soruşturulması basın meslek ilkeleri çerçevesinde mümkün olan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğundan emin olunmaksızın yayımlanamaz; haberin verilişinde abartılı ses ve görüntüye, doğal sesin dışında efekt ve müziğe yer verilemez; görüntülerin arşiv veya canlandırma niteliği ile ajanslardan veya başka bir medya kaynağından alınan haberlerin kaynağının belirtilmesi zorunludur.

i) Suçlu olduğu yargı kararı ile kesinleşmedikçe hiç kimse suçlu ilân edilemez veya suçluymuş gibi gösterilemez; yargıya intikal eden konularda yargılama süresince, haber niteliği dışında yargılama sürecini ve tarafsızlığını etkiler nitelikte olamaz.

j) Haksız çıkarlara hizmet eden ve haksız rekabete yol açan unsurlar içeremez.

k) Siyasî partiler ve demokratik gruplar ile ilgili tek yönlü veya taraf tutar nitelikte olamaz.

l) Genel sağlığa, çevrenin ve hayvanların korunmasına zarar verecek davranışları teşvik edemez.

m) Türkçenin, özellikleri ve kuralları bozulmadan doğru, güzel ve anlaşılır şekilde kullanılmasını sağlamak zorundadır; dilin düzeysiz, kaba ve argo kullanımına yer verilemez.

n) Müstehcen olamaz.

o) Kişi veya kuruluşların cevap ve düzeltme hakkına saygılı olmak zorundadır.

ö) Bilgi iletişim araçları yoluyla yarışma veya lotarya içeremez, dinleyici ve seyircilere ikramiye verilemez veya ikramiye verilmesine aracılık edemez.

⁽⁴⁾ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “özürlülük” ibaresi “engellilik” şeklinde değiştirilmiştir.

⁽⁵⁾ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “özürlülere” ibaresi “engellilere” şeklinde değiştirilmiştir

p) Medya hizmet sağlayıcı tarafından yapılan veya yaptırılan anket ve kamuoyu yoklamalarının, hazırlık aşamasından sonuçların ilânına kadar noter nezaretinde gerçekleştirilmesi zorunludur.

r) Kişileri fal veya batıl inançlar yoluyla istismar edemez.

s) Toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden ve kadını istismar eden programlar içeremez.

ş) Şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamaz.

t) **(Ek: 2/1/2017-KHK-680/18 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/17 md.)** Terör eylemini, faillerini ve mağdurlarını terörün amaçlarına hizmet edecek sonuçlar doğuracak şekilde sunamaz.

(2) Radyo ve televizyon yayın hizmetlerinde, çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlakî gelişimine zarar verebilecek türde içerik taşıyan programlar bunların izleyebileceği zaman dilimlerinde ve koruyucu sembol kullanılsa dahi yayınlanamaz.⁽⁶⁾

(3) İsteğe bağlı yayın hizmeti sağlayıcıları, çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlakî gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikteki yayın hizmetlerinin, bunların bu tür hizmetleri normal şartlar altında duymayacakları ve görmeyecekleri şekilde sunulmasını sağlamakla yükümlüdür

(4) **(Ek: 17/4/2017-KHK-690/60 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/50 md.)** Radyo ve televizyon yayın hizmetlerinde, arkadaş bulma amacıyla kişilerin tanıştırıldığı ve/veya buluşturulduğu türden programlara, takviye edici gıdalar ve benzeri destekleyici ürünler de dâhil olmak üzere herhangi bir ürünün ilgili mevzuatına aykırı olarak sağlık beyanıyla satışına, pazarlanmasına ve/veya reklamına, sohbet, arkadaşlık ve eş bulma hatlarının ve hizmetlerinin tanıtımına yer verilemez. Katma değerli elektronik haberleşme hizmet numaraları, yerel aranır numaralar, benzeri özel içerikli hizmetlere ilişkin numaralar ile özel ücrete tabi diğer sabit ve mobil numaralar kullanılmak suretiyle, izleyici ve dinleyicileri yanıltıcı ve/veya haksız kazanca neden olacak şekilde yarışma, çekiliş, lotarya ve benzeri adlar altında ödül ve ikramiye taahhüt edilemez ve bu yöntemle ürün tanıtımı, satışı ve pazarlaması yapılamaz.

⁽⁶⁾17/4/2017 tarihli ve 690 sayılı KHK'nin 60 ncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan "koruyucu sembol kullanılmadan" ibaresi "koruyucu sembol kullanılsa dahi" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanunun 50 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

3. Yaptırımlar

Yayın ilkelerini ihlal eden kuruluşlara, söz konusu Kanun'un 32 nci maddesi kapsamında Üst Kurulca yaptırım uygulanır. Buna göre; İdari yaptırımlar:

(1) Bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (d), (f), (g), (ğ), (h), (n), (ö), (s), (ş) ve (t) bentlerindeki yayın hizmeti ilkelerine ve aynı maddenin dördüncü fıkrasına aykırı yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara, ihlalin ağırlığı ve yayının ortamı ve alanı göz önünde bulundurularak, ihlalin tespit edildiği aydan bir önceki aydaki brüt ticari iletişim gelirinin yüzde ikisinden beşine kadar idarî para cezası verilir. İdarî para cezası miktarı, radyo kuruluşları için bin Türk Lirasından, televizyon kuruluşları ve isteğe bağlı medya hizmet sağlayıcıları için onbin Türk Lirasından az olamaz. Ayrıca, idarî tedbir olarak, ihlale konu programın yayınının beş keze kadar durdurulmasına, isteğe bağlı yayın hizmetlerinde ihlale konu programın katalogdan çıkarılmasına karar verilir. İhlalin mahiyeti göz önünde bulundurularak, bu fıkra hükümlerine göre idarî para cezası ile birlikte idarî tedbire karar verilebileceği gibi, sadece idarî para cezasına veya tedbire de karar verilebilir.⁽⁷⁾⁽⁸⁾

(2) (Değişik birinci cümle: 17/4/2017-KHK-690/61 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/51 md.) 8 inci maddenin birinci fıkrasının diğer bentleri ile ikinci ve üçüncü fıkralarında ve bu Kanunun diğer maddelerinde belirlenen ilke, yükümlülük veya yasaklara aykırı yayın yapan ve/veya bu Kanun hükümleri kapsamında Üst Kurul tarafından belirlenen yükümlülüklerini yerine getirmeyen medya hizmet sağlayıcıya ihlalin ağırlığı, yayının ortamı ve alanı gözönünde bulundurularak, ihlalin tespit edildiği aydan bir önceki aydaki brüt ticari iletişim gelirinin yüzde birinden yüzde üçüne kadar idari para cezası verilir. **(Mülga ikinci cümle: 17/4/2017-KHK-690/61 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/51 md.)** (...) İdarî para cezası miktarı, radyo kuruluşları için bin Türk Lirasından, televizyon kuruluşları ve isteğe bağlı medya hizmet sağlayıcıları için onbin Türk Lirasından az olamaz.

(3) Yükümlülük veya yasak ihlalinin suç oluşturması halinde, bu suç nedeniyle ilgililer hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılması şartına bağlı olmaksızın, bu madde hükümlerine göre idarî para cezası veya idarî tedbir kararı verilir.

⁽⁷⁾2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 20 nci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "(s) ve (ş)" ibaresi "(s), (ş) ve (t)" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır

⁽⁸⁾17/4/2017 tarihli ve 690 sayılı KHK'nin 61 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "(a), (b), (d), (g), (n), (s), (ş) ve (t) bentlerindeki yayın hizmeti ilkelerine" ibaresi "(a), (b), (d), (f), (g), (ğ), (h), (n), (ö), (s), (ş) ve (t) bentlerindeki yayın hizmeti ilkelerine ve aynı maddenin dördüncü fıkrasına" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(4) İdarî tedbir uygulanması sonucu yayını durdurulan programların yerine, aynı yayın kuşağında ve ticarî iletişim yayını içermeksizin, Üst Kurulca temin edilen eğitim, kültür, trafik, kadın ve çocuk hakları, gençlerin fiziksel ve ahlakî gelişimi, uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarla mücadele, Türk dilinin güzel kullanımı, çevre eğitimi, engelli sorunları, sağlık ve benzeri kamuya yararlı konularda programlar yayınlanır. Yükümlülük veya yasağa aykırılık dolayısıyla idarî tedbir olarak programın yayınının durdurulması kararının verilmesi halinde, yaptırım uygulanmasına sebebiyet veren fiilin işlenmesinden dolayı sorumluluğu olan programın yapımcısı veya varsa sunucusu, yayının durdurulduğu süre zarfında, aynı veya farklı medya hizmet sağlayıcı kuruluştaki hiçbir ad altında başka bir program yapamaz veya sunamaz.⁽⁹⁾

(5) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerindeki ilkelerle dördüncü fıkrasına aykırı yayın yapılmasını müteakip verilecek yaptırım kararının tebliğinden itibaren bir yıl içinde aynı ihlalin tekrarı halinde, medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayınının on güne kadar durdurulmasına; ikinci tekrarı halinde ise, yayın lisansının iptaline karar verilir. **(Ek cümleler: 17/4/2017-KHK-690/61 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/51 md.)** 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentleri dışındaki bentlerini, aynı maddenin ikinci fıkrasını ve bu Kanunun yayın hizmetlerinde ticari iletişimi düzenleyen hükümlerinden herhangi birini yaptırım kararının tebliğinden itibaren bir yıl içinde yirmiden fazla ihlal eden medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayını beş güne kadar durdurulur. Bir yıl içinde aynı ihlalin tekrarı halinde, medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayınının beş günden on güne kadar durdurulmasına; ihlalin ikinci tekrarı halinde ise yayın lisansının iptaline karar verilir. Programlarının yayını veya yayınları sürekli durdurulan medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yaptırım kararının tebliğine rağmen kararın gereklerine aykırı olarak yayınlarına devam etmesi halinde yayın lisansının iptaline karar verilir.⁽¹⁰⁾⁽¹¹⁾

(6) Yayın lisansı verilmesi için bu Kanunda aranan şartlardan birinin kaybedilmesi ile 6 ncı maddenin beşinci fıkrasında düzenlenen yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde, ilgili medya hizmet sağlayıcı kuruluşa bu şartı yerine getirmesi için otuz günlük süre verilir. Verilen süreye rağmen şartı yerine getirmeyen kuruluşun yayınları üç ay süreyle durdurulur. Bu süre

⁽⁹⁾ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile bu fıkarda yer alan “özürlü” ibaresi “engelli” şeklinde değiştirilmiştir

⁽¹⁰⁾ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK’nin 20 nci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “(a) ve (b)” ibaresi “(a), (b) ve (d)” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır

⁽¹¹⁾ 17/4/2017 tarihli ve 690 sayılı KHK’nin 61 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “ilkeler” ibaresi “ilkelerle dördüncü fıkrasına” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

zarfında şartın yerine getirilmemesi halinde ise, ilgili kuruluşun yayın lisansı iptal edilerek kanal ve frekans kullanımına son verilir.⁽¹²⁾

(7) Yayın lisansının verilmesi için gerekli şartlara uygunluğunu hile ile elde ettiği tespit edilen kuruluşun yayın lisansı iptal edilir. Yayın lisansı iptal edilmiş olan kuruluştan alınmış olan yayın lisans bedeli ile kanal ve frekans yıllık kullanım bedeli iade edilmez.

(8) Bu Kanun hükümlerine göre idarî para cezasına veya idarî tedbire karar vermeye Üst Kurul yetkilidir. **(Ek cümle: 17/4/2017-KHK-690/61 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/51 md.)** Üst Kurul; ihlalin ağırlığı, haksız ekonomik kazancın ve tekrarın varlığı ile son beş yılda uygulanan idarî yaptırımlar gözetilmek suretiyle ikinci fıkrada belirtilen her bir ihlal için bir defaya mahsus olmak üzere, idarî para cezası uygulamak yerine medya hizmet sağlayıcı kuruluşu uyandırabilir.

(9) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idarî yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre yargı yoluna başvurulur. Ancak, idare mahkemesinde dava, işlemin tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde açılır. İdare mahkemesinde iptal davası açılmış olması, kararın yerine getirilmesini durdurmaz.

(10) Bu madde hükümlerine göre Üst Kurul tarafından verilen uyarı ve idarî yaptırım kararları, medya hizmet sağlayıcı kuruluşun Üst Kurula bildirdiği kayıtlı elektronik posta adresine tebliğ edilir. **(Değişik ikinci cümle: 17/4/2017-KHK-690/61 md.; Aynen kabul: 1/2/2018- 7077/51 md.)** Üst Kurula bildirilen kayıtlı elektronik posta adresine tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması halinde Üst Kurula bildirilen adrese yapılan bildirim tebligat yerine geçer.⁽¹³⁾

(11) Bu Kanunda düzenlenmiş olan idarî para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

¹² 17/4/2017 tarihli ve 690 sayılı KHK'nin 61 inci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesine "kaybedilmesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile 6 ncı maddenin beşinci fıkrasında düzenlenen yükümlülüğün yerine getirilmemesi" ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır

⁽¹³⁾17/4/2017 tarihli ve 690 sayılı KHK'nin 61 inci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesine "uyarı" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve idarî yaptırım" ibaresi eklenmiş, aynı cümlede yer alan "elektronik posta adresine gönderilmek suretiyle" ibaresi "kayıtlı elektronik posta adresine" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır

3.1. Üst Kurul Tarafından Verilen Yaptırım Kararları

01.01.2019 tarihinden 31.12.2019 tarihine kadar alınmış olan müeyyide kararları ile bu kararların dayanağı olan yasa hükümleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: 2019 Yılında Yayın İhlalleri Sebebiyle Verilen Müeyyide Kararları^(*)

Yasa Hükümü	Müeyyide Sayısı	Yasa Hükümü	Müeyyide Sayısı
6112 Sayılı Kanun 8.1.a	2	6112 Sayılı Kanun 8.4	336
6112 Sayılı Kanun 8.1.ç	8	6112 Sayılı Kanun 9.3	1
6112 Sayılı Kanun 8.1.d	4	6112 Sayılı Kanun 9.6.c	184
6112 Sayılı Kanun 8.1.e	2	6112 Sayılı Kanun 10.1	429
6112 Sayılı Kanun 8.1.f	102	6112 Sayılı Kanun 10.2	249
6112 Sayılı Kanun 8.1.ı	2	6112 Sayılı Kanun 10.3	6
6112 Sayılı Kanun 8.1.i	1	6112 Sayılı Kanun 10.4	424
6112 Sayılı Kanun 8.1.j	2	6112 Sayılı Kanun 11.1	1
6112 Sayılı Kanun 8.1.m	1	6112 Sayılı Kanun 11.4	1
6112 Sayılı Kanun 8.1.o	1	6112 Sayılı Kanun 12.2	1
6112 Sayılı Kanun 8.1.ö	8	6112 Sayılı Kanun 13.3	2
6112 Sayılı Kanun 8.1.r	80	6112 Sayılı Kanun 21.1	33
6112 Sayılı Kanun 8.1.s	1	6112 Sayılı Kanun 32.2	4
6112 Sayılı Kanun 8.1.ş	2	6112 Sayılı Kanun 32.5	16
6112 Sayılı Kanun 8.1.t	3	4207 Sayılı Kanun	33
6112 Sayılı Kanun 8.2	84	3984 Sayılı Kanun ^(**)	2
Genel Toplam		2.025	

(*) Müeyyide sayıları Üst Kurul kararlarına ait olup, bu sayıya mahkemelerce verilen red, iptal bilgileri dâhil edilmemiştir. Bunlar dâhil edildiğinde sayı kısmen daha az olacaktır.

(**)Söz konusu müeyyide kararı, 3984 sayılı Kanun yürürlükte iken verilmiş olup, dava süreci 2019 yılında sonlanmıştır.

4. 2019 Yılı Doğrudan Denetleme Çalışmaları

Denetim sürecindeki teknik altyapı geliştirilerek, Sayısal Kayıt, Arşiv ve Analiz Sistemi 3 (SKAAS 3) 15.06.2017 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanmıştır. Sistemin kapasitesi artırılarak, TÜRKSAT A.Ş. uyduları ve platformlar üzerinden yapılan bütün yayınların takibine ve bir yıl süre ile muhafazasına imkân tanınmıştır. Üst Kurul Uzmanları; ulusal ve uydu televizyon yayınlarını düzenli olarak, yerel televizyon yayınları ile sürekli takibi yapılamayan uydu kanallarını ise dönüşümlü olarak takip etmektedirler. Ayrıca kişi ve kuruluşların tüm ülke düzeyinde yayın yapan yerel, bölgesel, ulusal vd. radyo ve televizyonların yayınları hakkında yaptıkları şikâyetler ve ihbarlar üzerine, şikâyet edilen yayın kuruluşlarının yayınlarına ait bant kayıtları SKAAS sisteminde yer almıyorsa, yayın kuruluşundan istenerek (Yapılan yayınların bant kayıtlarının bir yıl süreyle ilgili yayın kuruluşu tarafından saklanması zorunluluğu vardır.), gerekli denetimler yapılmaktadır.

İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığında görevli 36 uzman ve 30 uzman yardımcısı tarafından yerine getirilmekte olan bu denetim çalışmalarında, her kanala bir uzman görevlendirmenin fiilen imkânsızlığı nedeniyle, izlenme oranları ve gelen şikâyetlerin yoğunlaştığı kanalların düzenli denetimine ağırlık verilmektedir.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde, 01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında, 1.420 adet radyo ve televizyon için değerlendirme raporu hazırlanmıştır.

Yayınlar, görevli uzmanlar tarafından düzenli olarak izlenmekte, tespit edilen içerik ihlalleri ile ilgili raporlar hazırlanmaktadır. Sayısal yayıncılığın yapısı gereği, yayın buketlerinde sık sık değişiklik yapıldığı ve izlenmesi gereken yayınların sayı ve içerik olarak sürekli değiştiği görülmektedir. Bu nedenle, düzenli yayın sayımı ve kontrolü yapılmakta, yayın kuruluşlarındaki değişikliklere paralel esnek bir izleme düzeninin sağlanmasına çalışılmaktadır.

5. İzleyici Denetimi / 444 1 178 RTÜK İletişim Merkezi

İzleyici denetimi olarak adlandırdığımız sistemde, izleyiciler ALO 178 RTÜK İletişim Merkezi'ni arayarak yayınlarla ilgili görüş ve düşüncelerini iletebilmektedirler. Gelen bildirimlerin istatistiksel değerlendirmeleri yapılmakta ve rapor hâlinde Üst Kurula sunulmaktadır. Aynı zamanda bu bildirimler analiz edilerek, televizyon kanallarının izleyici temsilcilerine düzenli olarak gönderilmektedir.

3984 Sayılı Kanun'un Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna vermiş olduğu, radyo ve televizyonlarla ilgili kamuoyunda doğan tepki, beğeni ve hassasiyetleri sürekli olarak izleme görevi çerçevesinde; 1998 yılında hizmete giren ve zaman içerisinde teknolojik açıdan eskiyen

ve ihtiyacı karşılayamayan 178 ALO RTÜK Sistemi revize edilerek, 444 1 178 RTÜK İletişim Merkezi kurulmuştur. Bu yıl itibarıyla, 444 1 178 hattıyla hizmet veren RTÜK İletişim Hattı'na yeni bir ilave yapılarak vatandaşların RTÜK'le iletişimi daha kolay hale getirilmiş, ALO 178 hattı devreye sokulmuş ve vatandaşların beklenti/önerilerini rahat ve hızlı şekilde kaydetmek ve gerekli müdahaleleri yapmak amaçlanmıştır.

Vatandaşlar, “RTÜK İletişim Merkezi”ne Türkiye’nin her yerinden telefonla “178”i arayarak ulaşabilmekte, radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin görüş, öneri ve şikâyetlerini doğrudan Üst Kurula iletebilmektedirler. 24 saat ulaşılabilen “İletişim Merkezi”ni arama bedeli olarak, sadece şehir içi görüşme bedeli ödenmektedir.

ALO 178 RTÜK İletişim Merkezi'ne gelen şikâyetler; en kısa sürede değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamında günlük olarak yayın kuruluşunun takibini yapan sorumlu uzmanlara iletilmekte, yapılan işlemler uzmanlarca sisteme girilmektedir. Aynı zamanda şikâyetler, günlük olarak yayın kuruluşlarının izleyici temsilcilerine de iletilmektedir.

6. Öz Denetim

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından hayata geçirilen “İzleyici Temsilciliği” ve “Yayıcılık Etik İlkeleri” uygulamaları, yayın kuruluşları açısından öz denetimi ifade etmektedir.

6.1. İzleyici Temsilciliği

Üst Kurulun ulusal televizyon kanalları ile yaptığı görüşmeler sonucu, 2006 yılından itibaren gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanmaya başlayan “İzleyici Temsilciliği”, 6112 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesiyle tüm yayıncılar için bir zorunluluk hâlini almıştır. Yayıncı kuruluşların öz denetim mekanizmalarını kurmalarını ve geliştirmelerini amaçlayan “İzleyici Temsilciliği” uygulaması sayesinde televizyon izleyicileri, izledikleri programlarla ilgili şikâyetlerini bildirmek üzere televizyon kanallarına ulaşmak istediklerinde karşılarında mutlaka bir muhatap bulmaktadırlar.

Uygulama, aynı zamanda televizyon izleyicilerinin televizyon kanalıyla ilgili görüşlerinin, tepkilerinin, şikâyetlerinin kanal yönetimi tarafından düzenli olarak takip edilmesine imkân sağlamaktadır. Bu veriler, kanal yöneticilerine yayın planlama çalışmalarında yardımcı olmaktadır. Öte yandan izleyiciler de görüş ve önerilerinin kanal yönetimi tarafından dikkate alınıp alınmadığını görebilmektedirler. Böylece televizyon kanalları ile izleyiciler arasında doğrudan bir etkileşim kurulmaktadır.

İzleyici temsilcileri ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu yetkilileri, düzenli olarak toplantılar yapmakta, ALO 178 RTÜK İletişim Merkezi kanalıyla Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna intikal eden “izleyici önerileri, beğenileri ve şikâyetleri”, periyodik olarak televizyon kanallarının izleyici temsilcilerine aktarılmakta, böylece şikâyetlerin radyo ve televizyon kuruluşlarına iletilmesi sağlanmaktadır.

7. Katılım Sağlanan Toplantılar

Çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen ve katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmiştir:

KURUM VE KURULUŞLAR	TOPLANTI KONUSU
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Engellilerde ve Yaşlılarda Dijital Dönüşüm Sempozyumu
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Çocuk İşçiliği ile Mücadele Eylem Planı
İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	İnsan Hakları Bağlamında Ailenin Korunması
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Büyük Veri Uygulamaları
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	11. Gelecekle İletişim Çalıştayı
Sağlık Bakanlığı	Ulusal Beslenme Konseyi
Sağlık Bakanlığı	Özel Sağlık Tesislerinin Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Çalıştayı
Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı İzlem Platformu
Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü	Türkiye HIV/AIDS Kontrol Programı Tanıtım Toplantısı
Ticaret Bakanlığı Tüketici Konseyi	Tüketici Konseyi Toplantısı
TRT Genel Müdürlüğü	11. Uluslararası TRT Belgesel Günleri Açılış Kokteyli ve Açılış Film Özel Gösterim

8. Kamu Spotu ve Zorunlu Yayın Çalışmaları

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un, 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasında; "Ücretsiz yayınlanan ve Üst Kurul tarafından tavsiye edilen kamu hizmeti duyuruları reklam sürelerine dâhil edilmez." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda; İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı tarafından, kamu kurum ve kuruluşları ile STK'lerin hazırladığı bilgilendirici ve eğitici kamu spotları niteliğindeki filmlerin, ilgili Yasa hükümleri ve "Kamu Spotları Yönergesi"ne uygunluğu denetlenmekte, bu spot filmlerle ilgili raporlar Üst Kurula sunulmakta, ayrıca çeşitli mevzuatlarda öngörülen "Zorunlu Yayınlar"a ilişkin süreçler de yürütülmektedir.

Bu kapsamda; 01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında, Üst Kurula 39 adet 'Zorunlu Yayın' ve 141 adet 'Kamu Spotu' olmak üzere toplam 180 spot film başvurusu yapılmış ve bunların ayrıntıları aşağıda yer almıştır.

- 141 adet 'Kamu Spotu' başvurusunun; 103 tanesi Üst Kurul tarafından uygun bulunarak tavsiye edilmiş, 38 başvuru ise uygun bulunmamıştır.
- 39 adet 'Zorunlu Yayın' başvurusundan; 32 tanesi Üst Kuruldan onay almış, 7 adet başvuru muhtelif nedenlerden dolayı tavsiye edilmemiştir.

9. Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

29.04.2017 tarih ve 30052 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 690 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un, "Görev ve Yetkiler" başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (y) bendi ile "Yayın hizmetlerinde ailenin ve çocukların korunması ilkesini gözeterek, ailenin bütünlüğü ve sürekliliği ile çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini destekleyecek nitelikteki aile ve çocuk dostu yapım ve dizileri, Üst Kurulca bir önceki yılda uygulanan idari para cezalarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile birlikte belirlenecek usul ve esaslara göre teşvik etmek" hükmü getirilmiştir. Söz konusu hüküm ile Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile birlikte belirlenecek usul ve esaslara göre aile ve çocuk dostu yapım ve dizilerin teşvik edilmesi görev ve sorumluluğu verilmiş; ilgili Bakanlıkla ortak yapılan çalışmalar sonucunda "Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", 08.05.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

10. Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi verilmesine ve söz konusu yayınların denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik hazırlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik, 01.08.2019 tarih ve 30849 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik, internet ortamından sunulan radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri ile bu yayın hizmetlerini sunan özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşları ve bu yayın hizmetlerinin iletimini sağlayan platform işletmecilerini kapsamaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla;

- a) Bireysel iletişim hizmetleri,
 - b) Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini internet ortamından iletmeye özgülenmemiş platformlar,
 - c) Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerine yalnızca yer sağlayan gerçek ve tüzel kişiler,
- bu Yönetmeliğin kapsamında yer almamaktadır.

11. “2019-2023 Stratejik Planı” Doğrultusunda Yürütülen Proje ve Faaliyetler

Üst Kurulun 07.11.2018 tarih ve 2018/45 sayılı toplantısında alınan 8 numaralı kararıyla kabul edilen, “Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019-2023 Stratejik Planı”nın 4 üncü bölümünde yer alan proje ve faaliyetlerden, 2019 yılı itibarıyla yürütülmekte olan; 1.3.1, 1.3.3, 1.3.4, 1.3.5, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2.1, 2.3.1, 2.4.1 numaralı proje ve faaliyetlere ilişkin çalışmaların gerçekleştirilmesi amacıyla ihtisas komisyonları kurulmuştur.

Hâlihazırda çalışmalarına devam eden komisyonlar şunlardır:

11.1. Ticari İletişim ve Tüketicinin Korunması İhtisas Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “1.3.1: Tüketicii yanltıcı ve aldatıcı nitelikte, toplum sağlığını olumsuz etkileyen yayın içeriğine sahip reklam ve tele-alışveriş yayınları ile etkin mücadele kapsamında ilgili kuruluşlarla işbirliğini artırmak.” maddesi uyarınca kurulmuştur. Komisyon, konuyla ilgili olduğunu düşündüğü paydaşları belirleyerek, periyodik toplantılar gerçekleştirmekte ve toplantı sonuçlarını raporlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

11.2. Yayınlarda Şiddet İhtisas Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “1.3.3: Görsel-işitsel yayıncılık alanında şiddet içerikli yayınların önlenmesi ve toplumun bu yayınların zararlı içeriğinden korunmasına yönelik çalışmalar yapmak.” maddesi uyarınca kurulmuştur. Komisyon konuyla ilgili olduğunu düşündüğü paydaşları belirleyerek, periyodik toplantılar gerçekleştirmekte ve toplantı sonuçlarını raporlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

11.3. Çocuk ve Gençler İhtisas Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “1.3.4: Çocuk dostu yayınların desteklenmesi.” maddesi uyarınca kurulmuştur. Komisyon konuyla ilgili olduğunu düşündüğü paydaşları belirleyerek, periyodik toplantılar gerçekleştirmekte ve toplantı sonuçlarını raporlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

11.4. Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği ve İnsan Hakları İhtisas Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “1.3.5: Görsel-işitsel yayınlarda ötekileştirme ve ayrımcılık içeren ifade ve görüntülere ilişkin çalışmalar yapmak.” maddesi uyarınca kurulmuştur. Komisyon konuyla ilgili olduğunu düşündüğü paydaşları belirleyerek, periyodik toplantılar gerçekleştirmekte ve toplantı sonuçlarını raporlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

11.5. Ortak ve Öz Denetim İhtisas Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “2.1.1: Ortak/özdenetim faaliyetlerini daha verimli ve etkili kılmak için, sektörün kendi içinde oluşturacağı bir ‘Yayıncılık Etiği Özdenetim Organizasyonu’ çalışmasına öncülük etmek üzere çalışmaları sürdürmek.”, “2.1.2: Ortak ve öz-denetimin usul ve esaslarını, izleyici temsilcisinin seçilme, çalışma, görev, yetki ve sorumluluklarını ve Üst Kurul

ile ilişkilerini düzenleyen ikincil düzenleme yapmak.” ve “2.1.3: Üst Kurul ve medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar arasındaki iletişimin etkin, periyodik ve kesintisiz hale getirilmesi için teknik ve yapısal süreçleri/prosesleri tanımlamak ve verimli hale getirmek.” maddeleri uyarınca kurulmuştur. Komisyon konuyla ilgili olduğunu düşündüğü paydaşları belirleyerek, periyodik toplantılar gerçekleştirmekte ve toplantı sonuçlarını raporlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

11.6. Teknik Altyapıyı Geliştirme ve İstatistik Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “2.2.1: Denetim süreci ve denetlenen kanal bilgilerine ilişkin istatistiksel veri sağlayacak yazılım geliştirilmesi ve izleme ve değerlendirme yapılırken hâlihazırda kullanılan teknik alt yapının iyileştirilmesi için çalışmalar yapmak.” ve “2.3.1: Yıllık olarak izleme ve değerlendirme raporlarının ihlal edilen ilkeler ve ihlal tekrarları gibi konu başlıkları ile tasnif edilmesini, sonuçların raporlanmasını ve meslek personelinin eğitiminde kullanılmasını sağlamak.” maddeleri uyarınca kurulmuştur. Komisyon konuyla ilgili olduğunu düşündüğü paydaşları belirleyerek, periyodik toplantılar gerçekleştirmekte ve toplantı sonuçlarını raporlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

11.7. Yayın İçerik Denetim Sürecini Standart Hale Getirme Komisyonu

Komisyon, stratejik planın “2.4.1: Bir standart oluşturacak biçimde denetim sürecini/prosesini yeniden tanımlayarak normatif hale getirmek.” maddesi uyarınca kurulmuştur. Komisyon, yayın içerik denetim sistemini etkin bir proses olacak şekilde tanımlayarak süreci bir Yönerge hâline getirmek, ayrıca İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığının görev, yetki, sorumlulukları ile denetim yapan meslek personelinin bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlamaya yönelik yönetmelik hazırlama hedefi doğrultusunda çalışmalarına devam etmektedir.

12. Müeyyide Kararlarına Karşı Açılan Davalar ile Diğer Davalar

2019 yılı içinde, Üst Kurul aleyhine açılan 375 adet davanın; 144 adedi lehte, 10 adedi aleyhte sonuçlanmış olup, 221 adet dava ise hâlen derdesttir.

01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında Üst Kurul tarafından verilen müeyyide kararlarına karşı yayıncı kuruluşlar tarafından açılan davalar ile diğer davalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Uyarı	1
İdari Para Cezası	112
Program Durdurma	1
Geçici Yayın Durdurma	41
Yayın Lisans İptali	63
İdari Para Cezası + Program Durdurma	97
İdari Para Cezası + Program Durdurma + Geçici Yayın Durdurma	10
İdari Para Cezası + Geçici Yayın Durdurma	1
İdari Para Cezası + Yayın Lisansı İptali	10
Program Durdurma + Geçici Yayın Durdurma	1
Personel Davası	4
İzinsiz Yayınlar ve Diğer Davalar	34
AÇILAN TOPLAM DAVA SAYISI	375

2010 yılı itibarıyla açılan davaların ve sonuçlarının yıllara göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 8: Üst Kurulun Müeyyide Kararlarına Karşı Açılan Davalar ve Sonuçları

YIL	RTÜK LEHİNE	RTÜK ALEYHİNE	DERDEST	TOPLAM
2010	254	67	83	404
2011	31	13	262	306
2012	114	31	335	480
2013	215	21	1290	1526
2014	660	74	1525	2259
2015	77	7	838	922
2016	37	5	431	473
2017	21	4	306	331
2018	40	6	289	335
2019	144	10	221	375

13. 2019 Yılı İçinde Bazı Yönetmeliklerde Yapılan Çalışmalar

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kablolu Yayın Yönetmeliği'nde, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uydu Yayın Yönetmeliği'nde ve Medya Hizmet Sağlayıcı Kuruluşlar ile Platform ve Altyapı İşletmecilerinin Uymaları Gereken İdari ve Mali Şartlar Hakkında Yönetmelik'te yapılan değişiklikler, 30.07.2019 tarih ve 30847 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik ile Medya Hizmet Sağlayıcı Kuruluşların Elde Ettiği Ticari İletişim Gelirlerinin Denetimi ve Bu Gelirler Üzerinden Alınacak Üst Kurul Paylarının Beyan ve Ödenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerinde yapılan değişiklikler, 01.08.2019 tarih ve 30849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik hükümlerindeki değişiklikler, 20.08.2019 tarih ve 30864 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe girmiştir.

Sağırların, İşitme ve Görme Engellilerin Yayın Hizmetlerine Erişiminin İyileştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerindeki değişiklikler, 11.10.2019 tarih ve 30915 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

14. Diğer Hukuki Çalışmalar

Çeşitli yayın kuruluşları hakkında toplam 100 adet suç duyurusunda bulunulmuştur. Toplam 178 adet (müteferrik) geçici dosya (Yayın kuruluşları tarafından veya Kurum içinden yapılan talepler doğrultusunda) açılmıştır.

Çeşitli mahkemelerden değişik yayın kuruluşları ve şahıslar hakkında 154 adet yayın yasağı gelmiştir. Bunların tamamı Üst Kurulun kurumsal internet sitesinde duyuru şeklinde yayımlanmış ve mahkemelerine ve takibi için İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığına bilgi verilmiştir. 2 adet soru önergesi gelmiş ve cevaplandırılmıştır. Çeşitli yayın kuruluşlarına ait kanal frekans kullanım bedelleri tahsilatıyla ilgili 148 adet icra takibi dosyası açılmıştır.

Hukuk Müşavirliği projesi olan ve kişilik hakları ihlal edilmeksizin yayın yasaklarının medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar ile paylaşımını amaçlayan “Yayın Yasakları İçerik Sorgulama Modülü”nün, 07.05.2019 tarihi itibarıyla kullanımı mümkün kılınmıştır. Medya Hizmet Sağlayıcı kuruluşlar, vergi numaraları ve Üst Kuruldan temin etmiş oldukları şifre ile kurumsal

internet sitesinde yer alan modüllere giriş yaparak, mahkemelerce verilen yayın yasaklarını herhangi bir sınırlama olmadan görebilmektedirler.

Henüz test aşamasında olan “Hukuk Portal” projesinde ise; “Emsal yargı kararlarının, dilekçe örneklerinin ve görüşlerin paylaşılması yolu ile hukuk hizmetlerinin standart hale getirilmesi” amaçlanmaktadır.

“6112 Sayılı Kanun Kapsamında Üst Kurulca Uygulanan İdari Yaptırımlara Yönelik Mahkemelerce Verilen İptal Kararlarının İncelenmesi” projesi çerçevesinde ise çalışmalar devam etmektedir.

D. KAMUOYU ARAŞTIRMALARI VE VATANDAŞ BİLDİRİMLERİ

Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığının 2019 yılı içerisinde gerçekleştirdiği faaliyetler 4 başlık altında toplanmıştır:

- Kamuoyu Araştırmaları
- Vatandaş Bildirimleri
- İzleme ve Dinleme Oranları Ölçümlerinin Denetimi
- Diğer Faaliyetler

1. Kamuoyu Araştırmaları

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un "Görev ve Yetkiler" başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; "Yayın hizmetlerine ilişkin kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu araştırmaların sonuçlarını ilgili taraflar ve kamuoyuyla paylaşmak." ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı görevleri arasında; "Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri alanındaki gelişmeleri izlemek, yayın hizmetlerine ilişkin kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak için gerekli çalışmaları planlamak ve bu araştırmaların sonuçlarını ilgili taraflar ve kamuoyuyla paylaşmak üzere, sonuçları ve önerileri Üst Kurula sunmak" hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu hükümler uyarınca 2019 yılında 3 adet kamuoyu araştırması yapılmıştır.

1.1. Çocukların Yeni Medya Kullanım Alışkanlıkları ve Siber Zorbalık Araştırması

Medya araçları, her yaştan insanın gündelik hayatında önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda özellikle medya araçlarının öğrencilerin yaşamlarının bir parçası haline gelmesi ile ilgili olumlu ve olumsuz birçok unsur bir arada bulunmaktadır. 2019 yılında kamuoyuna duyurulan bu araştırmanın konusu özellikle televizyon ve internet gibi medya araçları ile öğrencilerin okul performansı arasındaki ilişkiyi kapsamaktadır. Medya kullanımı denildiğinde birçok kitle iletişim aracından bahsedilmektedir. Ancak bu çalışmanın kapsamı televizyon ile internet bağlantısı olan cihazların kullanımını kapsamaktadır.

Geçmişte kitap, gazete, dergi gibi kitle iletişim araçlarının sunduğu olanaklar artık ağırlıklı olarak televizyon ve internet (bilgisayar, tablet, akıllı telefon vs.) aracılığıyla sağlanmaktadır. Ancak, yeni kitle iletişim araçlarının kullanımının bir yandan olumlu sonuçlar

doğururken, öte yandan da olumsuz etkilere de sahip olduğu bilinmektedir. Bu durum özellikle çocuklar açısından düşünüldüğünde oldukça önemli bir konuya işaret etmektedir. Bahsedilen yeni medya araçlarının kullanımının, çocukların gerek kişilik gelişimleri gerekse hayatlarının önemli bir parçası olan okul (akademik) hayatına etkisi önemlidir.

Bu kapsamda “Çocukların Yeni Medya Kullanım Alışkanlıkları İle Siber Zorbalık” kamuoyu araştırmasının evreni; Türkiye genelinde 5-6-7 ve 8 inci sınıfta okuyan ortaokul öğrencilerinden oluşmaktadır. Söz konusu araştırma, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) 2 düzeyini temsil eden 26 ilde, 99 ortaokulda, 3.029 öğrenci (%51,2 kız ve %48,8 erkek) ile yapılarak 2019 yılı Aralık ayında kamuoyuna duyurulmuştur.

a) Araştırmada Öne Çıkan Bulgular

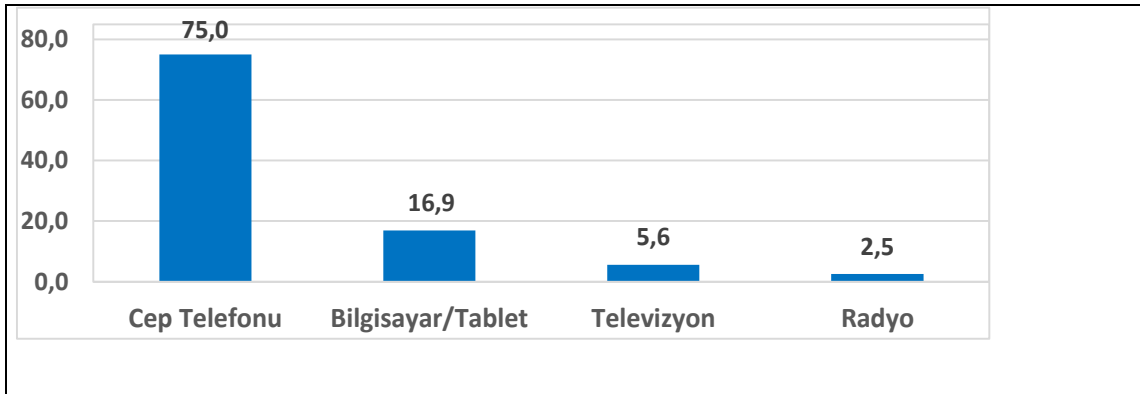
- Örneklem tasarımı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmış olup, illerde araştırmanın yapılacağı okullar ve örneklem büyüklüğü İBBS 2 düzeyi dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu kapsamda araştırma %95 güven düzeyinde ± 3 hata payı ile gerçekleştirilmiştir.
- Örneklemde en çok Marmara Bölgesi'nden (%31,6), en az ise Karadeniz Bölgesi'nden (%7,4) öğrenciler bulunmaktadır.
- Örneklemde yer alan öğrencilerin yaşları üç grupta incelenmiştir. Örneklem %25,8'i 10-11 yaş, %43,4'ü 12-13 yaş ve %30,8'i 14-17 yaş grubundaki öğrencilerden oluşmaktadır.
- Örneklemde yer alan öğrencilerin %22,5'i 5. sınıf, %23,9'u 6. sınıf, %25,6'sı 7. sınıf ve %28,1'i 8. sınıftır.
- Örneklemde yer alan öğrencilerin hane eğitim düzeyleri; %17,7 düşük düzey (herhangi bir okul mezunu değil veya ilkokul mezunu), %49,3 orta düzey (ortaokul veya lise mezunu) ve %24,4 yüksek düzeyden (ön lisans, lisans, lisansüstü ve doktora mezunu) oluşmaktadır.
- Örneklemde yer alan öğrencilerin hanelerinde yaşayan kişi sayısı dağılımına bakıldığında %12'si 3 kişi ve altı, %39,4'ü 4 kişi, %25,4'ü 5 kişi ve %22,9'u 6 kişi ve üzeri şeklindedir.
- Örneklemde yer alan öğrencilerin %11,4'ünün kardeşi bulunmamakta, %41,3'ünün 1 kardeşi, %27'sinin 2 kardeşi, %11,1'inin 3 kardeşi bulunmaktadır. 4 ve daha fazla kardeşi olanların oranı ise %9,2'dir.

b) Cihaz Sahipliği ve Kullanım Alışkanlıkları

- Araştırmaya katılan öğrencilerin sahip oldukları iletişim araçlarına bakıldığında; öğrencilerin %89,4'ü klasik televizyonun ve %91,5'i akıllı televizyonun (internete bağlanabilen) evlerinde veya odalarında bulunduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %41,6'sı masaüstü bilgisayar/dizüstü bilgisayar/notebook bilgisayarın; %38,3'ü ise tablet bilgisayarın kendi odalarında olduğunu belirtmiştir.
- Öğrencilerin cihaz kullanım sıklıklarına bakıldığında; %56,6'sı cep telefonunu, %16,2'si bilgisayarı, %12,5'i tableti ve %3,7'si oyun konsolunu her gün kullanmaktadır.
- Öğrencilerin %63,3'ünün cep telefonu bulunmaktadır.
- Araştırma kapsamında cep telefonu olduğunu belirtenlerin %90,7'sinin cep telefonunda internet bağlantısı bulunduğu belirlenmiştir.
- Öğrencilerin hafta içi günlük ortalama cep telefonu kullanım süresi 1 saat 19 dakika, hafta sonu ise 1 saat 44 dakikadır.

c) Medya Araçları Tercihleri ve Önem Düzeyleri

- Medya araçları önem sıralamasında internet ilk sırada yer almaktadır.
- Öğrencilerin %84'ü için internet, %66'sı için cep telefonu, %44'ü için masaüstü bilgisayar/dizüstü bilgisayar/notebook bilgisayar, %31'i için televizyon, %30'u için tablet önemlidir.
- Öğrenciler; “Tek bir iletişim aracı seçmek zorunda kalsanız hangisini seçerdiniz”? sorusuna oldukça yüksek bir oranda (%75) cep telefonu yanıtını vermiştir. Bunu sırasıyla, %16,9 oranıyla bilgisayar/tablet, %5,6 oranıyla televizyon ve son olarak %2,5 oranıyla radyo izlemiştir.

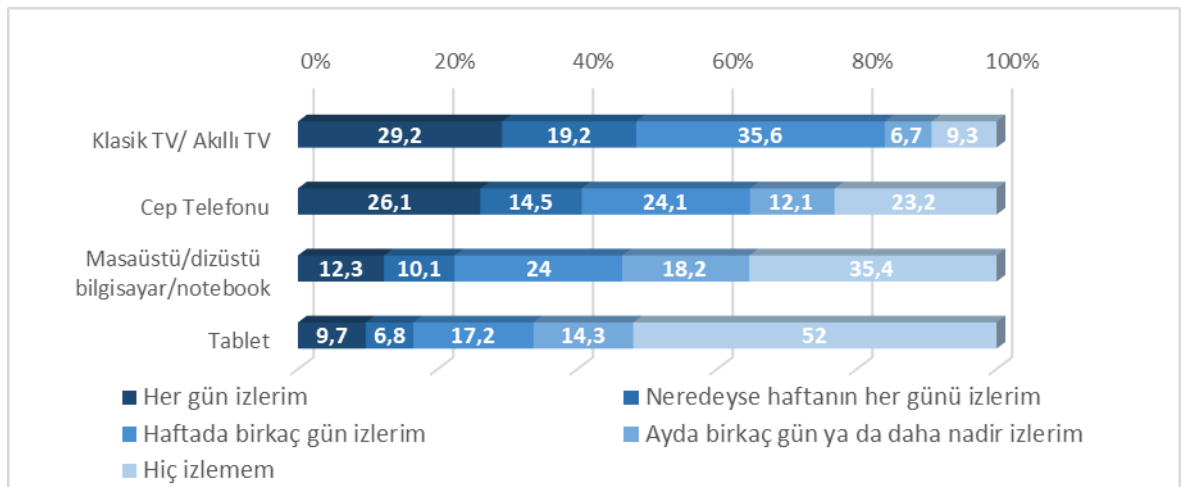
Grafik 10: Tek Bir İletişim Aracı Seçmek Zorunda Kalsaydınız Aşağıdakilerden Hangisini Seçerdiniz? (%)

- Cep telefonunun tercih edilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada iletişim kolaylığı/iletişim sağlaması (%44) gelmektedir.
- Bilgisayar/tabletin tercih edilmesindeki en önemli neden bunların oyun oynamak (%29,3) için kullanılmasıdır. Televizyonun tercih edilme nedenlerine bakıldığında ise ilk sırada “Sevdiğim için/eğlenmek/zaman geçirmek için/önemli olduğu için” (%25,9) cevabı gelmektedir.
- Radyonun tercih edilme nedenlerine bakıldığında haber/bilgi almak ve müzik dinlemek ön plana çıkmıştır.
- Hane eğitime göre öğrencilerin cihaz tercihlerine bakıldığında cep telefonu tercihinin düşük, orta ve yüksek hane eğitim düzeylerinde benzerlik gösterdiği yani eğitim seviyesine göre büyük farklar içermediği saptanmıştır. Diğer taraftan özellikle bilgisayar/tablet ve televizyon cihazlarında hane eğitim düzeyine göre farklılaşmalar mevcuttur. Bilgisayar/tablet tercihinde hane eğitim düzeyi yükseldikçe bu cihazın tercih edilme oranının da arttığı belirlenmiştir. Televizyonda ise tam tersi bir durum bulunmaktadır. Hanedeki eğitim seviyesi düştükçe televizyonun tercih edilme oranının arttığı belirlenmiştir.

ç) Televizyon Yayınlarını İzleme Alışkanlıkları

- Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlası her gün ve neredeyse haftanın her günü televizyon izlediğini belirtmiştir.
- Öğrencilerin televizyon izleme sıklıklarına bakıldığında %31,3’ünün her gün, %21,4’ünün neredeyse haftanın her günü, %36,9’unun ise haftada birkaç gün televizyon izlediği belirlenmiştir.
- Hane eğitim seviyesi yüksek olan ailelerde televizyon izleme sıklığının azaldığı belirlenmiştir. Haftada birkaç gün izleyenlerin oranları birbirine yakın olsa da hanenin eğitim seviyesinin yükselmesiyle doğru orantılı bir artış olduğu görülmüştür. Hane eğitim düzeyi düşük olanların %4,7’si, orta düzey olanların %6,1’i ve yüksek düzey olanların %9,6’sı ayda birkaç gün ya da daha nadir izleme yapmaktadır. Hane eğitimi ve çocukların televizyon izleme sıklığı arasındaki bu ilişki yüksek eğitim seviyesine sahip ebeveynlerin çocuklarının televizyon izleme davranışları üzerinde bir kontrol mekanizması kurduğuna işaret etmektedir.
- Öğrencilerin günlük ortalama televizyon izleme süreleri hafta içi 1 saat 23 dakika, hafta sonu 1 saat 47 dakikadır.

- Öğrencilerin televizyon izledikleri saat dilimlerine bakıldığında, yoğunluğun 18-21 ve 21-24 saatleri arası olan aynı zamanda altın saatleri de (prime time) içeren zaman diliminde olduğu görülmüştür. Diğer taraftan hafta sonu televizyon izlenen saat dilimlerine bakıldığında, daha geç saatlerdeki izlemelerin arttığı görülmektedir. 21.00-24.00 arasında öğrencilerin %41'inin televizyon başında olduğu belirlenmiştir. Benzer bir eğilimle gece 00.00-03.00 arası izlemelerin de %14,6'ya yükseldiği saptanmıştır. Bu saat diliminin korumalı saatler olmaması nedeniyle ebeveynlerin bu saatlerde yapılan izlemelere daha dikkatli yaklaşmaları önemlidir.
- Televizyonu aile ile izleyenlerin oranının %81,2 olduğu tespit edilmiştir. Televizyonu tek başına izleyenlerin oranı %17,4 iken, arkadaşlarıyla izleyenlerin oranının %1,4 olduğu belirlenmiştir. Yaş gruplarına göre dağılım incelendiğinde, yaş büyüdükçe televizyonu aile ile izlemenin azaldığı, tek başına izleme oranının da arttığı tespit edilmiştir. 10-11 yaş grubunun %85'i, 12-13 yaş grubunun %81,8'i ve 14-17 yaş grubunun %77'si ailesiyle birlikte televizyon izlemektedir.
- Yeni medya araçlarının çeşitlenmesi televizyon yayınlarının farklı mekân ve cihazlardan izlenmesini mümkün kılmaktadır. Bu bağlamda öğrencilere televizyon yayınlarını nereden izlediklerine ilişkin bir soru yöneltilmiştir. Televizyon izlediğini bildiren öğrencilerin %97,5'i yayınları evden takip ettiğini belirtirken, %9,8'i yayınları ev dışından takip ettiğini ifade etmiştir.
- Klasik/akıllı televizyondan yayınları her gün takip edenlerin oranının %29,2 olduğu görülürken, cep telefonundan her gün televizyon yayınlarını takip edenlerin oranının %26,1 olduğu tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla %12,3 oranıyla masaüstü/dizüstü bilgisayar ve %9,7 oranıyla tablet takip etmektedir.

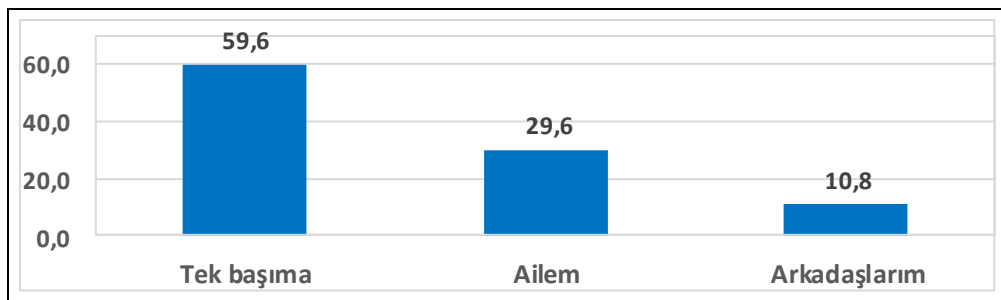

Grafik 11: Televizyon Yayınlarını Aşağıdaki Cihazlardan İzleme Durumunuzu Belirtiniz.(%)

- Düzenli olarak en fazla dizi filmlerin izlendiği belirlenmiştir. Televizyon izlediğini belirten öğrencilerin yaklaşık yarısı (%51,5) dizi filmleri düzenli olarak izlediğini ifade etmiştir. Bunu sırasıyla %41 oranıyla filmler ve %28 oranıyla canlı spor müsabakaları/spor programları takip etmektedir. Araştırma kapsamında çocukların izlemeyi tercih ettikleri ilk üç program türünün yetişkinlere yönelik programlar olduğu, program tercihlerinde çocukların yetişkinler gibi davrandığı görülmüştür.
- Öğrencilere televizyon yayınlarında en çok nelerden rahatsız oldukları sorulmuştur. Öğrencilerin %28,3'ü ilk sırada özellikle gündüz kuşağında yayınlanan kuşak/magazin/tartışma programlarından rahatsız olduklarını belirtmiştir.
- Araştırmada en çarpıcı bulgulardan bir tanesi de televizyon izleme alışkanlıklarına yeni bir boyut kazandıran yeni medya araçlarının öğrenciler tarafından yoğun kullanımıdır. Yeni medya araçlarından özellikle cep telefonundan yapılan izlemelerin yoğunluğu izleme alışkanlıklarının değiştiğinin önemli bir işaretidir.

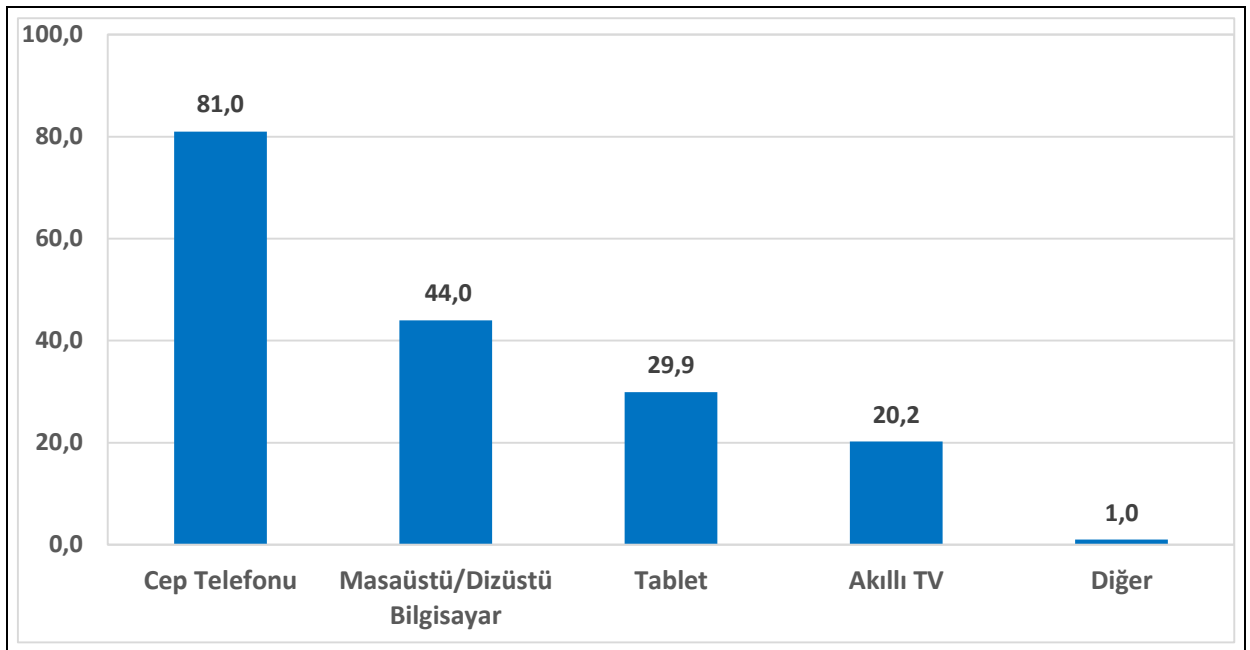
d) İnternet Kullanım Alışkanlıkları

- Ortaokul öğrencilerinin internet kullanım sıklıklarına bakıldığında, %48,6'sının her gün, %17,8'inin neredeyse haftanın her günü, %23,8'inin haftada birkaç gün ve %4,9'unun ayda birkaç gün internet kullandıkları belirlenmiştir.
- Öğrencilerin günlük ortalama internet kullanım süreleri hafta içi 2 saat 2 dakika, hafta sonu ise 2 saat 41 dakikadır.
- Öğrencilerin %59,6'sı internete bağlandığında tek başına olduklarını belirtmiştir. Bunun yanı sıra, internete bağlandıklarında ailesiyle birlikte olanların oranı %29,6, arkadaşlarıyla birlikte olanların oranının ise %10,8 olduğu tespit edilmiştir. Erkeklerin kızlara göre internete tek başına bağlanma oranının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Erkeklerin arkadaşlarıyla birlikte çevrimiçi olmasının nedeninin birlikte dijital ortamda oyun oynama isteğinden kaynaklandığı ön görülmektedir. Ayrıca internete tek başına bağlanma oranlarının yaş büyüdükçe arttığı saptanmıştır.

Grafik 12: İnternete Bağlandığınızda Yanınızda En Çok Kimler Olur?(%)

- İnternete farklı cihazlardan erişim sağlamada yaş gruplarına göre dağılıma bakıldığında, yaş büyüdükçe cep telefonundan erişimin arttığı görülmüştür. Bu durumun nedeni, yaşça büyük olan çocukların cep telefonu sahipliğinin diğerlerine göre daha fazla olmasıdır.
- İnternete erişim sağlanan yerlere bakıldığında, öğrencilerin %89,7'sinin evden, %13,2'sinin arkadaşı veya akrabasının evinden, %6,2'sinin internet kafelerden, %3,4'ünün okuldan ve %1,3'ünün kütüphaneden bağlandığı belirlenmiştir.
- İnternete erişim sağlanan cihaz türlerine bakıldığında cep telefonunun %81 oranıyla ilk sırada yer aldığı görülmüştür.

Grafik 13: İnternete Hangi Araçları Kullanarak Erişim Sağlıyorsunuz?(%)

- İnternette günlük olarak yapılan faaliyetlerden ilk üç sırada film/video/müzik vb. izlemek, dinlemek, yüklemek, indirmek ve paylaşmak (%37,8), genel olarak internette gezinmek (%36) ve merak edilen konuların araştırılması (35,7) yer almaktadır.
- 14-17 yaş grubu interneti en uzun ve en sık kullanan grup olmasına karşın, internetten televizyon içeriklerini en az izleyen yaş grubudur.
- Öğrencilerin %63,4'ü insanların internet üzerinden başka insanlara yönelik olumsuz tavırlarını engelleyen bazı kurallar olması gerektiğini düşünmektedir.
- Öğrencilerin %59'u internette insanların gerçek hayatta olduklarından daha farklı davrandıkları yönünde bir kanıya sahiptir.

- Öğrencilerin yaklaşık %29'u internet ortamında kurduğu ilişkilerde daha rahat olduğunu ifade etmiştir.
- Öğrencilerin yaklaşık %26'sı kırıncı da olsa internet ortamında insanların başka kimselere istediklerini söyleyebileceğini düşünmektedir.
- Öğrencilerin yaklaşık %49'u ekran başında geçirdiği zaman ile diğer aktivitelere ayırdığı zaman arasında bir denge kurabildiğini belirtmiştir. Öğrencilerin yaklaşık %51'i ise bu konuda kararsız olduğunu veya dengeyi kuramadığını belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin %21'i ekran başında geçirdiği zamanı kontrol edemediğini ifade etmiştir.

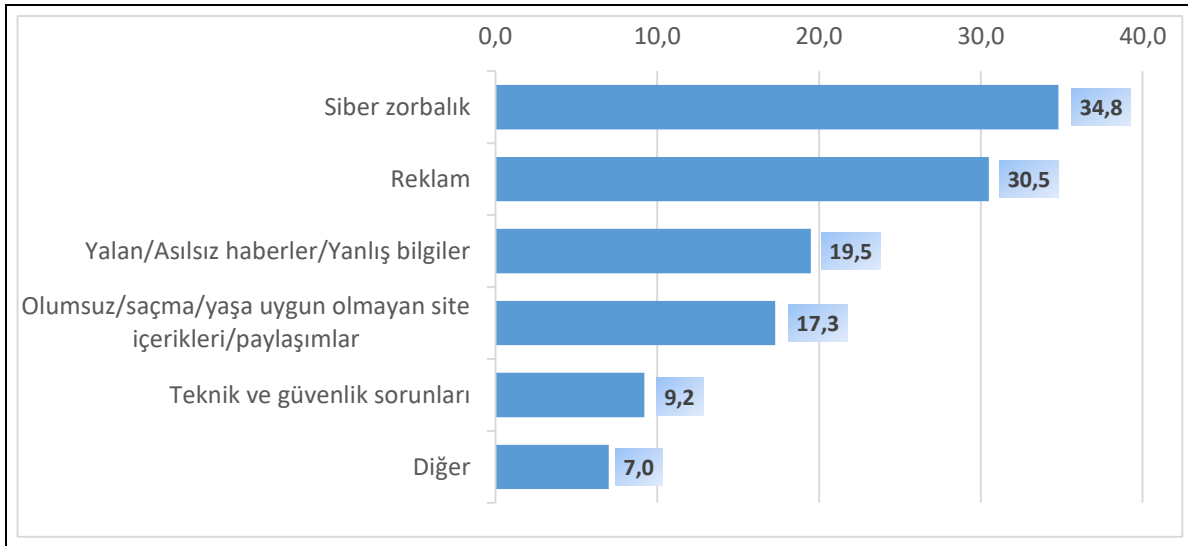
e) Ders Çalışma Süreleri ve Dijital Cihazların Ders Çalışmada Kullanımı

- “Ne sıklıkla ders çalışırsınız?” sorusuna örnekleme yer alan öğrencilerin %39,6'sı haftada birkaç gün; %26,9'u her gün; %25,6'sı ise neredeyse haftanın her günü yanıtını verirken; %2,8'i ise hiç ders çalışmadığını ifade etmiştir.
- Ders çalışma sıklığının hane eğitim düzeyi değişkenine göre değerlendirmesi yapıldığında, hane eğitim düzeyi yüksek olan öğrencilerin her gün sıklığında diğer gruplara göre daha fazla ders çalıştığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, ebeveynlerinin eğitim düzeyi yüksek olan çocukların daha fazla ders çalıştığı ortaya çıkmıştır. Bu durum anne ve/veya babanın eğitim seviyesinin yüksek olması ile çocuğun eğitim hayatına verilen önemin artmasıyla ilgilidir.
- Öğrencilerin günlük ortalama ders çalışma süreleri hafta içi 1 saat 29 dakika, hafta sonu ise 1 saat 33 dakikadır.
- Ödev yapmak ya da ders çalışmak için dijital cihazların ne sıklıkla kullanıldığına bakıldığında öğrencilerin %43,8'i haftanın birkaç günü dijital cihazları kullandıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin %17,5'i her gün; %17,3'ü neredeyse haftanın her günü; %13,5'i ayda birkaç gün ya da daha nadir kullandıklarını; %7,9'u ise hiç kullanmadıklarını belirtmişlerdir.
- Yaş arttıkça ödev yapmak/ders çalışmak için dijital cihazların düzenli kullanımı artmaktadır.

f) Siber Zorbalık

Araştırmanın bu bölümünde ortaokul çocuklarının internet ortamında çeşitli mecralarda maruz kaldıkları veya maruz bıraktıkları siber zorbalık durumları irdelenmiştir. Öğrencilere uygulanan anket formunda doğrudan siber zorbalık kavramı kullanılmamış bunun yerine dolaylı ifadeler ve sorular yöneltilmiştir.

- Öğrencilere internet kullanırken hoşlanmadıkları kişi ve/veya içerikle karşılaşma durumları sorulmuş ve %44,2'sinin “evet” yanıtını verdiği saptanmıştır.
- Araştırma kapsamında verilen cevapların %42,4'ü öğrencilerin hoşlanmadıkları bir kişi ve/veya içerikle karşılaştıklarında aileleriyle, %38,2'si arkadaşlarıyla, %3,8'i öğretmenleriyle ve %2,4'ü polisle paylaştıkları biçimindedir. Buna karşın, öğrencilerin %31,4'ünün bu durumu hiç kimseyle paylaşmadığı ortaya çıkmıştır.
- Küçük yaş grupları rahatsız olunan kişi ve/veya içeriği daha çok aileyle; daha büyük yaş grupları ise arkadaşlarıyla paylaşmaktadır.
- Diğer taraftan, erkek öğrenciler kızlara göre internette hoşlanmadığı bir kişi ve/veya içerikle daha fazla oranda karşılaşmasına rağmen bu durumu çevresindekilerle daha az paylaşmaktadır.
- İnternet kullanırken hoşlanılmayan kişi ve/veya içerikle karşılaşma durumunun yaş grupları yükseldikçe daha sık yaşandığı belirlenmiştir.
- İnternette rahatsız olunan konuların başında %34,8 ile siber zorbalık gelmektedir. Öğrencilere açık uçlu olarak yöneltilen bu soruda sürekli olarak cinsel içerikli fotoğraf ve video görüntülerle karşılaştıkları, tanımadıkları insanlardan rahatsız edici mesajlar aldıklarını ve hesabın ele geçirilmesi/dolandırıcılık gibi durumlara maruz kaldıklarını belirten ifadeler kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Grafik 14: İnternette Rahatsız Olduğunuz Konular Nelerdir?(%)

- Siber zorbalığa bir şekilde maruz kalanların genel oranlarına bakıldığında, “Sosyal medya üzerinden beni inciten olumsuz yorumlar alıyorum” ifadesine en az bir kere maruz kalanların oranının %32,8 olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra “Cinsel

içerikli fotoğraf/video veya mesajlar alıyorum” ifadesine en az bir kere maruz kalanların oranının ise %16,7 olduğu saptanmıştır.

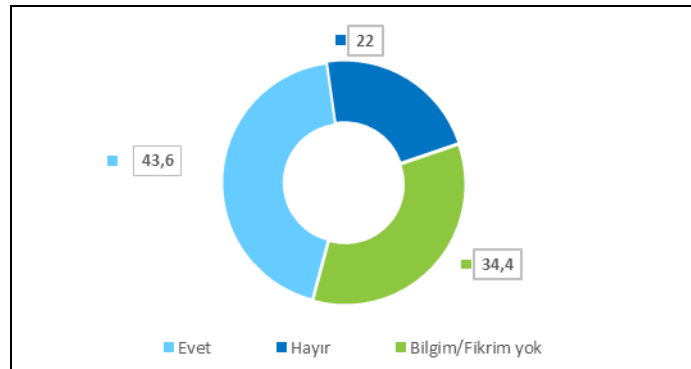
- Fotoğraf veya videoları kendisinden izinsiz olarak farklı sıklıklarda paylaşılmış olanların oranının ise %16,2 olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamında siber zorbalık olarak değerlendirilen üç kategorideki durumlara (incitici yorum alma/izinsiz fotoğraf video paylaşımı/cinsel içerikli mesajlar alma) düzenli olarak uğrayanların her birinin oranının %4 civarında olduğu görülmüştür.

Araştırma kapsamında siber zorba olarak değerlendirilenlerin ortak özelliğine bakıldığında, siber zorba olma eğiliminin erkek öğrencilerde kızlarla karşılaştırıldığında daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre hem daha fazla siber zorbalığa maruz kaldığı hem de daha fazla siber zorba oldukları ortaya çıkmıştır.

Siber zorbalığa uğrayanlar hakkında genel bir değerlendirme yapıldığında, erkeklerin araştırma kapsamında ele alınan siber zorbalık türlerinin her birine kızlardan daha fazla oranda maruz kaldığı belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla olumsuz içerik ve kişilerle karşılaşması durumu, erkeklerin internet kullanım süresi ve sıklığının kızlardan daha fazla olması ve internet kullanım amaçlarının daha çeşitli olmasıyla açıklanabilir. Siber zorbalık ile ilgili durumlarla karşılaşma olasılığının çevrimiçi oyunlarda daha fazla olması erkek öğrencilerin hoşlanılmayan kişi ve/veya içeriklerle karşılaşmasını artırıcı bir etken olarak görülebilir.

g) Denetim Farkındalığı

Televizyon yayınlarının denetlenmesine ilişkin yöneltilen soruya öğrencilerin %43,6’sı “Evet” yanıtını vermiştir. Öğrencilerin %22’si televizyon yayınlarının denetlenmediğini belirtirken, %34,4’ünün konu hakkında herhangi bir fikir sahibi olmadığı anlaşılmıştır.

Grafik 15: Sizce Televizyon Yayınları Denetleniyor mu?(%)

- Öğrencilerin televizyon yayınlarındaki denetimlerin yeterlilik durumu hakkındaki görüşlerine bakıldığında; %22,3'ü denetimleri yeterli bulurken, %51,6'sı denetimleri kısmen yeterli bulmaktadır. Konu hakkında fikri olmayanların oranının ise %26,1 olduğu görülmüştür.
- Öğrencilerin RTÜK'ün internet üzerinden yapılan denetimleri hakkındaki görüşlerine bakıldığında, %44,5'inin denetimleri doğru bulduğu, %11,8'inin yanlış bulduğu ve %43,7'sinin konu hakkında herhangi bir fikri olmadığı anlaşılmıştır.
- Çocukların televizyon yayınlarını izlerken sorumluluğun kimde olduğu sorusuna öğrencilerin %68,7'si aile, %36,5'i yayıncı ve %20,6'sı devlet cevabını vermiştir.
- Öğrencilere RTÜK İletişim Merkezi'ni bilip bilmedikleri sorulmuş; öğrencilerin %51,2'si bildiğini, %48,8'i ise bilmediğini belirtmiştir.
- Öğrencilerin %56,6'sı akıllı işaret uygulamasından haberdar iken, %43,4'ünün bu uygulamayı bilmediği belirlenmiştir.

“RTÜK Denilince Aklınıza Ne Geliyor?” sorusuna çocukların %32,5'i denetim/kontrol, %17,1'i televizyon/radyo/internet gibi medya araçları, %8'i sansür/ceza/yasak/kapatma gibi uygulamalar cevabını vermiştir.

1.2. Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması

Yayınların kimler tarafından dinlendiği, nasıl karşılandığı, beğeni, tepki ve hassasiyet noktalarının neler olduğu, programların dinlenme düzeyi ve bunların çeşitli değişkenlere göre nasıl bir tablo oluşturduğu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, medya hizmet sağlayıcılar ve sektörün paydaşları açısından önemli bir konudur.

Bu bağlamda gerçekleştirilen “Radyo Dinleme Eğilimleri-4” kamuoyu araştırmasının hedefi; radyo yayınları konusunda doğru bilgilere ulaşmak, toplumun duygu, düşünce ve kanaatlerini öğrenmenin yanı sıra değişen teknolojiyle birlikte radyo kullanımında meydana gelen değişimleri ortaya çıkarmaktır. Ayrıca bu araştırmanın sonucu ile önceki yıllarda gerçekleştirilen diğer araştırmaların ve uluslararası alanda yapılan araştırmaların sonuçlarının karşılaştırılması planlanmıştır.

Araştırmanın saha çalışması 2019 yılı Eylül ayında Türkiye genelinde 26 ilde, 4.512 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin sonuçlarının 2020 yılı başında kamuoyuna duyurulması hedeflenmektedir.

1.3. Televizyon ve Şiddet Araştırması

Araştırma kapsamında televizyon yayınlarında çeşitli program tür ve içeriklerinde yer alan şiddet öğelerine yönelik izleyicilerin yaklaşımları ortaya konulacaktır.

Araştırmayla;

- Televizyon yayınlarında alanyazında tanımlanan şiddet türlerine (fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik) ilişkin televizyon izleyicilerinin yaklaşımı (izleyici hangi şiddet türlerini ne ölçüde şiddet olarak görüyor),
- İzleyicilerin hangi şiddet türlerinden daha fazla rahatsız olduğu,
- Şiddet içeriğinin en fazla görüldüğü program türleri,
- İzleyici açısından hangi program türlerinde hangi şiddet türünün daha ön plana çıktığı,
- Şiddet öğelerinin hangi durum ve zamanlarda izleyici tarafından daha kabul edilebilir olduğu,

gibi konulara ilişkin veriler elde edilmesi planlanmaktadır.

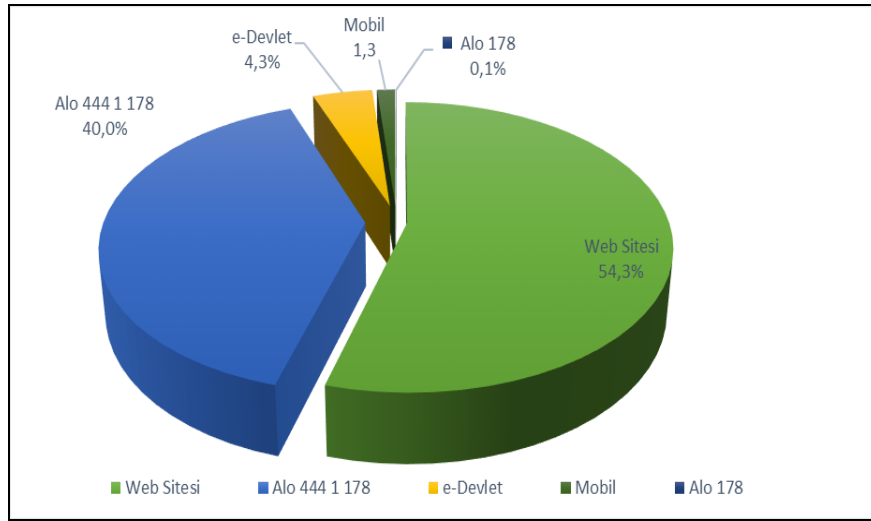
Bunun yanı sıra araştırma kapsamında izleyiciler televizyon izleme sürelerine göre az/orta/çok şeklinde gruplandırılacaktır. Televizyondaki şiddet gösteriminin nicel çokluğu, izleyenlerde saldırgan davranışların normal olduğu fikrini teşvik ederek duyarsızlaştırabilir. Bu nedenle araştırmada televizyonu az veya fazla izleyenlerde şiddete karşı duyarsızlaşma, şiddeti normalleştirme gibi tutum ve davranışların görülme oranının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Böylece televizyon içeriklerine az veya çok maruz kalanların yayınlardaki şiddet öğelerine yaklaşımlarındaki farklılıklar ve/veya benzerlikler ortaya konulacaktır. Ayrıca televizyonu fazla izleyenlerin daha az izleyenlere göre dünyanın daha tehlikeli bir yer olduğuna inanması gibi bir yaklaşımlarının bulunup bulunmadığı belirlenecektir.

Araştırmanın saha çalışması 2019 yılı Aralık ayında Türkiye genelinde 26 ilde, 15 yaş ve üzeri bireylerden oluşan 2.600 denek ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin sonuçlarının, 2020 yılı içerisinde kamuoyuna duyurulması hedeflenmektedir.

2. Vatandaş Bildirimleri

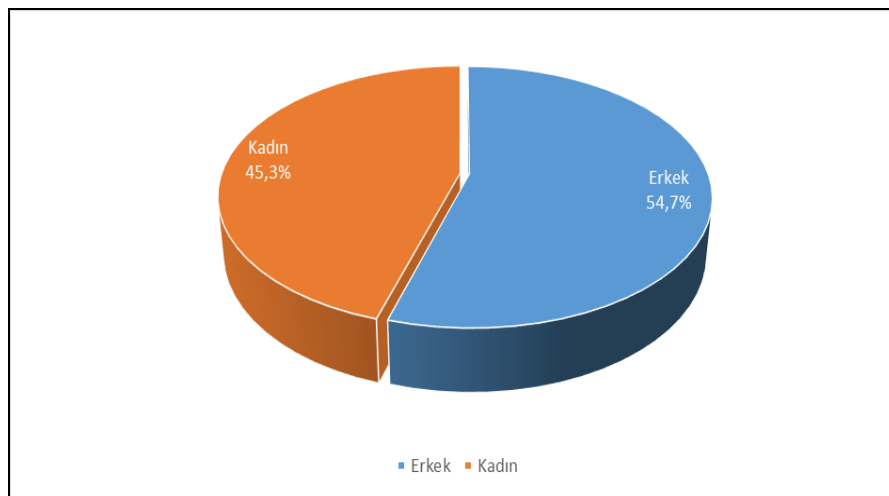
Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna 2019 yılı içinde, RTÜK Web Sayfasından 58.369, 444 1 178 RTÜK Çağrı Hattı üzerinden 42.928, e-Devlet üzerinden 4.662 olmak üzere ve akıllı cihazlar için tasarlanan mobil uygulamadan 1.418 olmak üzere, toplam 107.414 adet vatandaş bildirimi gelmiştir.

2019 yılında vatandaş bildirimlerinin %54,3'ünün RTÜK Web Sayfasına, %40'ının 444 1 178 RTÜK Çağrı Hattına, % 4,3'ünün e-Devlet yoluyla, %1,3'ünün RTÜK Mobil Uygulamalarına ve %0,1'inin ALO 178 hattına geldiği görülmektedir.

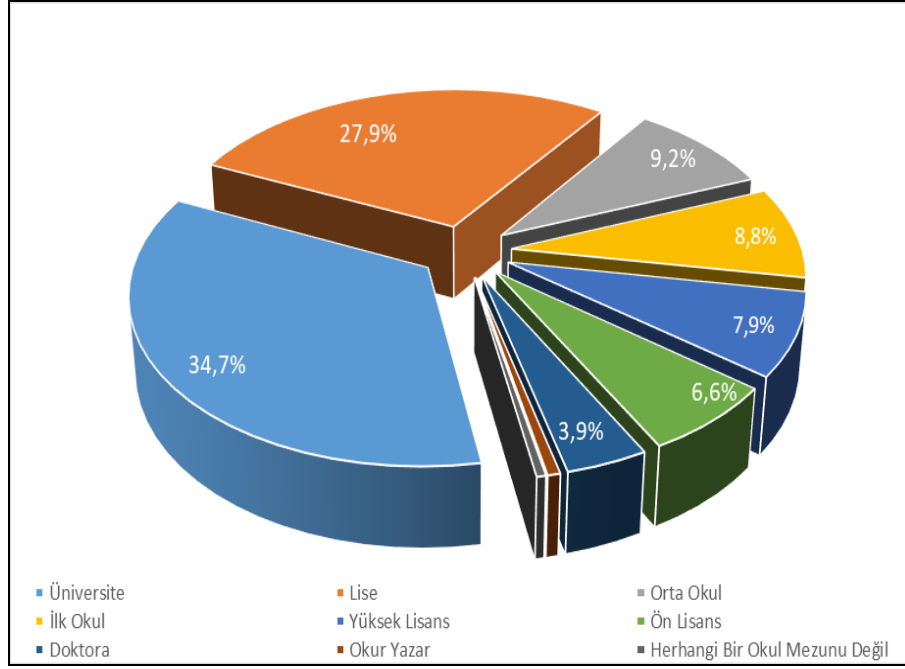
Grafik 16: Vatandaş Bildirimlerinin Geldiği Kanalların Dağılımı

01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında RTÜK İletişim Merkezi'ne gelen vatandaş bildirimlerinin cinsiyete göre dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre bildirimde bulunanların %54,7'si erkeklerden, %45,3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

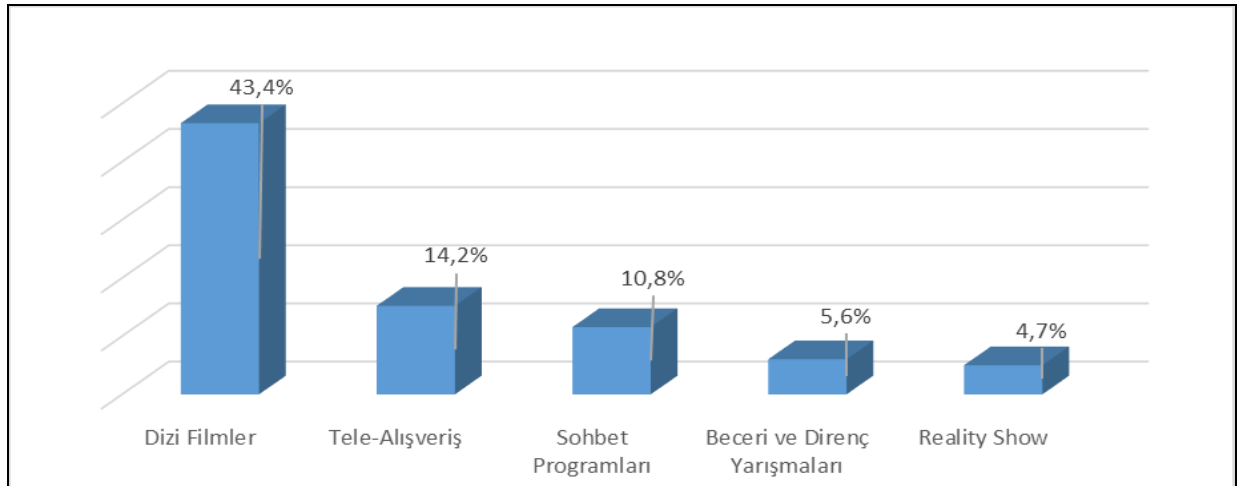
Grafik 17: Bildirim Sahiplerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında RTÜK İletişim Merkezi'ne gelen vatandaş bildirimlerinin eğitim durumuna göre dağılımı aşağıdaki grafikteki gibidir. Bildirimde bulunanların %34,7'si üniversite, %27,9'u lise ve %9,2'si ortaokul mezunudur.

Grafik 18: Bildirim Sahiplerinin Eğitim Durumu

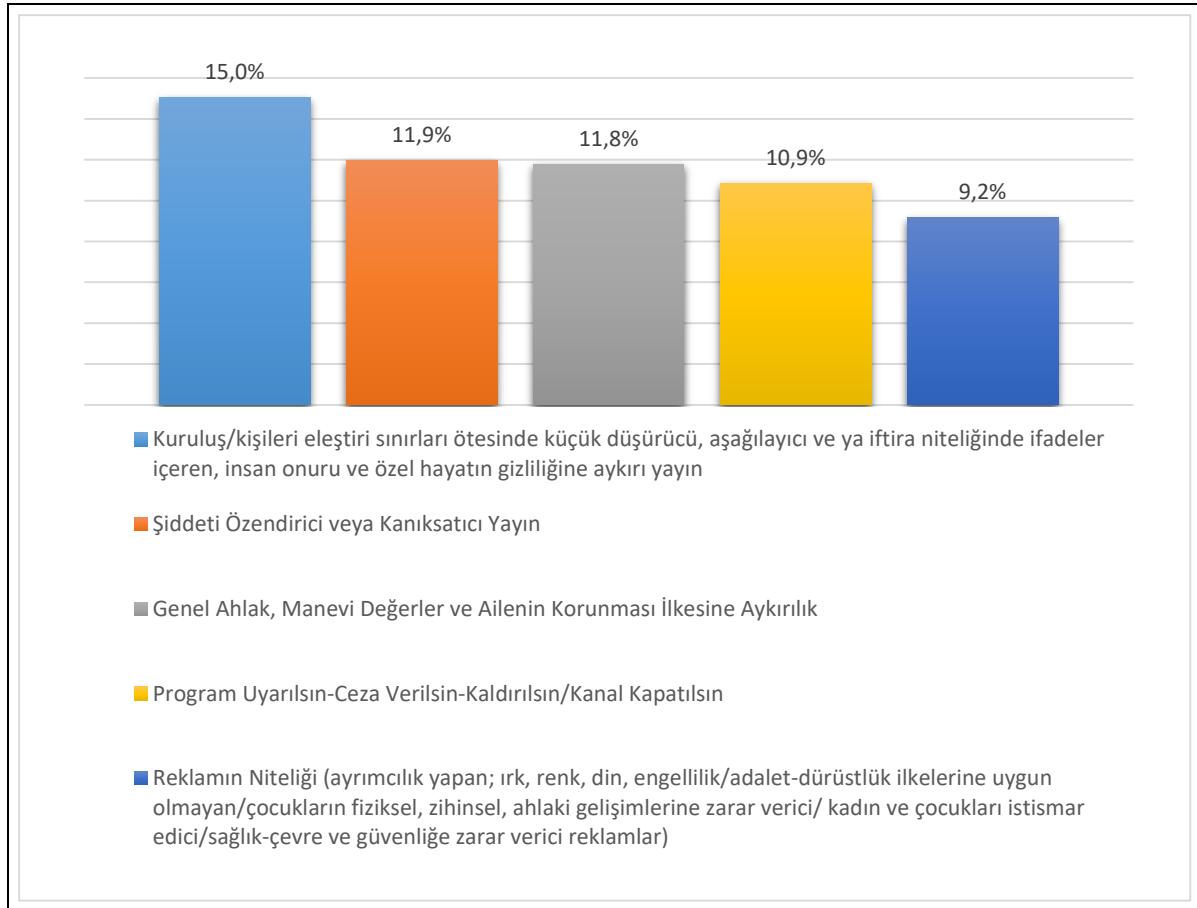
01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında en fazla bildirim konu olan program türü “Dizi Filmler” (%43,4) olmuştur. Dizi filmlerin bu kadar fazla bildirim almasındaki temel sebeplerin başında toplumun ahlaki ve aile değerlerine ters düşen içeriklerin bulunması, şiddet içeriklerinin özellikle de kadına şiddet görüntülerinin fazla olması gelmektedir. Bunun yanı sıra dizilerde bazı meslek gruplarına yönelik küçük düşürücü ifadelerin yer alması, bu meslek gruplarına mensup kişilerin tepkisine neden olmuştur.

Grafik 19: Program Türleri

Dizilerin yanı sıra “Tele-Alışveriş Yayınları, Sohbet Programları, Beceri ve Direnç Yarışmaları ve Reality Show Programları”, 2019 yılı içerisinde en çok bildirim alan program türleri olmuştur. 01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında toplam 161.125 adet inceleme kriteri tasnif edilmiştir.

Bildirimlerde en çok tasnif edilmiş olan ilk dört inceleme kriterine bakıldığında “Kuruluş/kişileri eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeren, insan onuru ve özel hayatın gizliliğine aykırı yayın” kriteri ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada “Şiddeti Özendirici veya Kanıksatıcı Yayın” kriteri, üçüncü sırada “Genel Ahlak, Manevi Değerler ve Ailenin Korunması İlkesine Aykırılık” kriteri ve dördüncü olarak “Program Uyarılsın-Ceza Verilsin-Kaldırılsın/Kanal Kapatılsın” kriteri yer almaktadır.

Grafik 20: İnceleme Kriterlerinin Dağılımı

3. İzlenme ve Dinlenme Oranları Ölçümlerinin Denetimi

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; “Yayın hizmetlerinin izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esaslara uymayan şirket ve kuruluşlara uygulanacak müeyyideleri belirlemek.” hükmü yer almaktadır. Üst Kurul, bu hüküm uyarınca izlenme ve dinlenme ölçümlerinin denetimini yapmaktadır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; “Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslara göre hazırlanan denetim ve değerlendirme raporlarını ve gerektiğinde uygulanacak müeyyideleri Üst Kurula sunmak ve teklif etmek.” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda yayın hizmetlerinin izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esaslara uymayan şirket ve kuruluşlara uygulanacak müeyyideleri belirlemek amacıyla hazırlanan “Yayın Hizmetlerinin İzlenme ve Dinlenme Oranı Ölçümlerinin Yapılmasına ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” 17.10.2012 tarih ve 28444 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bununla birlikte yürürlük tarihinden bu yana geçen süre içerisinde gerek teknolojik gelişmeler gerekse de sektörün talepleri ve yurt dışı örneklerin incelenmesi neticesinde, uygulamada yaşanan sorunların giderilerek ölçüm hizmetinin daha etkin hale getirilmesi amacıyla ilgili Yönetmelikte değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Söz konusu değişiklik 12.05.2018 tarihli ve 30419 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına, denetlenmesine ilişkin usul ve esaslarla bu usul ve esaslara uymayan şirket ve kuruluşlara uygulanacak müeyyideleri belirleyen yönetmeliğe yeni tanımlar eklenmiş, mevcut bazı tanımlar güncellenmiş, veri tabanı araştırması ile panel tasarımına ilişkin yeni düzenlenmeler getirilmiş ve idari yaptırımlarda değişiklik yapılmıştır.

Yayın Hizmetlerinin İzlenme ve Dinlenme Oranı Ölçümlerinin Yapılmasına ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının, “... Organizasyonel yapı, denetime ilişkin raporlarını Üst Kurula sunar.” hükmü gereğince; Üst Kurula izlenme ve dinlenme oranı ölçümü faaliyetinde bulunduğu dair başvurusu bulunan organizasyonel yapıların bağımsız teknik denetim kurullarınca hazırlanan Denetim Raporları ile bu raporlara cevaben araştırma şirketi tarafından hazırlanan aksiyon

raporları incelenerek konuyla ilgili olarak Üst Kurula değerlendirme raporları sunulmaktadır. Bu kapsamda;

İzlenme/ Dinlenme Oranı Ölçümlerini Gerçekleştiren Kuruluş Üst Kurula;

- Aylık Denetim Raporunu (Aylık Teknik Denetim Raporu, Aylık Teknik Denetim Raporu Bulgular ve Aksiyon Raporu),
- Bağımsız Denetim Şirketi tarafından yılda bir kez gerçekleştirilen denetime ilişkin hazırlanan Bağımsız Denetim Raporunu,
- Bağımsız Denetim Kurulu tarafından yılda iki kez hazırlanan 6 Aylık Ara Dönem Raporunu,

sunmaktadır.

Söz konusu raporlar incelenerek tespit edilen hususlar hakkında ilgili kuruluşlardan bilgi/belge talep edilmekte; gelen yanıtlara göre Üst Kurula sunulmaktadır. Değerlendirmeler; “Yayın Hizmetlerinin İzlenme ve Dinlenme Oranı Ölçümlerinin Yapılmasına ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” hükümleri doğrultusunda yapılmakta ve Yönetmeliğe uygun bulunan işlemler kapatılırken diğerleri hakkında denetim süreci devam etmektedir.

2019 yılında; izlenme ölçümünü yaptıran Televizyon İzleme Araştırmaları A.Ş. (TİAK) ile Üst Kurul arasında toplam 67 yazışma gerçekleşmiş, TİAK’tan gönderilen 9 adet rapor incelenmiş ve Üst Kurula sunulmuştur.

Dinlenme ölçümünü gerçekleştiren Radyo Dinleme Hizmetleri Organizasyon Tanıtım ve Yayıncılık A.Ş. (RİAK) ile Üst Kurul arasında ise, toplam 67 yazışma gerçekleşmiş, RİAK’tan gönderilen 11 adet dönemlik rapor incelenmiş ve Üst Kurula sunulmuştur.

4. Diğer Faaliyetler

4.1. Dış Paydaş Anketi-2019

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dış paydaşlarının Kurum işleyişi ve sunulan hizmetler hakkındaki genel algısını ölçmek amacıyla düzenli olarak dış paydaş anketi yapılmaktadır.

2019 yılında gerçekleştirilen Dış Paydaş Anketi kapsamında, 1.635 anket değerlendirmeye alınmış, “Dış Paydaş Anketi-2019”un analiz ve raporlama safhaları gerçekleştirilerek, sonuçları ilgili Daire Başkanlığına gönderilmiştir.

4.2. Beyaz Masa

Vatandaşlar tarafından Üst Kurula iletilen şikâyet, beğeni ve önerilere ilişkin kaliteli ve iyi hizmete erişimi kolaylaştırmak, vatandaş ile olan iletişimi güçlendirmek ve Üst Kurulun yaptığı hizmetlerin vatandaşlara daha iyi anlatılabilmesi amacıyla, RTÜK İletişim Merkezi kapsamında “Beyaz Masa” hizmeti başlatılmıştır.

4.3. ALO 178

ALO 178 iletişim hattının, 10.07.2019 tarihinde devreye girmesiyle birlikte, vatandaş bildirimleri bu hat üzerinden de alınmaya başlanılmıştır.

RTÜK İletişim Merkezi ve Çağrı Merkezi kısa numarasından hizmet vermekte olan, ALO 178 hattına, artık yurtdışından da kolaylıkla erişim sağlanabilecektir. Ayrıca, yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları şikâyet, beğeni, öneri ve isteklerini, +90 312 297 49 00 nolu hattan da bildirebilmektedirler.

4.4. İzleyici Temsilciliği

Medya hizmet sağlayıcıların, ortak denetim ile öz denetim mekanizmalarının oluşturulması, izleyici ve dinleyicilerden ulaşan şikâyetlerin değerlendirilip kuruluşun yayın kuruluna sunulması ve sonuçlarının takip edilmesi amacıyla, basın (medya) özgürlüğü açısından da son derece önemli ve anlamlı olan izleyici temsilciliği mekanizması daha aktif bir şekilde çalışmaya başlamıştır.

Medya hizmet sağlayıcılar, “RTÜK Yayıncı Portalı” aracılığıyla vatandaşların kendi yayımları ile ilgili olarak RTÜK’e ilettiği şikâyetlere eş zamanlı olarak ulaşabilecektir.

Her bir yayıncı kuruluş, vatandaşlardan gelen bildirimleri RTÜK İletişim Merkezi ile eş zamanlı olarak kendi sayfasında izleyebilecek ve değerlendirebilecektir. RTÜK Çağrı hattından,

RTÜK web sitesinden, mobil uygulamadan ya da e-devlet üzerinden yapılan beğeni, şikâyet, öneri-istek içerikli bu bildirimler, vatandaşlardan geldiği ham haliyle yayıncı kuruluşların da portalında görülebilecek, böylece yayıncılar öz denetim mekanizmasını çalıştırarak yayın akış ve içeriklerinde daha hızlı bir şekilde planlama ve düzenleme yapabileceklerdir.

Editöryal özgürlüğü koruyan, izleyicinin medya ile arasındaki iletişiminin gelişimine yol açan, demokrasi kültürünü pekiştiren ve sorumlu yayıncılığın bir gereği olan bu yeni yapı ile izleyicilerin beklentileri, hem RTÜK hem de yayıncı kuruluşlar tarafından daha fazla dikkate alınmış olacaktır.

E. BİLGİ İŞLEM UYGULAMALARI VE WEB HİZMETLERİ

Üst Kurul Bilgi İşlem yazılım geliştirme personeli tarafından veya hizmet alımı yoluyla aşağıda yer alan uygulama yazılımları client-server mimarisi ile “Felaket Önleme” (Failover) yapısında aktif-pasif çalışacak şekilde kurulan “Microsoft SQL Server Enterprise Edition” veri tabanı ve MS Visual Basic Programlama dili kullanılarak gerçekleştirilmiş olup, ihtiyaçlar ve mevzuattaki değişiklikler doğrultusunda güncellemeleri devam etmektedir.

Uygulamadaki yazılımlar aşağıda belirtilmiştir.

1. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı Yönetim Programı

İMİD Yönetim Programı Giriş Ekranı

İMİD Programı; İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının kullandığı, RTÜK’e bağlı yayıncıların lisans, Üst Kurul payları ve para cezaları gibi ödeme bilgilerinin takibinin sağlandığı web tabanlı bir programdır. Program, sadece kurum içinden erişilebilen ve yalnızca kullanıcı adı ve şifresi olan personelin yetkisi ölçüsünde kullanabildiği bir özelliğe sahiptir.

2. İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı Programı

İzin ve Tahsisler Dairesi Uygulama Programı Giriş Ekranı

İZTAH Programı; İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığının kullandığı; RTÜK’e bağlı yayıncıların lisans işlemlerinin kayıt, takip işlemlerinin yapılabildiği ve gerek görülen raporların alınabildiği web tabanlı bir programdır. Program, sadece kurum içinden erişilebilen ve yalnızca kullanıcı adı ve şifresi olan personelin yetkisi ölçüsünde kullanabildiği bir özelliğe sahiptir.

3. Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı Programı

KYAÖD Uygulama Yönetim Programı
Giriş Ekranı

Kamuoyu Programı; Kamuoyu, Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığının kullandığı, RTÜK'e bağlı yayıncıların şikâyetlerinin kayıt edilmesi, raporlanması gibi takip işlemlerinin sağlandığı programdır. Program, sadece kurum içinden erişilebilen ve yalnızca kullanıcı adı ve şifresi olan personelin yetkisi ölçüsünde kullanabildiği bir özelliğe sahiptir.

4. Personel Başvuru Sistemi

Personel Başvuru Sistemi Programı
Giriş Ekranı

Personel Başvuru Sistemi; İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığının kullandığı, personel alımı ve değerlendirilmesi işlemleri için hazırlanmış bir programdır. Kuruma her yeni personel alımında programda istenilen uzmanlık alanlarına göre servislerinde düzenlemeler yapılmaktadır. Ayrıca;

- Personel, özlük, izin vb. işlemler ile personel maaş, tahakkuk, bordro gibi personel uygulamalarını, bunların tahakkuk esaslı muhasebesini, Sosyal Güvenlik Kurumuna ve ilgili bankalara veri hazırlama işini gerçekleştiren yazılım,
- Dava takiplerinin yapıldığı ve Hukuk Müşavirliği tarafından kullanılan yazılım,
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kütüphanesinde temel kütüphanecilik ve arşivleme hizmetlerinin karşılanması amacıyla Kataloglama, Sınıflama, Sorgulama, Ödünç Kitap Verme, Süreli Yayın İzleme, Üye Takibi, Sağlama ve Satın alma, Kütüphane Materyal Sayımı, MARC Kayıt Transfer, Rezervasyon, Ciltleme, Depo Takip, Kütüphane Kullanım Takibi, Kütüphaneler Arası Ödünç modüllerini içeren kütüphane otomasyonu yazılımları, şeklindeki yazılımlar da bulunmaktadır.

5. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Projesi

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından kurumda oluşturulan, kuruma dışarıdan gelen veya kurum dışına gönderilen değişik türdeki belgelerin hayat döngüleri boyunca elektronik belge halinde saklanması, belgelerin dolaşımı, yönetimi ve belgelere hızlı bir şekilde erişimin sağlanması için, Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Projesi gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, RTÜK ile TÜRKSAT A.Ş. arasında 14.02.2014 tarihinde sözleşme imzalanmış; sözleşme kapsamında, TÜRKSAT A.Ş.'nin geliştirmiş olduğu BELGENET yazılımı Üst Kurula uyarlanmıştır. Bu yazılımda; belge/evrak ve dokümanların kurumsal yapıya uygun bir şekilde güvenli olarak üretilmesi, merkezi kayıt altına alınması, saklanması, arşivlenmesi ve raporlanması sağlanmaktadır.

EBYS sisteminin Üst Kurulda canlı uygulamaya geçişi için Bilgi İşlem Sunucu ve Ağ Sistemleri 2015 yılında yenilenmiştir. Daha sonra, RTÜK EBYS Kullanma Esas ve Usulleri Hakkında Yönerge hazırlanarak Üst Kurulca onaylanmış; sistemin canlı uygulamaya geçişi de Üst Kurulca uygun görülerek, 03.08.2015 tarihinden itibaren resmî yazışmalarda EBYS kullanılmaya başlanmıştır. EBYS kullanımına ilişkin 2015/1 sayılı İç Genelge'nin Üst Kurula duyurusu yapılmıştır. Bu Genelge gereğince, tüm resmî yazışmalar, 03.08.2015 tarihinden itibaren elektronik ortamda ve e-imza kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

EBYS sözleşmesinin garanti bakım desteği kapsamında, 26.05.2017 tarihine kadar iki yıl süreyle bir personelle yerinde destek, arıza bakım ve güncelleme hizmeti TÜRKSAT A.Ş. tarafından verilmiş; 23.06.2017 tarihinden geçerli olmak ve her yıl yenilenmek üzere yıllık olarak “Belgenet Elektronik Belge Yönetim Sistemi Garanti ve Bakım Hizmeti” sözleşmesi imzalanmıştır.

Yaklaşık olarak dört yıldır kullanılmakta olan EBYS-Belgenet sistemi sayesinde, Kurum bünyesinde kâğıt, kırtasiye, zaman, enerji, iş gücü vs. konularında tasarruf sağlanması, bürokratik süreçlerde hızlanma sağlanarak, işgücü kaybının en düşük seviyelere indirilmesi, belge süreçlerinin etkin takibi, kolay erişilebilirlik, güvenli saklama/arşiv yapısının kurulması, gerekli hallerde bunun Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı ile paylaşılması mümkün hale gelmiştir. Ayrıca, EBYS üzerinde üretilen, fiziksel ek içermeyen elektronik yazışmalar, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1525 inci maddesi kapsamında Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) kullanılarak, Üst Kurul ile KEP adresi bulunan diğer kamu kurum/kuruluşları ve tüzel kişilikler arasında yapılmaktadır. Bu sayede zaman, kâğıt ve fiziksel posta masraflarında tasarruf sağlanmaktadır. Adalet Bakanlığının 06.12.2018 tarihli ve 30617 sayılı Elektronik Tebligat

Yönetmeliği gereği, PTT A.Ş. tarafından hazır hale getirilen Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) ile EBYS entegrasyonu 27.08.2019 tarihi itibarıyla sağlanmıştır.

EBYS Uygulaması Giriş Ekranı

6. İnsan Kaynakları ve Eğitim Programının Yenilenmesi Projesi

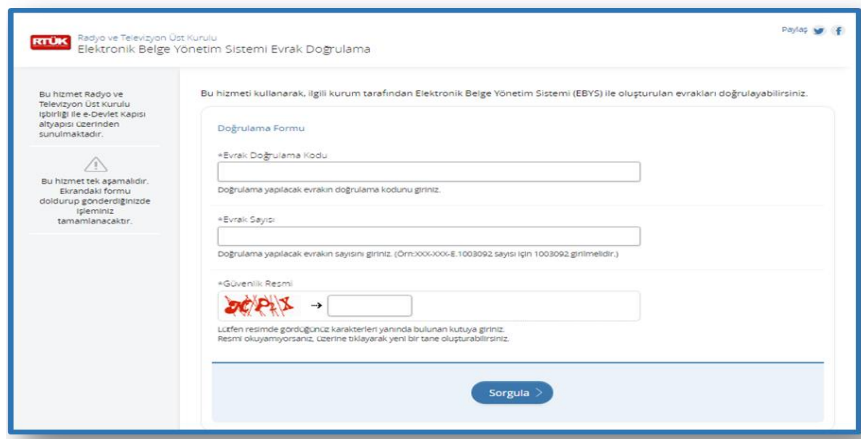
Üst Kurulun insan kaynakları yönetimi, maaş ve eğitim gibi işlemlerinin yürütülmesinde kullanılmakta olan ve Visual Basic 6.0 programı ile geliştirilmiş olan yazılım modüllerinin yenilenmesi projesi ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Mevcut sistemin, Üst Kuruldaki sürekli işçi kadrosunda çalışan personel dâhil tüm ihtiyaçlara cevap verecek şekilde güncellenerek web tabanlı güncel yazılım dilleri ile yeniden yazılması ve altyapının değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

7. e-Devlet Kapısı Üzerinden Verilen Hizmetler

04.04.2017 tarihinde TÜRKSAT A.Ş. ile Üst Kurul arasında imzalanan “e-Devlet Kapısına Hizmet Entegrasyonuna İlişkin Protokol” ile aşağıda yer alan hizmetler e-Devlet kapısından verilmeye başlanmıştır.

7.1. EBYS Belge Doğrulama Servisi

EBYS tarafından elektronik olarak imzalanan evrakların doğrulanması için kullanılacak olan servistir.

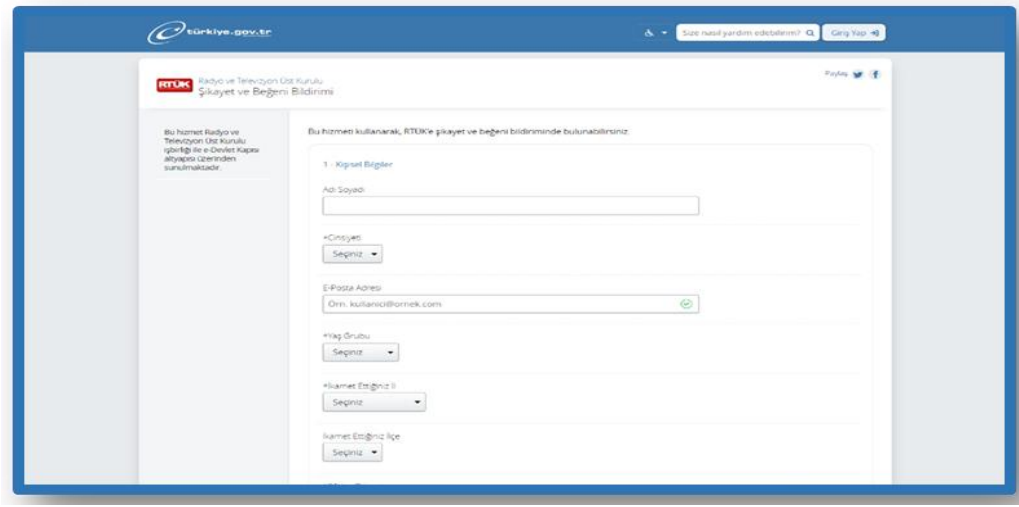
The image shows the login screen for the EBYS Document Verification Service. At the top, there is a red and white logo with the letters 'RTÜK'. Below the logo, there is a section for 'Doğrulama Formu' (Verification Form). This section contains three input fields: 'Evrak Doğrulama Kodu' (Document Verification Code), 'Evrak Sayısı' (Document Number), and 'Güvenlik Resmi' (Security Image). Below the 'Evrak Doğrulama Kodu' field, there is a text box for 'Doğrulama yapılacak evrakın doğrulama kodunu giriniz.' (Enter the verification code of the document to be verified). Below the 'Evrak Sayısı' field, there is a text box for 'Doğrulama yapılacak evrakın sayısını giriniz. (Örneğin: 1003092 sayısını 1003092 girilmelidir.)' (Enter the number of the document to be verified. (Example: 1003092 should be entered as 1003092.)). Below the 'Güvenlik Resmi' field, there is a text box for 'Lütfen resimde gördüğünüz karakterleri yanındaki kutuya giriniz. Resmi okuyamıyorsanız, üzerine tıklayarak yeni bir tane oluşturabilirsiniz.' (Please enter the characters you see in the image in the box next to it. If you cannot read the image, click on it to create a new one.). At the bottom, there is a 'Sorgula' (Search) button.

EBYS Belge Doğrulama Servisi Giriş Ekranı

RTÜK Elektronik Belge Yönetim Sistemi Evrak Doğrulama Servisi, RTÜK tarafından hazırlanan tüm dış evrakların doğrulamasında kullanılmakta olup, 2018 yılı içerisinde yapımı tamamlanmıştır. Bu servis sayesinde RTÜK üzerinden gönderilmiş olan evrakların e-Devlet kapısı üzerinden sorgulanması mümkün olmuştur.

7.2. Vatandaş Şikâyet/Beğeni Bildirim Servisi

RTÜK İletişim Merkezi kapsamında vatandaş bildirimlerinin e-Devlet kapısı üzerinden alınmasını sağlayan servistir.

Vatandaş Şikâyet/Beğeni Bildirim Servisi Giriş Ekranı

RTÜK kurumsal web sitesinde bulunan ve online doldurulabilen şikâyet ve beğeni formu uygulamasının, TÜRKSAT ile işbirliği sağlanarak e-Devlet kapısı üzerinden de hizmet verilebilmesi için 2018 yılı içerisinde yapımı tamamlanmış bir servistir. Bu servis sayesinde, e-Devlet kapısı üzerinden şikâyet, beğeni ve görüşlerini bildirmek isteyen kullanıcıların rahat ulaşımı sağlanmıştır.

7.3. Karasal Yayın Frekans/Kanal Sorgulama Servisi

RTÜK kurumsal web sitesinde hâlihazırda yayıncının karasal ortamdan hangi kanal/frekans ve yayın bilgilerine sahip olduğunu sorgulamak isteyen vatandaşlara hizmet veren web servisi aracılığıyla, TÜRKSAT ile işbirliği sağlanarak e-Devlet kapısı üzerinden hizmet verilmeye başlanmıştır. 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen bu web servisi sayesinde vatandaşlar, istediği kanal/frekans bilgisine e-Devlet kapısı üzerinden de erişim sağlayabilmektedir.

Karasal Yayın Frekans/Kanal Sorgulama Servisi Giriş Ekranı

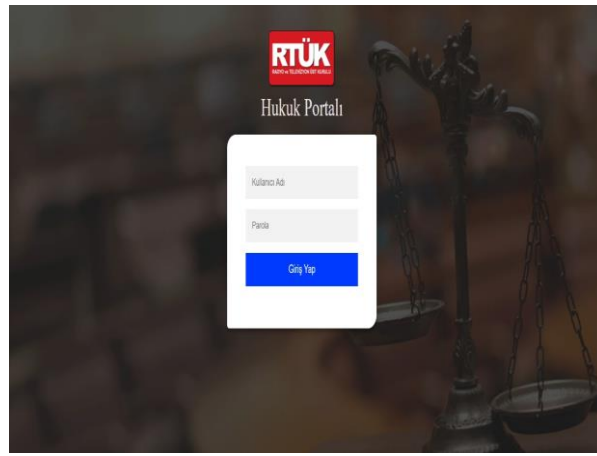
7.4. İzleyici Temsilcileri İletişim Bilgileri Sorgulama Servisi

RTÜK kurumsal web sitesi üzerinden hâlihazırda yayıncıların izleyici temsilcisi bilgilerine ulaşmak isteyen vatandaşların kullanabildiği web servisi, TÜRKSAT ile işbirliği sağlanarak e-Devlet kapısı üzerinden de sorgulama yapılarak ulaşılabilir hale getirilmiştir. 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen bu web servisi sayesinde vatandaşlar, istediği izleyici temsilcisi bilgisine e-Devlet kapısı üzerinde de erişim sağlayabilmektedir.

İzleyici Temsilcileri İletişim Bilgileri Sorgulama Servisi Giriş Ekranı

8. Hukuk Müşavirliği İctihat Takip Programı (Hukuk Portalı)

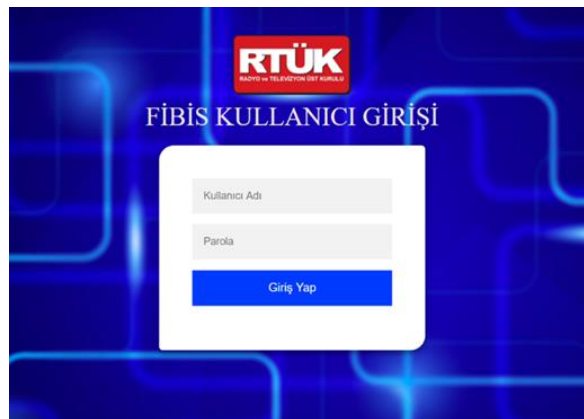
Hukuk Portalı; Üst Kurul Hukuk Müşavirliğinin, yayıncılık alanındaki yargı kararları ve bilirkişi raporlarının yanında örnek dilekçe ve hukuki yazışmaları takip etmesini kolaylaştıracak web tabanlı bir yazılımdır. Programın en önemli işlevsel özelliği, fiziksel ortamda bulunan belgeler ile görsel, pdf formatında ulaşılmış belgeler için metin tanıma yöntemiyle, içeriğin sayısal ortamda saklanması, anahtar kelimelerle indekslenmesini ve arama yapılmasını sağlamaktır. Yazılım ayrıca birim çalışanlarının görüş-önerilerini paylaşabileceği ve birim yöneticilerinin duyurularını ilan edebileceği bir ortam da sağlamaktadır. Yazılım henüz test aşamasındadır.

Hukuk Portal Giriş Ekranı

9. Firma Bilgi Sistemi (FİBİS)

Firma Bilgi Sistemi; yayıncılar dışında Üst Kurulun iletişime geçmiş olduğu firmaların faaliyet alanı, ürün, marka gibi genel bilgilerini, temsilcilerini ve iletişim bilgilerini, kartvizit görsellerini arşivleyen web tabanlı bir yazılımdır. Ayrıca gelecekte yapılacak görüşme randevuları ile yapılmış olan toplantıların takibini sağlamaktadır.

FİBİS Giriş Ekranı

10. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)

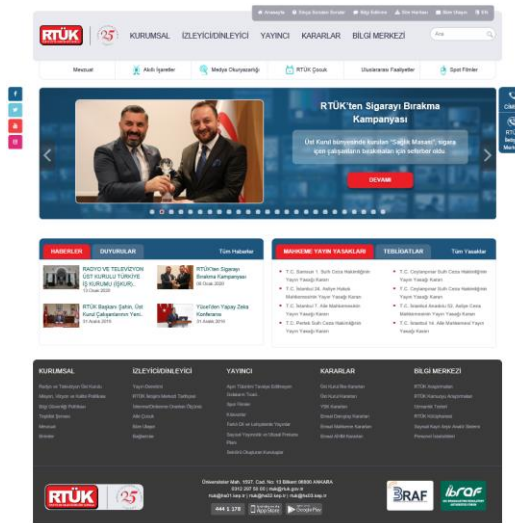
Üst Kurulda bilginin gizliliği, bütünlüğü ve ulaşılabilirliğine ilişkin güven ortamının oluşturulması stratejik önem taşımaktadır. Kurum ve kuruluşlarda bilgi güvenliğini sağlamak, teknolojik çözümlerle birlikte sağlam ve etkin bir bilgi güvenliği yönetim sistemi kurmak amacıyla hazırlanmış olan TS ISO/IEC 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'nin temini ve Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı kapsamında kurulumu amacıyla hizmet alımı yapılmış ve kurulum işlemleri tamamlanarak 09.01.2019 tarihinde sistem işletilmeye başlanmıştır. 12-13-14 Haziran 2019 tarihlerinde TSE tarafından yapılan dış tetkik sonucunda belge almaya hak kazanılmıştır.

Sisteminin temini ile birlikte, tüm kurum çalışanlarının iş süreçlerinde sağlıklı ve güvenli bir devamlılık sağlanmıştır.

11. RTÜK Web Hizmetleri

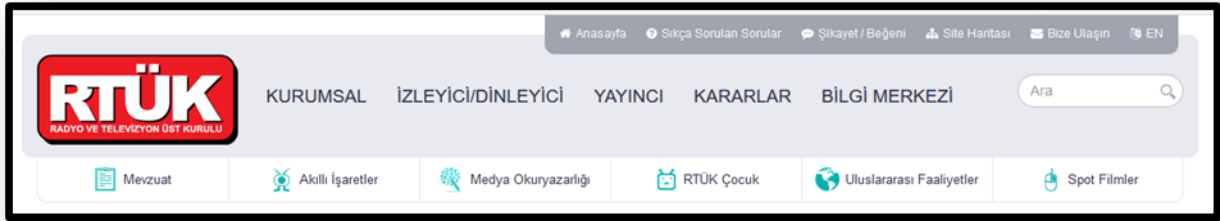
11.1. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Web Sitesi (<https://www.rtuk.gov.tr>)

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kurumsal Web Sitesi “<https://www.rtuk.gov.tr>” adresi üzerinden tüm paydaşlara iki dilde (Türkçe ve İngilizce) hizmet vermektedir. Kurumsal internet siteleri, kurumların hitap ettiği hedef kitle ile aralarında önemli bir iletişim kaynağı vazifesi görmektedir. Bu nedenle; kurumsal internet sitelerinin, kurumun misyonu ve vizyonu doğrultusunda sağladığı hizmetleri doğru ve etkili bir biçimde sunabilmesi, hedef kitlenin beklenti ve ihtiyaçlarına cevap verebilmesi, kolay erişilebilir ve kullanılabilir olması beklenmektedir.

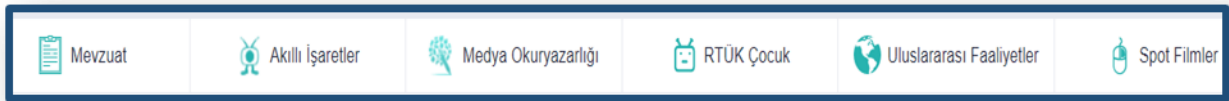
RTÜK Kurumsal Web Sitesi Ekran Görüntüsü

Kurum internet sitelerinin kullanılabilir olması, hedef kitlenin internet sitesini etkin, verimli ve memnuniyet verici şekilde kullanabilmesini ifade etmektedir. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalara kılavuzluk etmesi amacıyla, kamu kurumlarının internet sitelerinin belirli standartlar çerçevesinde oluşturulması için, Kamu İnternet Siteleri Rehberi (KAMİS Web Sitesi: <https://kamis.gov.tr/>) yayınlanmaktadır. Rehberin, kamu internet sitelerinin yanında kamu hizmeti sunan tüm kuruluşların internet sitelerinin standartlara uygun hale getirilmesi için yol gösterici özelliği bulunmaktadır. Yayınlanan KAMİS rehberinin yol göstericiliği ile RTÜK Kurumsal Web Sitesi KAMİS Rehberi'nin gerektirdiği teknoloji ve standartlar kullanılarak yenilenmesi için çalışmalar başlatılmış ve Ekim 2016 itibarıyla yeni web sitesi son kullanıcı ara yüzü ve geri planda işleyen içerik yönetim sistemi ile yayın hayatına başlamıştır. RTÜK kurumsal web sitesi aşağıda görüleceği üzere; “Kurumsal”, “İzleyici/Dinleyici”, “Yayıncı”, “Kararlar” ve “Bilgi Merkezi” şeklinde sınıflandırılan beş ana menü ile alt gruplara ayrılmıştır.

RTÜK Kurumsal Web Sitesi Menü Yapısı

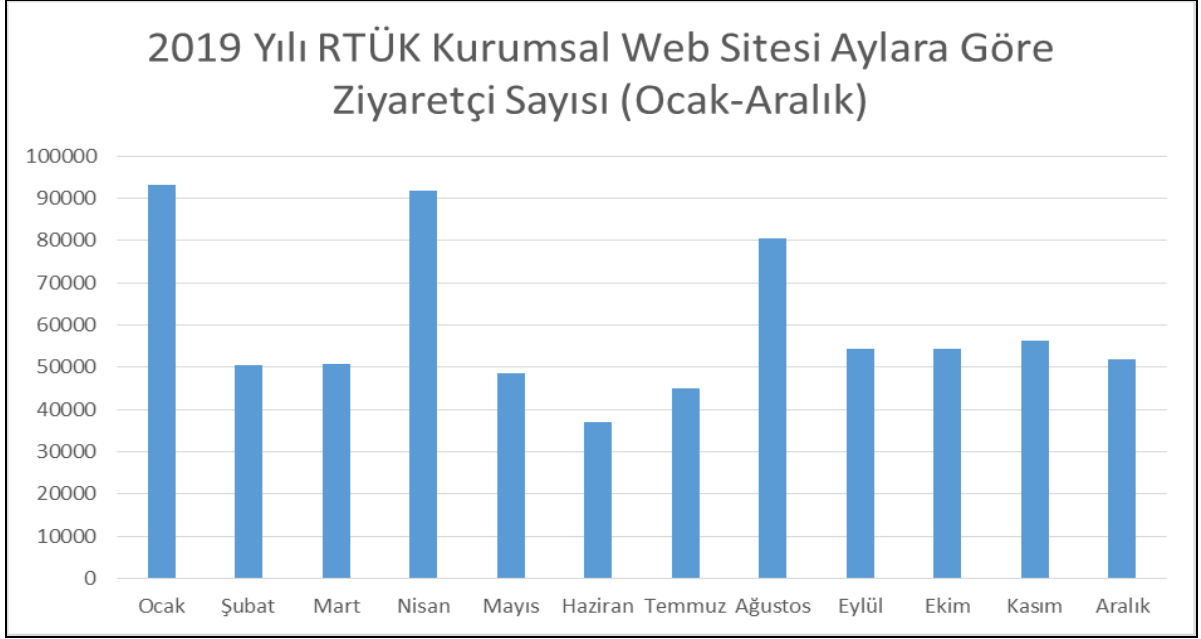
Ana menünün altında yer alan alt menü kuşağında ise sıralama; “Mevzuat”, “Akıllı İşaretler Web Sitesi” linki, “Medya Okuryazarlığı Web Sitesi” linki, “RTÜK Çocuk Web Sitesi” linki, “Uluslararası Faaliyetler” ve “Spot Filmler” şeklindedir.

RTÜK Kurumsal Web Sitesi Menü Yapısı

RTÜK web sitesinin içeriğinin güncellenmesi, Üst Kurul tarafından onaylanan “Web Sitelerinin İçerik Yönetimi Yönergesi”ne uygun olarak her birimin kendi kısmını güncellemesiyle sağlanmaktadır.

RTÜK kurumsal web sitesinin aylara göre sayfa ziyaret sayıları aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre, 2019 yılında RTÜK kurumsal web sitesine en yoğun ziyaretlerin Ocak, Nisan ve Ağustos aylarında yaşandığı görülmektedir. Haziran ayı en az ziyaretçinin olduğu ay olarak göze çarparken kalan beş ayda birbirine yakın erişim sayıları elde edilmiştir.

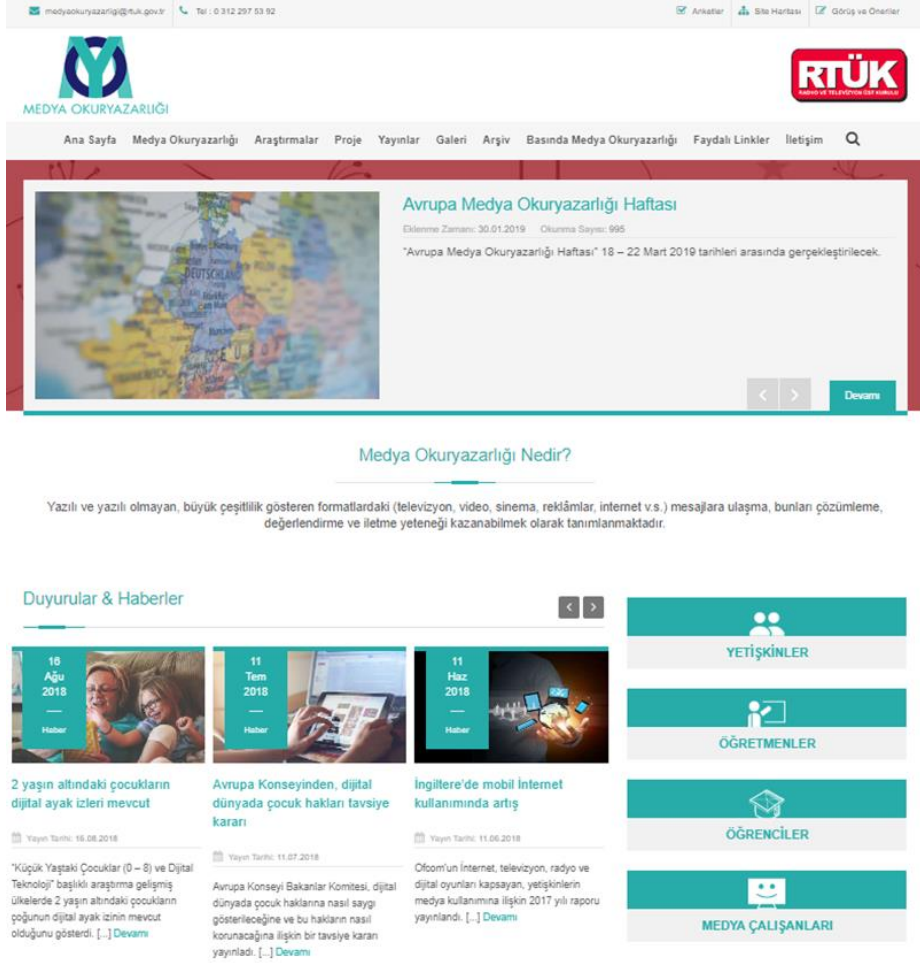
Grafik 21: 2019 Yılı RTÜK Kurumsal Web Sitesi Aylara Göre Ziyaretçi Sayısı (Ocak-Aralık)

11.2. RTÜK Medya Okuryazarlığı Web Sitesi

(<https://www.medyaokuryazarligi.gov.tr>)

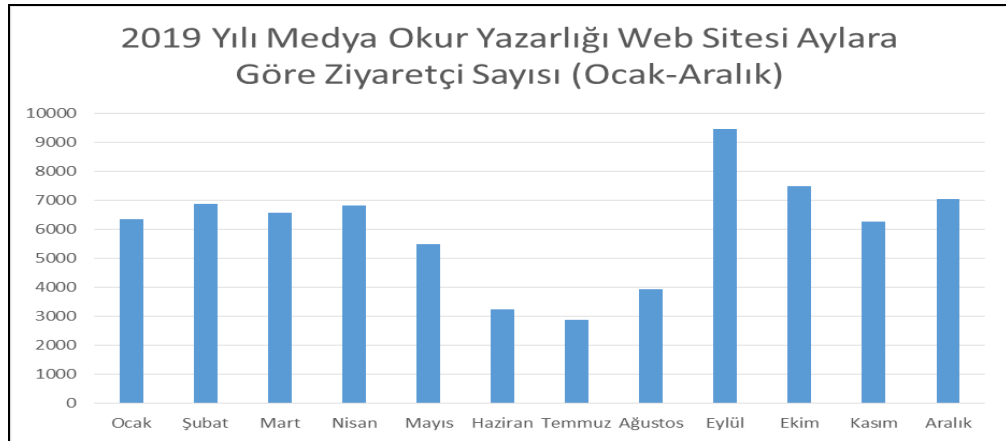
Medya okuryazarlığı; yaygın kabul gören tanımıyla, çeşitli türden (görsel, işitsel, basılı, vb.) medya mesajlarına erişebilme, erişilen medyaları eleştirel bakış açısıyla çözümleyip değerlendirebilme ve kendi medya iletilerini üretebilme becerisidir.

Medyanın çocukların fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimleri üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri olduğu ileri sürülmektedir. Yapılan araştırmalar özellikle çocukların hayatlarında medyanın zaman ve mekân olarak yerinin artmakta olduğunu göstermektedir. Öte yandan medya iletilerinin kendine özgü yapısının, dilinin ve uygulamalarının olduğu ve bunların sürekli değişmekte, gelişmekte olduğu da aşikârdır. Bireylerin bu mecraları daha verimli kullanmaları ve bunu yaparken maruz kalınabilecek bazı riskler karşısında farkındalık geliştirebilmeleri için, medya iletileri ve yöntemleri konusunda bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Dolayısıyla bu durum, çocukların medya konusunda eğitim almalarının önemini ve verilecek eğitimin de mütemadiyen güncellenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Alandaki öncü ülkelerde sürdürülen bu çalışmalar, "medya okuryazarlığı" eğitimi olarak adlandırılmaktadır. Bu kapsamda yapılan çalışmalara destek olmak ve kamuoyu ile iletişimi sağlamak amacıyla RTÜK Medya Okuryazarlığı Web Sitesi, Üst Kurul bünyesinde hizmet vermektedir.

RTÜK Medya Okuryazarlığı Web Sitesi

RTÜK Medya Okuryazarlığı web sitesinin aylara göre sayfa ziyaret sayıları aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre, 2019 yılında RTÜK Medya Okuryazarlığı web sitesine en yoğun ziyaretlerin Eylül, Ekim aylarında yaşandığı görülmektedir. Haziran ve Temmuz ayları ise en az ziyaretçinin olduğu aylar olarak göze çarparken, okulların açık olduğu sekiz ayda birbirine yakın erişim sayıları elde edilmiştir.

Grafik 22: 2019 Yılı RTÜK Medya Okur Yazarlığı Web Sitesi Aylara Göre Ziyaretçi Sayısı (Ocak-Aralık)

12. Bilgi İşlem Merkezi (BİM) Sistem Hizmetleri

12.1. BİM Sunucu, Ağ Alt Yapı Yenileme ve İyileştirme İşlemleri

Üst Kurulun siber güvenliğinin önemli bir kısmı güvenlik duvarı (firewall) sistemi ile sağlanmaktadır. Güvenlik duvarları ile internet ve iç network trafiği izlenmekte ve kontrol edilmektedir. Bölge temsilciliklerindeki güvenlik duvarları ile de bölge temsilciliklerinin internet erişim güvenliği ve Üst Kurulun merkezi ile bağlantıları sağlanmaktadır.

2015 yılında temin edilen güvenlik duvarları, lisans ve bakım destek süreleri 31.12.2018 tarihi itibarıyla sona ermiştir. Ayrıca, internet servislerinin yaygınlaşması ile değişen, gelişen, kapsamı, çeşitliliği ve tahrip seviyesi artan siber saldırıların tespiti ve saldırılara karşı etkin ve hızlı müdahale sağlanması hususlarında yetersiz hale gelmeye başlamıştır.

Bu nedenle, daha üst uygulama seviyesi kontrolleri gerçekleştirebilecek, daha gelişmiş saldırı tiplerine karşı izleme, tespit ve savunma yapabilecek yetenekte, 2 adedi yedekli çalışmak üzere Üst Kurulun merkez hizmet binasında, 3 adedi ise Üst Kurulun bölge temsilciliklerinde kullanılmak üzere toplamda 5 adet yeni nesil güvenlik duvarı temin edilerek kurulum işlemleri tamamlanmıştır.

Üst Kurulun merkez hizmet binasının mevcut personele yetersiz gelmesi nedeniyle TOBB İkiz Kuleleri'nde kiralanan ek hizmet binasında çalışacak personelin sorunsuz bir şekilde işlerini yürütebilmesi amacıyla, merkez bina ile ek bina arasında “Noktadan Noktaya 50 Mbps Metro Ethernet” hattı tesis edilmiştir. Ayrıca, ağ alt yapısı için 4 adet kenar anahtar ve 4 adet kablosuz erişim noktası temin edilerek kurulumları yapılmış olup, personelin sorunsuz bir şekilde işlerini yürütmesi sağlanmıştır.

12.2. Veri Depolama ve Yedekleme Sistemleri

Üst Kurulun veri hacminin giderek genişlemesi ve yeni uygulamaların devreye alınması nedeniyle, veri depolama sisteminin kapasitesi 40 TB'den 70 TB'ye yükseltilmiştir.

Mevcutta yedeklenen ve depolanan verilerin herhangi bir felaket anında kurtarılabilmesi için, kurum dışında (TÜRKSAT A.Ş.) 10 TB kapasiteli bir sunucu kiralınması suretiyle veri barındırma hizmeti alınmıştır. TÜRKSAT A.Ş.'de yedeklenen ve depolanan verilerin herhangi bir felaket anında kurtarılabilmesi için, Kurumdaki verilerin bir yedeği bu sunucuya aktarılmaktadır.

12.3. Sistem Yönetimi

Üst Kurul Bilgi İşlem Sistem Yönetimi'ne ilişkin, 2019 yılı içerisinde yapılan çalışmalar aşağıda sunulmuştur:

- Üst Kurul bünyesindeki sistemde bulunan tüm sunucu, bilgisayar, istemci ve mobil cihazları yönetmek amacıyla, yeni teknolojiye sahip bir ürün kurulmuştur. Bu ürün sayesinde sistemde bulunan tüm cihazların tek bir ekrandan yönetimi, işletim sistemi dağıtımı, güncelleştirilme işlemleri ve raporlanması sağlanmıştır.
- Üst Kurul çalışanları arasında (bağlantı kurarak) işbirliğini ve haberleşmeyi sağlayan bir iletişim ağı platformu kurulmuştur. Bu sayede personelin bilgiye erişim hızı artmış olup, personelin daha fazla koordinasyon ve işbirliği içinde çalışmasına ortam sağlanmıştır.
- Sistem organizasyonların iç ve dış siber güvenlik tehditlerine karşı şifre güvenliğini sağlayan bir erişim yönetimi metodu kurulmasıyla güvenlik önlemleri en üst seviyeye taşınmıştır.
- Üst Kurul personelinin yaşadığı teknik ve teknik olmayan diğer konularda istek, öneri ve sorunlarla ilgili daha hızlı çözüm üretmek adına yardım masası kurulmuş ve çalışmalarını sürdürmektedir. Bu sayede personelin yaşadığı aksaklıkların en kısa sürede çözüme ulaştırılması hedeflenmektedir.

13. Bilgi Güvenliği ile İlgili İşlemler

Üst Kurul bilgi sistem kaynaklarının, Kurum personeli tarafından daha güvenli ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla, mevcut güvenlik sistemlerinin yenilenmesi ve iyileştirilmesi çalışmaları sürekli olarak yapılmaktadır. Böylece izinsiz ve zararlı içerik barındıran yazılım ve cihazların Üst Kurul sistemlerine girişleri tespit edilerek engellenmektedir.

Bilgi güvenliğinin artırılması kapsamında 2019 yılı içerisinde yapılan çalışmalar aşağıda sunulmuştur:

- NAC (Network Access Control) ağ erişim kontrolü sistemi lisans yenileme/artırma, bakım ve destek hizmeti alımı yapılmış olup, NAC sisteminin kurulumu başarıyla tamamlanmıştır.
- Kurumsal metro ethernet internet hizmetinin 200 Mbps olan hızı 250 Mbps olarak yükseltilmiştir. İnternet üzerinden gelebilecek volumetrik DDoS (Distributed Denial of Service) Koruma Hizmeti temin edilmiştir. Ayrıca volumetrik olmayan saldırılara

karşı DDoS koruma hizmeti sağlayan iç DDoS Koruma Sistemi için lisans temin edilmiştir.

- Üst Kurulun hizmet binasına ek olarak kiralanan yeni bina için ağ altyapısı çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda 4 adet ağ anahtarı temin edilmiş ve merkez binaya 50 Mbps hızında noktadan noktaya metro ethernet bağlantısı yapılmıştır.
- Ağ altyapısı için 6 adet kenar ağ anahtarı ve 4 adet omurga ağ anahtarı temin edilmiştir. Mevcut güvenlik duvarlarının yanında iç ağda kullanılmak üzere de 2 adet güvenlik duvarı temin edilmiştir. Cihazların kurulumları 2020 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir.
- Üst Kurulun bilişim altyapısında kullanılmakta olan güvenlik ürünlerinin (Antivirüs yazılımı, E-mail Güvenliği Yazılımı, Trafik Analiz Yazılımı ve Sunucu Güvenliği Yazılımı) lisans sürelerinin dolması nedeniyle lisans yenileme ihalesi yapılarak söz konusu ürünlerin lisansları yenilenmiştir.
- İnternet üzerinden gelebilecek olası tehditleri tespit edip olaylara etkili biçimde müdahale imkanı sağlayan Siber İstihbarat Hizmeti alımı süreci tamamlanmış, mevcut SIEM (Security Information and Response Manager) sistemine entegrasyonu yapılmış ve bu entegrasyonun iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.
- Üst Kurul bilişim altyapısının güvenlik seviyesinin ve kullanıcıların siber güvenlik farkındalığının durumunu ölçebilmek amacıyla, her yıl düzenli olarak yaptırılması gereken iki aşamalı “Sızma Testi Hizmeti” temin edilmiş, ilk aşaması olan sızma testi yapılmış ve ikinci aşaması olan doğrulama testi de önümüzdeki dönemde yapılacaktır.

F. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

1. Avrupa Konseyi (AK)

Avrupa Konseyi'nin medya alanındaki çalışmalarını 1994 yılından bu yana Türkiye adına Radyo ve Televizyon Üst Kurulu takip etmektedir.

1.1. Medya ve Bilgi Toplumu Yürütme Komitesi (CDMSI)

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından, medya alanında çalışmalar yapmak üzere görevlendirilen ve günümüze kadar değişik adlarla (CDMM, CDMC ve CDMSI) faaliyet gösteren Yürütme Komiteleri, kitle iletişimi ve bilgi toplumunda temel teşkil eden ifade ve haber alma özgürlüğünün demokratik ve çoğulcu bir toplum için daha da geliştirilmesi, bilgi ve görüşlerin sınır ötesine serbest dolaşımının sağlanması, çeşitli görüş ve kültürleri yansıtacak bağımsız yayıncılığın desteklenmesi ve yayıncılık alanında gerçekleşen siyasi, ekonomik ve teknolojik değişikliklerin dikkate alınması amacıyla, Avrupa ülkeleri arasında işbirliğini tesis etmeyi hedeflemektedir. Yürütme Komiteleri bünyesinde oluşturulan uzman komitelerinin çalışmaları sonucunda Bildiriler (Declarations), Tavsiye Kararları (Recommendations) ve İlke Kararları (Resolutions) gibi birçok bağlayıcı veya yol gösterici hukuksal metinler hazırlanmaktadır.

Dört yılda bir yapılmakta olan Kitle İletişim Politikaları Avrupa Bakanlar Konferansı'nda dikkat çekilen konularda çalışmalar yapmak üzere, Yürütme Komitelerine bağlı çalışan çeşitli uzmanlar komitelerinin oluşturulmasına karar verilmektedir. Bu uzmanlar komiteleri kendilerine tanınan görev süreleri içinde çalışmalarını tamamlamakta ve Bakanlar Komitesine sonuçlarını iletmektedir.

Bu çerçevede, Avrupa Konseyi Medya ve Bilgi Toplumu Yürütme Komitesi'nin (CDMSI) 04-06 Haziran 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen 16 ncı toplantısı ile 03-05 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen 17 nci toplantısına katılım sağlanmıştır. Son toplantıda yeni alt komiteler belirlenmiş ve üyeleri seçilmiş olup iki yıl boyunca çalışmalarını yürütecek yeni uzmanlar komiteleri şunlardır:

- İfade Özgürlüğü ve Dijital Teknolojiler Uzmanları Komitesi (MSI-DIG)
- Medya Ortamı ve Reformu Uzmanları Komitesi (MSI-REF)
- Nefret Söylemiyle Mücadele Uzmanları Komitesi (ADI/MSI-DIS)

1.1.1. Otomatik Veri İşlemlerinin İnsan Hakları Boyutu ve Yapay Zekânın Farklı Şekilleri Uzmanlar Komitesi (MSI-AUT)

Avrupa Konseyi'nin Otomatik Veri İşlemlerinin İnsan Hakları Boyutu ve Yapay Zekânın Farklı Şekilleri Uzmanlar Komitesi (MSI-AUT) 3 üncü toplantısı 18-19 Mart 2019 tarihlerinde ve 4 üncü ve son toplantısı ise 23-24 Eylül 2019 tarihlerinde, Fransa'nın Strazburg kentinde gerçekleştirilmiştir. MSI-AUT grubu, "Algoritma kullanımının insan hakları üzerinde etkileri" hakkında bir 'Tavsiye Kararı' taslağı üzerinde çalışmalarını tamamlamış olup, bu Tavsiye Kararının yanı sıra, "Algoritmaların güdüleme gücü ve bunun demokratik süreçlere etkisi" konulu bir bildiri taslağı hazırlamıştır. Söz konusu taslak, son toplantıda bir kez daha gözden geçirilmiş ve CDMSI ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne sunulmak üzere hazır hâle getirilmiştir.

1.1.2. Sayısal Çağda Kaliteli Gazetecilik Uzmanlar Komitesi (MSI-JOQ)

MSI-JOQ Grubu; 4 üncü ve son toplantısını 26-27 Eylül 2019 tarihlerinde yapmıştır. Görevi gereği, "Sayısal Çağda Kaliteli Gazetecilik İçin Uygun Ortamın Geliştirilmesi" konulu 'Tavsiye Kararı' taslağı hazırlamış ve buna ilaveten "Sayısal çağda kaliteli gazetecilik için sürdürülebilir finansman modeli" konulu bildiri taslağı üzerinde çalışmalarını tamamlamıştır.

1.2. Avrupa Konseyi Bünyesindeki Diğer Faaliyetler

07-08 Ekim 2019 tarihlerinde, Avrupa Konseyi tarafından düzenlenen ve Ukrayna Siyaset Çalışmaları Okulu ev sahipliğinde Kiev'de gerçekleştirilen "Demokrasi ve Bilgi" toplantısına katılım sağlanmıştır.

Avrupa Konseyi tarafından Slovenya Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı katkıları ile 28-29 Kasım 2019 tarihlerinde, Slovenya'nın başkenti Ljubljana'da "Nitelikli Gazetecilik" ile "Medya ve Bilgi Okuryazarlığı" konularının ele alındığı uluslararası konferansa da katılım sağlanmıştır. Konferansta; internet ve dijital teknolojilerin gelişiminin bir sonucu olarak bilgiye erişim kaynaklarının çoğalması ile birlikte, erişilen bilgilerin doğruluğu ve yayın içeriklerinin niteliği konusunun tartışıldığı, "Nitelikli Gazetecilik" başlığı altında yapılan oturumlar ile tüm medya araçları ile elde edilen bilginin toplumun her kesimi tarafından sağlıklı bir şekilde değerlendirilip analiz edilebilmesini amaçlayan, "Medya ve Bilgi Okuryazarlığı" konusunun ele alındığı oturumlar yapılmıştır.

01 Ocak-31 Aralık 2019 tarihleri arasında Avrupa Konseyi bünyesinde katılım sağlanan toplantılar aşağıda verilmiştir.

Avrupa Konseyi Toplantıları	2019
Medya ve Bilgi Toplumu Yürütme Komitesi (CDMSI)	2
Otomatik Veri İşlemlerinin İnsan Hakları Boyutu ve Yapay Zekânın Farklı Şekilleri Uzmanlar Komitesi (MSI-AUT) Toplantısı	2
Sayısal Çağda Kaliteli Gazetecilik Uzmanlar Komitesi (MSI-JOQ) Toplantısı	1
"Nitelikli Gazetecilik" ile "Medya ve Bilgi Okuryazarlığı"	1
Avrupa Konseyi: "Demokrasi ve Bilgi Konferansı"	1
Toplam	7

2. Avrupa Birliği (AB)

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığının koordinasyonunda yürütülen Avrupa Birliği (AB) müzakere çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen toplantılara, görsel-ışitsel medya hizmetleri alanında sorumlu kuruluş olarak RTÜK katılmaktadır. RTÜK, 03.10.2005 tarihinde başlatılan ve AB müktesebatı ile kendi iç mevzuatımızın değerlendirmeye alındığı 35 fasıldan 8 tanesinin tanıtıcı ve ayrıntılı tarama toplantılarına katılarak bu süreçte aktif bir şekilde yer almıştır.

Bilindiği üzere, 03.03.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun, Avrupa Birliğinin görsel-ışitsel alandaki mevzuatı olan Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi'ne uyumlu bir şekilde hazırlanmış ve bu doğrultuda "Bilgi Toplumu ve Medya" faslına ilişkin kapanış kriterlerinden Üst Kurulu ilgilendiren kısımların karşılanmasını hedeflemiştir.

2.1. Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri (GİMH) Direktifi Temas Komitesi Toplantıları

Görsel-ışitsel medya sektöründe yaşanan gelişmelerin değerlendirilmesi ile "Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi"nin uygulanmasının izlenmesi ve uygulamadan kaynaklanan sorunların tartışılması amacıyla oluşturulan Temas Komitesi'nin 20.03.2019, 01.07.2019 ve 09.09.2019 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilen 51 inci, 52 nci ve 53 üncü toplantılarına Üst Kuruldan katılım sağlanmıştır.

Söz konusu toplantılarda, 19.12.2018 tarihinde yürürlüğe giren 2018/1808/EU sayılı yeni Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi'nde yer alan 'esas işlev', isteğe bağlı hizmetlerin kataloglarında sunulacak olan Avrupa eserleri oranı, düşük ciro ve az izleyici kavramları gibi konular ele alınmıştır.

2.2. Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Avrupa Düzenleyiciler Grubu (ERGA)

Toplantıları

Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi (GİMH) içindeki, görsel-ışitsel medya hizmetlerine ilişkin konuların üye ülkeler arasında uyumlu olarak uygulanmasını temin etmek, Komisyona çalışmalarında tavsiyede bulunmak ve yardımcı olmak, düzenleyici otoriteler arasında işbirliğini kolaylaştırmak ve görsel-ışitsel medya hizmetleri konusunda düzenleyici çerçevenin uygulanmasına ilişkin tecrübe ve iyi uygulama değişimini sağlamak amacıyla; 03.02.2014 tarihinde Komisyon tarafından alınan bir kararla kurulan "Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Avrupa Düzenleyiciler Grubu"nun (ERGA) toplantıları da Üst Kurul tarafından takip edilmektedir.

20-21 Haziran 2019 tarihlerindeki ilk genel kurul toplantısı, Slovakya'nın Bratislava kentinde düzenlenmiş olup bu toplantıda; kadınların medyada temsili, bilgi çarpıtma ve ERGA'nın geleceği gibi konular görüşülmüştür. İkinci ve son genel kurul toplantısı ise 09-10 Aralık 2019 tarihlerinde ERGA Akademi Strateji toplantısı ile birlikte düzenlenmiş olup adı geçen "ERGA 12. Genel Kurul Toplantı"sında, 2019 yılı için oluşturulan ve çalışmalarını tamamlayan çalışma gruplarının raporları görüşülmüş, ERGA başkanlığı için seçim yapılmış ve 2020 yılı çalışma programı belirlenerek yeni çalışma grupları oluşturulmuştur.

2019 yılı için oluşturulmuş olan "Medyada Çoğulculuk", "ERGA'nın Geleceği", "Revize Edilmiş Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifinin Uygulanışı" ve "Cinsiyet Çeşitliliği" adlı çalışma gruplarının 09-10-11 Nisan 2019, 04-05 Eylül 2019, 26-27 Eylül 2019, 04 Ekim 2019, 10-11 Ekim 2019 ve 02.12.2019 tarihlerinde Brüksel'de yapılan toplantılarında Direktif'in kapsamına ve hükümlerine ilişkin değişiklikler, küçüklerin korunması ile şiddete ve nefrete teşvik, ticari iletişim, düzenleyici otoritelerin bağımsızlığı, bilgi çarpıtma, aşırı tüketimi tavsiye edilmeyen gıda ve yiyeceklerin ticari iletişimi gibi konular ele alınmıştır.

2.3. Alt Komite Toplantıları

11.04.2000 tarihli ve 3/2000 sayılı Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyi Kararı ile Ortaklık Komitesi altında faaliyet göstermek üzere kurulan ve 2012 yılına kadar Türkiye ve AB Komisyonu arasında yılda bir defa düzenlenen 5 No'lu Teknolojik Yenilik, Eğitim ve Araştırma Programları Alt Komitesi toplantılarında, son bir yıl içinde AB mevzuatına uyum kapsamında kaydedilen gelişmeler taraflarca yapılan sunumlar eşliğinde tartışılmaktadır.

Bu kapsamda, 5 No'lu Yenilikçilik Alt Komitesi'nin 15. Tur Toplantısı, 24.10.2019 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiş olup, Bilgi Toplumu ve Medya başlıklı 10 No'lu Fasıl kapsamında güncel gelişmeleri aktarmak üzere adı geçen toplantıya Üst Kurulu temsilen katılım sağlanmıştır.

07-08 Kasım 2019 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de düzenlenen 8 Nolu Alt Komite'nin 15. Tur Toplantısı'na da Üst Kurulca katılım sağlanmış olup "Medya ve İfade Özgürlüğü" başlığı altında ana teması internet medyasının denetimi olan bir sunum gerçekleştirilmiş ve Avrupa Komisyonu yetkililerince Üst Kurula yöneltilen konuyla ilgili sorular cevaplandırılmıştır.

2.4. Avrupa Birliği (AB) Kapsamında Gerçekleştirilen Diğer Faaliyetler

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession-IPA) ikinci dönemi (2014-2020) kapsamında, Üst Kurulun ana-faydalanıcı olarak belirlendiği "Avrupa Standartlarıyla Uyumlu Olarak İfade Özgürlüğü ve Medya Özgürlüğünün Geliştirilmesi Projesi'nin yürütülmesine ilişkin çalışmalara, Ekim 2019 itibarıyla başlanmıştır.

Bu kapsamda, kolluk kuvvetleri, yargı mensupları, düzenleyici kuruluşlar, basın çalışanları ve sivil toplum mensuplarına "ifade ve medya özgürlüğünün geliştirilmesi" konusunda eğitim, seminer ve farkındalığı artırıcı faaliyetler yapılması planlanmaktadır.

09-10 Eylül 2019 tarihleri arasında AB Komisyonu tarafından desteklenen ve Finlandiya Görsel-İşitsel Düzenleyici Otoritesi (KAVI) tarafından Finlandiya'da düzenlenen "2020'li Yıllarda Daha İyi Bir Yaşam İçin Medya Okuryazarlığı Konferansı'na katılım sağlanmıştır.

01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında Avrupa Birliği bünyesinde katılım sağlanan toplantılar aşağıda sunulmuştur:

AB Toplantıları	2019
Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri (GİMİH) Yönergesi Temas Komitesi Toplantıları	3
Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Avrupa Düzenleyiciler Grubu (ERGA) Toplantıları	8
Avrupa Birliği 8 Nolu Alt Komite 15. Tur Toplantısı	1
Avrupa Birliği, 5 No’lu Yenilikçilik Alt Komitesinin 15. Tur toplantısı (Yurtiçi)	1
2020’li Yıllarda Daha İyi Bir Yaşam İçin Medya Okuryazarlığı Konferansı	1
Toplam	14

3. Çoklu ve İkili İlişkiler

3.1. Çoklu İlişkiler

3.1.1. Avrupa Düzenleyici Otoriteler Platformu (EPRA)

Avrupa’da yayıncılık alanındaki düzenleyici kuruluşların uygulama ve düzenlemeleri hakkında görüş alışverişi yapabilecekleri bir platform olarak 1995 yılında kurulan Avrupa Düzenleyici Otoriteler Platformuna (EPRA) hâlen 47 ülkeden 53 düzenleyici otorite üyedir. Yılda iki kez düzenlenen EPRA toplantılarında, Avrupa görsel-işitsel medya alanındaki güncel gelişmeler ve temel yayıncılık ilkelerinin ülkelerarası karşılaştırmalı analizleri hakkında bilgi paylaşımı yapılmaktadır.

Bu çerçevede, Avrupa Düzenleyici Otoriteler Platformunun (EPRA) 49 uncu toplantısı 29-31 Mayıs 2019 tarihleri arasında Bosna Hersek’in başkenti Saraybosna’da düzenlenmiştir.

Toplantıda; “Çevrimiçi Dünyada Küçüklerin Korunması” ve “Spor Yayınlarının Hakları” başlıklarında iki genel oturum ile “Medya Okuryazarlığı”, “Avrupa Eserleri ve Önemi” ve “Nefret Söyleminin Önlenmesi” gibi konularda önemli çalışma oturumları gerçekleştirilmiştir.

EPRA'nın 50 nci toplantısı, 23-25 Ekim 2019 tarihleri arasında, Yunanistan'ın başkenti Atina'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda; “Çevrimiçi Dünyada Küçüklerin Korunması” ve “Yapay Zekâ ve Makine Öğrenimi (Machine Learning)” başlıklı iki genel oturumun yanı sıra “Medya Okuryazarlığı”, “Avrupa Eserleri ve Önemi” ile “TV ve İsteğe Bağlı Medya Hizmetlerine Erişimde Güncelleme” konu başlıklarında da çalışma grubu toplantıları yapılmıştır.

Toplantı Adı	2019
Avrupa Düzenleyici Otoriteler Platformu (EPRA) 49. Toplantısı	1
Avrupa Düzenleyici Otoriteler Platformu (EPRA) 50. Toplantısı	1
Toplam	2

3.1.2. Karadeniz Yayıncılık Düzenleyici Otoriteler Forumu (BRAf)

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütüne (KEİ) üye ülkelerin, (Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya, Sırbistan, Türkiye, Ukrayna, Yunanistan) yayıncılık düzenleyici otoritelerini kapsayan bir platform oluşturmak üzere Üst Kurul tarafından 2007 yılında bir proje hazırlanarak, Dışişleri Bakanlığının bilgisi ve onayı ile KEİ üyesi ülkelerin yetkililerine iletilmiştir. KEİ üyesi ülkelerin yayıncılık düzenleyici otoriteleri arasında işbirliği olanaklarını geliştirmek ve görüş alışverişi ortamı oluşturmak üzere bir forumun kurulması amacıyla Türkiye tarafından hazırlanan bu öneri, 04-05 Aralık 2007 tarihlerinde Ukrayna'nın başkenti Kiev'de gerçekleştirilen KEİ Bilgi ve İletişim Teknolojileri Çalışma Grubu Toplantısı'nda kabul edilmiştir. Bu kapsamda, KEİ ülkeleri yayıncılık düzenleyici otoriteleri RTÜK'ün ev sahipliğinde 30.06.2008 tarihinde İstanbul'da bir araya gelerek Ortak Deklarasyon metni üzerinde anlaşma sağlamışlardır. Böylece, Deklarasyon çerçevesinde faaliyette bulunmak ve işbirliğini daha ileri bir düzeye taşımak için Karadeniz Yayıncılık Düzenleyici Otoriteleri Forumu (BRAf) şemsiyesi altında düzenli olarak yıllık toplantılar yapmaya karar verilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun (RTÜK) kurulmasına öncülük ettiği ve Daimi Sekreteryâ faaliyetlerini yürüttüğü Karadeniz Yayıncılık Düzenleyici Otoriteler Forumunun (BRAf) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) nezdinde Sektörel Diyalog Ortağı statüsüne haiz olmasından cihetle, KEİ Havzasına yönelik yayınlar gerçekleştirmesi beklenen ve Karadeniz Proje Teşvik Fonu tarafından finanse edilen “KEİ Havzasında Tek Bilgi Alanı İçin

Geçici Bir İşbirliği Modeli Oluşturulması-Altın Post” projesinin 30.01.2019 tarihinde İstanbul’da KEİ Genel Merkezi’nde Proje Yürütme Komitesi Toplantısı ve 21.03.2019 tarihinde ise Gürcistan’ın başkenti Tiflis’te Proje Bölge Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

BRAF üyesi düzenleyici otoritelerin ülkelerindeki medya ortamından ticari iletişime, küçüklerin korunmasından seçim dönemlerinde görsel-işitsel medyanın düzenlenmesine kadar 10 bölüm altında birçok konuya dair BRAF üyelerinin düzenleme ve yaklaşımlarını bir araya getiren ‘A Decade of International Cooperation in the Black Sea Basin (2008-2018)’ [Karadeniz Havzasında Uluslararası İşbirliğinin On Yılı (2008-2018)] başlıklı kitabın, Haziran 2019’da 1000 adet basımı gerçekleştirilmiştir.

Kuruluşundan itibaren BRAF Genel Sekreterlik görevini ifa eden Üst Kurul Üyesi Doç. Dr. Hamit ERSOY’un görev süresinin dolması sebebiyle, BRAF Tüzüğü gereği yetkili merci olarak belirlenen Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, 04.09.2019 tarihinde BRAF Genel Sekreterliğine Üst Kurul Üyesi Taha YÜCEL’in atanmasına karar vermiştir.

11-12 Aralık 2019 tarihlerinde Yunanistan’ın Atina şehrinde gerçekleştirilen Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Örgütünün Üst Düzey Yetkililer Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.

Toplantı Adı	2019
Altın Post Proje Yürütme Komitesi Toplantısı	1
Altın Post Proje Bölge Toplantısı	1
Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Örgütünün Üst Düzey Yetkilileri Toplantısı	1
Toplam	3

3.1.3. İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Yayıncılık Düzenleyici Otoriteler Forumu (IBRAF)

İslam İşbirliği Teşkilatı Yayıncılık Düzenleyici Otoriteleri Forumu (IBRAF), İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üye ülkelerinin yayıncılık düzenleyici otoriteleri arasında işbirliğinin geliştirilmesi, bilgi, görüş ve tecrübe alışverişinin sağlanması amaçlarına yönelik uluslararası bir organizasyon olarak kurulmuştur.

15-17 Ocak 2019 tarihleri arasında, Suudi Arabistan’ın Cidde kentinde düzenlenen “Ekonomik, Kültürel ve Sosyal İlişkiler İslami Komisyonu Toplantısı”na, 20-22 Ocak 2019 tarihleri arasında düzenlenmiş olan “Kıdemli Memurlar Toplantısı”na ve 01-02 Mart 2019

tarikhlerinde gerçekleştirilen “İşlam İşbirliği Teşkilatı (İİT) 46. Dışışleri Bakanları Konferansı”na katılım sağlanmıştır.

Kuruluşundan itibaren IBRAF Genel Sekreterlik görevini ifa eden Üç Kurul Üyesi Doç. Dr. Hamit ERSOY’un görev süresinin dolması sebebiyle, IBRAF Tüzüğü gereği yetkili merci olarak belirlenen Radyo ve Televizyon Üç Kurulu, 04.09.2019 tarihinde, IBRAF Genel Sekreterliğine Üç Kurul Üyesi Nurullah ÖZTÜRK’un atanmasına karar vermiştir.

Toplantı Adı	2019
IBRAF Temsili (İİT Kapsamında Ekonomik, Kültürel ve Sosyal İlişkiler İşlami Komisyonu Toplantısı)	1
IBRAF Temsili (Kıdemli Memurlar Toplantısı)	1
IBRAF Temsili (İİT Kapsamında, İİT 46. Dışışleri Bakanları Konferansı)	1
Toplam	3

3.2. İkilili İlişkiler

“Uluslararası Yayıncılık Ortak Üretim Konferansı”, 20.06.2019 tarihinde, Kore’nin Seul şehrinde düzenlenmiştir. Kore İletişim Komisyonu (KCC) ile Kore Bilgi Toplumu Geliştirme Enstitüsünün (KISDI) ev sahipliği yaptığı toplantıya düzenleyici otoriteler olarak Endonezya Yayıncılık Komisyonu (KPI), Tayland Ulusal Yayıncılık ve İletişim Komisyonu (NBTC), in TV Drama Prodüksiyon Endüstrisi Başkanlığı, Yeni Zelanda Film Komisyonu, Hindistan Otoritesi, Radyo ve Televizyon Üç Kurulu (RTÜK) ile birlikte ortak üretim konusunda deneyim sahibi Birleşik Krallık (BBC), Kore, Vietnam, Hindistan, Malezya ve in’den yapımcılar, TRT Uluslararası Ortak Yapım/Üretim Dairesi Başkanlığı temsilcileri ve basın mensupları katılım sağlamışlardır. Söz konusu konferansta; “Sınırların Ötesinde Yayın İçeriği” konusunda uzman çalışma grubu kurulması duyurusu yapılmıştır. Ayrıca, Uluslararası Yayıncılık Ortak Üretim Konferansı öncesinde, daha önce Endonezya’nın Bandung şehrinde 23.02.2017 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı, Koreli ve Türk yapımcıların ortak üretim alanında işbirliğini artırmak ve uzman değişim programını desteklemek maksadıyla revize edilerek, 18.06.2019 tarihinde KCC ile RTÜK arasında, KCC binasında yapılan ikili görüşmeler sonrasında imzalanmıştır.

15.10.2019 tarihinde, Lefkoşa’da, KKTC Yayın Yüksek Kurulu ile RTÜK arasında yapılan ortak toplantıda; “Yeni Medya Okuryazarlığı, İnternet Yayıncılığı ve Uydu Yayıncılığının Geleceği ile Uluslararası Çalışmalar” konuları ele alınmıştır.

06.11.2019 tarihinde, Çin Halk Cumhuriyeti Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi (NRTA) Bakan Yardımcısı Gao JIANMİN ve beraberindeki heyet, radyo ve televizyon yapımlarının ortak kullanımı ve her iki kurum arasında işbirliğinin artırılması amacıyla Üst Kurulu ziyaret etmiş ve karşılıklı görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

13-15 Kasım 2019 tarihleri arasında, Japonya'nın Tokyo (Chiba) şehrinde gerçekleştirilen, Inter BEE 2019 (International Broadcast Equipment Exhibition) Uluslararası Elektronik Ekipman Fuarı'na katılım sağlanmış ve 12.11.2019 tarihinde Japonya Yayıncılık Düzenleyici Kuruluna ziyarette bulunulmuştur. Ziyarette; düzenleyici kurumların faaliyetleri hakkında karşılıklı bilgilendirmeler yapılmış ve yayıncılık sektöründeki teknolojik gelişmeler konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

4. Uluslararası Gelecekle İletişim Çalıştayı

RTÜK tarafından, Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Topluluklarından Türkiye’ye gelerek İletişim Fakültelerinde eğitim alan öğrencilere RTÜK hakkında bilgi verilmesi, RTÜK’ün uluslararası deneyimlerinin paylaşılması ve mezkûr öğrencilere ait bir bilgi havuzu oluşturularak, uluslararası işbirliği imkânlarının değerlendirilmesi amacıyla, 2009 yılından bu yana her yıl yurt içi ve/veya yurt dışında “Gelecekle İletişim Çalıştayı” düzenlenmektedir.

Bu itibarla, “11. Gelecekle İletişim Çalıştayı”, 24-27 Nisan 2019 tarihleri arasında “Kurtuluş Mücadelelerinde İletişim Araçları” konusuyla, Gaziantep ve Şanlıurfa’da gerçekleştirilmiştir. Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi’nde açılışı yapılan çalıştaya, Türkiye’deki iletişim fakültelerinde öğrenim gören 40 genç ile 4 akademisyenin yanı sıra, Türkiye’deki üniversitelerden mezun olup ülkelerine dönen ve basın alanında çalışan 5 yayıncı katılmıştır. Çalıştayı bir bölümü, TRT Haber tarafından da izleyiciye aktarılmıştır.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ile birlikte yürütülen “11. Gelecekle İletişim Çalıştayı”na; Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü (TRT), Anadolu Ajansı Genel Müdürlüğü (AA) ile Kültür ve Turizm Bakanlığı destek vermiştir.

5. Diğer Faaliyetler

26 Mart-04 Nisan 2019 tarihleri arasında, İsviçre'nin Cenevre şehrinde Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından gerçekleştirilen “WP-6A: Karasal Yayıncılığın Dağıtımı Çalışma Grubu” ve “WP-6B: Yayıncılık Servislerine Erişim Çalışma Grubu” Toplantıları ile 25 Mart-04 Nisan 2019 tarihleri arasında düzenlenen “WP-6C: Program Üretimi ve Kalite Değerlendirmesi” ile 05.04.2019 tarihinde gerçekleştirilen “SG-6: Yayın Hizmetleri” toplantılarına katılım sağlanmıştır.

06.06.2019 tarihinde, Slovenya'nın başkenti Ljubljana'da gerçekleştirilen, Avrupa Birliği'nin işbirliği ve desteğiyle yürütülen “COMPACT Projesi” kapsamında, Jozef Stefan Enstitüsü ve DATA araştırma şirketi tarafından düzenlenen "Sosyal medyayı düzenlemek gerekli midir? Sosyal medya ve çevrimiçi platformlarla ilgili düzenlemelerin temel gerekçeleri ve uygulanabilirliği" adlı sempozyuma katılım sağlanmıştır.

21-25 Ekim 2019 tarihleri arasında, Mısır'ın Şarm El-Şeyh şehrinde gerçekleştirilen Dünya Radyokomünikasyon Konferansı Asamblesi (WRC RA-19)'ne katılım sağlanmıştır. Görevi radyo mevzuatlarını, radyo frekansı spektrumunun ve coğrafi olan ve coğrafi olmayan uydu yörüngelerin kullanımını düzenleyen uluslararası anlaşmaları gözden geçirmek olan WRC, önceki dünya radyo haberleşme konferanslarında yapılan öneriler dikkate alınarak ITU Konseyi tarafından belirlenen gündemle gerçekleştirilmiştir. 2019 yılında 9 uncu gerçekleştirilen asamble toplantılarında, komite başkanları tarafından 2015-2019 yılları arasında yapılan çalışmalara ilişkin komite raporları sunulmuştur. Konferansta 5 günlük süre boyunca toplam 8 adet genel kurul toplantısı gerçekleştirilerek, genel kurul toplantılarında konferans için oluşturulan komitelerin rapor sunumları yapılmıştır.

12.11.2019 tarihinde Kongo Cumhuriyeti Haberleşme Özgürlüğü Yüksek Kurulundan Başkan Philippe MVOUO ve beraberindeki heyet, Üst Kurula çalışma ziyaretinde bulunmuştur. Heyete, RTÜK üyelerinin görev süresi ve seçilmesi, RTÜK'ün görevleri ve oluşumunun yanında, RTÜK'ün görsel-işitsel medyada seçim kampanyalarını düzenlemesine yönelik bilgi verilmiş, karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuş ve Sayısal Kayıt Arşiv ve Analiz Sistemi (SKAAS) tanıtılmıştır.

G. EĞİTİM FAALİYETLERİ

1. Kurum İçi Eğitimler

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında, Üst Kurul personeline medya sektöründeki gelişmeleri aktarmak, mesleki gelişmelere uyumlarını temin etmek, kişisel gelişimlerine katkı ve bu birikimlerin görevlerine yansımaları sağlamak amacıyla, aşağıda belirtilen konularda hizmet içi eğitimler verilmiştir.

Tablo 9: Birimlere Yönelik Eğitimler (Hizmet İçi Eğitimler)

Hizmet İçi Eğitim Konusu	Katılımcı	Tarih
Ağ Yönetimi Eğitim		Ocak 2019
Sanallaştırma Eğitimleri		Şubat 2019
Microsoft Eğitimleri (Microsoft Powershell, IIS)		Şubat 2019
Microsoft Yazılım Uzmanlığı Eğitimi		Şubat 2019
Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi	33	25.03.2019-29.03.2019
Osmanlı Türkçesi Eğitimi	60	Nisan-Mayıs-Haziran-Temmuz-Eylül-Ekim 2019
İlkyardım Eğitimi	27	24.06.2019-25.06.2019
Bilgi Güvenliği ve Farkındalığı Eğitimi	Tüm personel	Mayıs 2019'dan itibaren
Protokol ve Sunum Teknikleri	90	16.03.2019-17.03.2019 23.03.2019-24.03.2019 06.04.2019-07.04.2019 13.04.2019 - 14.04.2019
Güzel Konuşma ve Diksiyon Eğitimi	30	29.04.2019-03.05.2019
F Klavye Kullanma Eğitimi	59	29.07.2019-09.09.2019 10.09.2019-27.09.2019
Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Eğitimi	39	03.07.2019

Hijyen Eğitimi	38	29.08.2019
Medyada Kadın Temsili Konusunda Farkındalık Eğitimi	18	19.09.2019
Yayıcılık ve Stüdyo Ekipmanları Hakkında Bilgi Edinimi Eğitimi	35	23.09.2019-01.10.2019
Haber ve Ana Haber Bültenlerinin İçerik ve Sunumu	58	23.09.2019-25.09.2019
Dizilerin Oluşturulma Süreci	58	26.09.2019-27.09.2019
Amatör Denizci ve Kısa Mesafe Telsiz Eğitimi	50	18.10.2019
Microsoft Office Eğitimi	36	18.11.2019-13.12.2019
Diplomasi Protokol Eğitimi	22	09.12.2019-11.12.2019
Uydu Haberleşmesi ve Yayıcılık Teknolojileri	31	09.12.2019-13.12.2019
JAVA Web Eğitimi	9	09.12.2019-13.12.2019
JAVA Edition Eğitimi	9	16.12.2019-20.12.2019

Üst Kurulda 2019 yılında göreve başlayan Üst Kurul Uzman Yardımcıları, (kurumlararası nakil yoluyla gelen ve daha önceki kurumlarında aday memurluk sürecini tamamlamış olanlar/söz konusu eğitimleri almış olanlar hariç) için Bakanlar Kurulunun 21.02.1983 tarihli ve 83/6061 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik kapsamında zorunlu bulunan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı tamamlanmıştır. Yine aynı Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilmesi gereken ve 16.12.2019 tarihinde başlayan Staj Programı ise hâlen devam etmektedir.

Tablo 10: Temel ve Hazırlayıcı Eğitim ile Staj Programı

Eğitim Konusu	Katılımcı	Tarih
Temel Eğitim	58	30.09.2019-21.10.2019
Hazırlayıcı Eğitim		04.11.2019-13.12.2019
Staj Programı		16.12.2019-03.02.2020

Hazırlayıcı Eğitim Programı şu şekilde gerçekleşmiştir:

Tablo 11: Hazırlayıcı Eğitim Programı

Konuşmacı	Konu Başlığı
Prof. Dr. Mazhar BAĞLI Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörü	Bir Zihin Yönlendirme Aracı Olarak Kitle İletişim
Ulvi ALACAKAPTAN Tiyatro Oyuncusu, Sinema Oyuncusu	Hayatta Oynamam
Prof. Dr. Mehmet BARCA Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörü	Stratejik Düşünme ve Yönetim
Cenk ŞEN TÜRKSAT A.Ş. Genel Müdürü	Uydu Teknolojilerindeki Gelişmeler ve TÜRKSAT
Seyit Ahmet BAŞ Sayıştay Başkanı	Tarihsel Bakış Açısıyla Denetim ve İdare
Şeref MALKOÇ Kamu Denetçiliği Kurumu Kamu Başdenetçisi (Ombudsman)	Hak Arama Kültürü ve Medya
Prof. Dr. Yusuf TEKİN Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü	Siyasal İletişim
İsmail KILIÇARSLAN Gazeteci, Yeni Şafak Gazetesi	Medya Bizden Ne Gizler ?
Prof. Dr. Metin IŞIK Sakarya Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü	İş Yaşamında Beden Dili
Savaş Şafak BARKÇİN Müzisyen, Siyaset Bilimci, Bürokrat, Yazar, Şair	Biz Kimiz?
Prof. Dr. M. Fatih UŞAN Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı	Kamuda Etik
Hayati İNANÇ Avukat, Öğretmen, Denetçi, Sunucu	Can Veren Pervaneler
Dr. Ahmet KILIÇ Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkan Yardımcısı	İnternet ve Regülasyon
Prof. Dr. Mehmet Sezai TÜRK Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü Öğretim Üyesi	Stratejik İletişim

Dr. Selahattin GÜVEN Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Genel Müdür V.	Medya ve Çocuk
Prof. Dr. Hakan AYDIN Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı	Medya Okuryazarlığı
Dr. Metin EKEN Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Görevlisi	İslamofobya
Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU Avukat Türkiye Barolar Birliği Başkanı	Medya ve Hukuk
Dr. R. Erdem ERKUL Microsoft Kamu Sektörü ve Yatırımlarından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı	Yeni Dijital Dünya
Ergin Şafak DİKMEN Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Görevlisi	Yeni Nesil Televizyon Yayıncılığı
Zeynep BAYRAMOĞLU Gazeteci/ Yapımcı- Sunucu	İkna Psikolojisi ve Algılama Yönetimi
Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanı RTÜK Eski Üyesi	Başkanlık Sistemi ve Türkiye
Prof. Dr. Erol GÖKA Yeni Şafak Gazetesi Köşe Yazarı	Teknomedyatik Dünya'da Gençlik
Prof. Dr. Ayşen GÜRCAN STK Yöneticisi, Akademisyen	Medya ve Aile Üzerindeki Etkileri
Dr. Abdulkadir GÖLCÜ Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Genel Gazetecilik Anabilim Dalı	Kitle İletişim Kuramları
Ahmet YEŞİLTEPE NTV Dış İlişkiler ve Dış Haberler Koordinatörü, Sunucu	Dış Politikada Bir Etki ve Güç Mekanizması Olarak "Kamu Diplomasisi, Medyanın Bu Süreçteki Yeri"
İbrahim EREN TRT Genel Müdürü / Yönetim Kurulu Başkanı	Kamu Yayıncılığı
Prof. Dr. Musa Kazım ARICAN Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektör Yardımcısı	Dijital Mecrâ ve Eleştirel Bakış
Mustafa ÇUHADAR Diyanet İşleri Başkanlığı Radyo ve Televizyon Daire Başkanı	Medya ve Din

Staj kapsamında Üst Kurul Uzman Yardımcıları, BTK, TÜRSAT, TRT ve Anadolu Ajansını ziyaret etmişlerdir.

2. Kurum Dışına Verilen Eğitimler

2.1. Ulusal, Bölgesel ve Yerel Medya Hizmet Sağlayıcılarına Yönelik Eğitim ve Bilgilendirme Toplantıları

20.02.2019 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY'un teşrifleriyle İstanbul'da Dolmabahçe Cumhurbaşkanlığı Çalışma Ofisi'nde düzenlenen RTÜK-Yayıncı Buluşmalarının ilkinde; yayıncı kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile bir araya gelinmiş ve fikir alışverişinde bulunulmuştur.

RTÜK-Yayıncı Buluşmalarının ikincisi ise yine Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY'un teşrifleriyle 06.09.2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, Dolmabahçe Cumhurbaşkanlığı Çalışma Ofisi'nde sektör temsilcileriyle bir araya gelinmiştir. Düzenlenen toplantıya medya kuruluşlarının temsilcilerinin yanı sıra bakanlık yetkilileri ve kurul üyeleri de katılmıştır.

3. Projeler

3.1. RTÜK Tanıtım ve Kurumsal İmaj Projesi

Üst Kurulun misyon, vizyon, temel politika ve strateji belgelerinde belirlenen değer, kavram ve amaçlarına yönelik olarak, mevcut RTÜK algısını güncelleyecek ve yenilikler katacak bir kurumsal imaj çalışmasına başlanmıştır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ‘Tanıtım ve İmaj Projesi’nin odaklandığı kurumsal kimlik kavramı, görsel-işitsel iletişim başta olmak üzere çok boyutlu bir imaj çalışmasını ifade etmektedir.

3.1.1. Çocuk Dergisi

Proje kapsamında, Üst Kurulun hedef kitesinin başında gelen çocuklara yönelik olarak, RTÜK’ün görevini ve toplum için önemini anlatan, medya okuryazarlığı ile ilgili eğitici içerik ve oyunların yer aldığı süreli bir dergi çıkarılması planlanmaktadır. RTÜK Çocuk Dergisi’nin ilk sayısı için, belirlenen konular kapsamında hazırlıklar tamamlanmıştır. Dergide gerek yayıncılık dünyasına ilişkin kavramlar, gerekse çocukların radyo ve televizyon yayınlarından etkilenme durumlarını ortaya koyan çalışma ve araştırmalara yer verilmesi ve “Tır” çalışmasında olduğu gibi, ebeveynlere dönük bilgi içeren sayfaların yer alması planlanmıştır. Çocukların ilgisini çekecek biçimde RTÜK ve faaliyetlerini tanıtmaya yönelik bilmece-bulmaca, tekerleme, boyama sayfalarının yanı sıra, kitap okumayı teşvik etmek amacıyla kitap tanıtımı bölümü de hazırlanmıştır. Çalışmada görsel tasarım aşamasına geçilmiştir.

3.1.2. Medya Okuryazarlığı Etkinlikleri

RTÜK Kurumsal İmaj Projesi kapsamında ve 18-22 Mart “Avrupa Medya Okuryazarlığı Haftası” vesilesiyle başlatılmış olan, öğrencilerin RTÜK’ü ziyaretleri yıl boyunca sürdürülmüştür. Bu ziyaretler sırasında öğrencilere RTÜK personeli tarafından RTÜK’ü ve medya okuryazarlığı konusunu anlatan sunumlar yapılarak, bilmece-bulmaca-kodlama-anket gibi uygulamalar ile konuya ilişkin bilgiler pekiştirilmiştir. Medya okuryazarlığı konusunda hazırlanan broşürler bu ziyaretler sırasında öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrencilere, Akıllı İşaretler Sembol Sistemi de gösterilmiştir. Etkinliğe katılan her öğrenciye birer katılım sertifikası ve “RTÜK Gönüllüsü” rozeti verilmiştir. Ayrıca, Halk Kütüphanelerinde konuyla ilgili eğitim verilmiştir. Medya Okuryazarlığı kapsamında verilen eğitimlerin, ilerleyen zamanda “Mobil Eğitim ve Tanıtım Tırı” şeklinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

3.2. Radyo ve Televizyonlarda Doğru, Güzel ve Anlaşılır Türkçe Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi

“Radyo ve Televizyonlarda Doğru, Güzel ve Anlaşılır Türkçe Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi” kapsamında, Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan “Radyo ve Televizyonlarda Türkçenin Kullanımı” konulu rapor, oluşturulan çalışma komisyonlarında tartışılmıştır.

3.3. Sağırların, İşitme ve Görme Engellilerin Görsel-İşitsel Medya Hizmetlerine Erişiminin İyileştirilmesi Çalıştayı

2018 yılında, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2016-2020 Stratejik Planı kapsamında, dezavantajlı bireylerin yayın hizmetlerine erişim şartlarının iyileştirilmesi ve medyada sağlıklı temsillerinin oluşturulması faaliyetinin gerçekleştirilmesine yönelik olarak, Üst Kurulun 21/06/2018 tarihli ve 2018/25 sayılı toplantısında alınan 3 nolu karar ile görme ve işitme engellilerin medya hizmetlerine erişimlerinin iyileştirilmesine yönelik bir yönetmelik çalışması yapılması yönünde karar alınmıştır.

Buna istinaden, yapılacak düzenlemelerin belirlenmesi için ilgili kesimlerin görüşlerini almak amacı ile tarafların katılacağı çalıştay toplantıları dizisinin yapılmasına karar verilmiştir. Bu amaçla organize edilen müzakere toplantılarında; görme ve işitme engelli bireyler ile sağır toplumun talepleri ortaya konulmuş, aynı zamanda ulusal yayın kuruluşlarının teknik ve mali sınırlılıkları dile getirilmiş, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşlarının konuya ilişkin görüş ve önerileri belirtilmiş olup, bu kapsamda dezavantajlı grupların medya hizmetlerine erişimlerini kolaylaştırmak için ne tür çalışmalar yapılması gerektiği konusu irdelenmiştir. Bu kapsamda; “İşaret Dili”, “Ayrıntılı Altyazı” ve “Sesli Betimleme” konu başlıklarına ilişkin çalışma yürütmek amacıyla oluşturulan üç ayrı çalışma grubu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu çatısı

altında bir araya gelmiş, her toplantıda ilgili konu başlığına dair görüşlerin irdelenmesi neticesinde elde edilen çıktılar doğrultusunda bildiriler hazırlanmıştır.

İlgili konu başlıklarına yönelik olarak çalışma yürüten üç komisyonun temsilcilerinden oluşan nihai komisyonun katılımı ile gerçekleştirilen dördüncü toplantıda; her oturum için ayrı ayrı hazırlanmış olan bildirilerden hareketle yönetmelik değişikliğine temel teşkil edecek olan “Çalıştay Bildiri Metni” oluşturulmuştur. Bu bildiriye yönetmelik değişikliğine zemin hazırlayacak önerilerin yanı sıra, konunun paydaşlarında ve kamuoyunda farkındalık oluşturacağı ümit edilen tavsiye niteliğinde maddelere yer verilmiştir. “Çalıştay Bildiri Metni” 15.01.2019 tarihinde Ankara’da düzenlenen çalıştay sonuç toplantısında kamuoyu ile paylaşılmıştır. "Çalıştay Bildiri Metni" ayrıca, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi Komisyonu'nun 13-14 Mart 2019 tarihlerinde Cenevre'de gerçekleşen 21 inci oturumunda, Türkiye'nin cevap metninde "Sağlırların, İşitme ve Görme Engellilerin Yayın Hizmetlerine Erişiminin İyileştirilmesi Çalıştay Sonuç Bildirisi" tam metin olarak yer almıştır.

Takiben, yapılan çalışmalar Üst Kurula sunulmuş olup, Üst Kurul, 06.02.2019 tarih ve 2019/07 sayılı toplantısında aldığı 12 sayılı kararı ile “Sağlırların, İşitme ve Görme Engellilerin Görsel-İşitsel Medya Hizmetlerine Erişiminin İyileştirilmesi Çalıştay Sonuç Bildirisi” göz önünde bulundurularak, yönetmelik çalışmalarının başlatılmasına karar vermiştir. Bu karara istinaden, Başkanlık Makamının 07.05.2019 tarih ve 12593 sayılı oluru ile oluşturulan komisyon yönetmelik çalışmalarını tamamlamış olup, yönetmelik 20.09.2019 tarihinde yayınlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir. Yönetmelik 11.10.2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. “Sağlırların, İşitme ve Görme Engellilerin Yayın Hizmetlerine Erişiminin İyileştirilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından, 03 Aralık Dünya Engelliler Günü’nde ödüle layık görülmüştür.

4. Diğer Faaliyetler

4.1. Kütüphane Faaliyetleri

Kütüphane koleksiyonunda yer alacak basılı kaynakların, süreli yayınların ve Üst Kurul uzmanlık tezlerinin sisteme girişi ve kullanıcının hizmetine sunulması ile ilgili işlemler gerçekleştirilmiş ve bu yönde çalışmalar devam etmektedir. Elektronik kaynaklar firmalar tarafından deneme erişimine açılmıştır, ilgili firma temsilcileri tarafından bazı veri tabanları ile ilgili eğitim sunumları gerçekleştirilmiş ve Elektronik Kaynak Aboneliği gerçekleştirmek üzere birimlerden ihtiyaç listeleri toplanmıştır. “Kütüphaneler Arası Ödünç Verme Hizmetleri” için Bilkent Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi ile protokol işlemleri yenilenmiştir

4.2. Kitap Basım Hizmetleri

UNESCO’nun hazırladığı “Medya Eğitimi - Öğretmenler, Öğrenciler, Ebeveynler ve Profesyoneller İçin Bir Set” adlı kitabın çevirisi tamamlanmış, UNESCO’dan gerekli onay alınmıştır. Yapılacak son kontrollerin ardından basım işlemine geçilmesi planlanmaktadır.

“Uygulamaları ve Faaliyetleriyle 28 AB Ülkesinin Medya Okuryazarlığı Haritası”na ilişkin, Avrupa Görsel-İşitsel Gözlemevi tarafından 2016 yılında hazırlanmış olan kitap, Üst Kurul personeli tarafından Türkçeye çevrilmiş olup, çalışma internet ortamında yayınlanacaktır.

4.3. 15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma Etkinliği

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin aldığı kararla, her yıl 15 Temmuz tarihi, "Şehitler ve Demokrasi" günü olarak ilan edilmiştir. Bu doğrultuda Üst Kurulda 10-12 Temmuz 2019

tarihleri arasında etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında, Düzce Milletvekili Sayın Ayşe KEŞİR’in katılımlarıyla “Millî Birlik” temalı panel gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte, resim sergisi ve belgesel gösterimi de yer almıştır. Etkinlik kapsamında, Kurulda çalışan gazi ve şehit yakınlarıyla da kahvaltıda bir araya gelinmiş olup şehit yakınlarına ve gazilere plaketleri takdim edilmiştir. RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin ile Üst

Kurul Üyeleri Arif Fırtına ve İlhan Yerlikaya, Ankara’da yaşayan bazı 15 Temmuz şehit ailelerini ziyaret etmişlerdir.

Ayrıca programda şehit yakınları ile “Medya Okuryazarlığı” etkinliği de gerçekleştirilmiştir.

Ğ. STRATEJİK YÖNETİM VE KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

1. RTÜK 2019-2023 Stratejik Planının Uygulanması

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun, 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında, 2019 yılında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Sektör Raporu hazırlama çalışmaları tamamlanmış ve yayınlanması için Başkanlık makamına sunulmuştur.
- Üst Kurulun politik, ekonomik, teknik ve mevzuat alanında geliştireceği politikaları üretmek üzere kurulan çalışma grupları arasında koordinasyon sağlanmıştır.
- Üst Kurul tarafından medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara yönelik düzenlenen toplantılara, çalışma grup üyelerinin katılımı sağlanmıştır.
- 2019 Yılı Performans Programı İzleme Raporu hazırlanıp Başkanlık makamına sunulmuştur.
- 2020 Yılı Performans Programı hazırlanmıştır.

2. RTÜK 2019-2023 Stratejik Planının Güncellenmesi

- 23.07.2019 tarih ve 30840 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, “On Birinci Kalkınma Planı Uygulama Eylem Planı” çerçevesinde, Üst Kurulun “2019-2023 Stratejik Planı” güncellenerek, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Plan ve Programlar Genel Müdürlüğüne iletilmiştir.
- RTÜK 2019-2023 Stratejik Planı gereğince, tüm paydaşların Üst Kuruldan beklentilerini, görüş ve önerilerini elde etmek amacıyla, 2015 yılında yapılmış olan Dış Paydaş Anketi; yayıncı kuruluşlar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversitelerin iletişim fakülteleri ile izleyici ve dinleyiciler nezdinde yeniden yapılmıştır. Anket sonuçları analiz edilerek rapor haline getirilmiştir.

3. Sektör Raporunun Hazırlanması

Görsel-işitsel medya alanında düzenleyici ve denetleyici otorite olan RTÜK, izleyici ve dinleyici kitlesinin beklentileri ile sektörün ihtiyaçları doğrultusunda, Avrupa Birliği yayıncılık mevzuatını temel alan pek çok çalışma yürütmüş ve sorunların çözümüne yönelik projeleri hayata geçirmiştir. İlk olarak 2014 yılında hazırlanan Sektör Raporu, hem Üst Kurulun yıllar itibarıyla, yürüttüğü çalışmalara ışık tutmuş hem de görsel-işitsel medya sektörünün mevcut durumunu ortaya koyan veriler sunmuştur.

RTÜK 2019-2023 Stratejik Planı'nda yer alan; "Tüm paydaşların yayın hizmetlerine ilişkin görüş/beklentilerini ölçmek, sektöre ışık tutacak araştırmalar yapmak ve araştırmaların bilinirliğini artırmak amacıyla, elde edilen bulguları ve sonuçları diğer paydaşlar ile düzenli olarak paylaşmak" hedefi kapsamında, teknolojiye yaşanan hızlı gelişmeler ile ülkemizdeki görsel-ışitsel medya hizmetlerindeki değişimin incelenmesi, önceki raporda yapılan tespitlerin güncellenerek gerek medya sektörü temsilcileri, gerekse akademik çevreler ve araştırmacılar için önemli bir başvuru kaynağı oluşturulması amacıyla, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı bünyesinde oluşturulan çalışma grubu tarafından hazırlanan "Görsel-İşitsel Medya Sektör Raporu" 2019 yılında tamamlanmıştır.

4. Kalite Yönetim Sistemi

Radio ve Televizyon Üst Kurulu, 24.03.2009 tarihinde "TS EN ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi" belgesi, 09.03.2010 tarihinde "TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi" belgesi almaya hak kazanmıştır.

Üst Kurul, TSE tarafından her üç senede bir belge yenileme tetkikine tabi tutulmakta olup, aradaki yıllarda gözden geçirme tetkiki yapılmaktadır. Dış tetkiklerin yanı sıra, yılda en az bir kere olmak üzere Üst Kurulda Kalite Yönetim Sisteminin etkinliği iç kalite tetkikleri ile gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu standart, 2015 yılında ISO (Uluslararası Standart Teşkilatı) tarafından revize edilmiş ve "TS EN ISO 9001:2015" versiyonu yayınlanmıştır. Üst Kurul 2018 yılında TSE Dış Tetkikçileri tarafından; "TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi" standardına göre "Belge Yenileme ve Gözetim Tetkiki"ne tabi tutulmuş ve belgesi yenilenmiştir. 2019 yılında geçirilen dış tetkik ile TSE tarafından belgemizin devamı hususunda karar alınmıştır.

Üst Kurulda "Kalite" bilincinin artırılması için gerekli çalışmalar, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde yürütülmekte olan, Kalite Yönetim Sistemi Ekibi ve birimlerde görevlendirilen Kalite Yönetim Sistemi Sorumluları tarafından yürütülmektedir. Her yıl Kalite Grubu Üyelerinin yenilenmesi ve İç Kalite Tetkikçi havuzunun artırılması için Üst Kurul personeline, Kalite Yönetim Sistemi Eğitimleri verilmektedir.

5. RTÜK Faaliyet Raporlarının Hazırlanması

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun tüm birimlerinin, 2018 yılı içindeki çalışmalarının yer aldığı “RTÜK 2018 Yılı Faaliyet Raporu” hazırlanmış, basımı yapılarak 2019 yılı içerisinde iç ve dış paydaşlara gönderilmiştir. Söz konusu rapor, RTÜK kurumsal internet ve kurum içi intranet sitesinde de yayınlanmıştır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisindeki, 2020 Yılı Bütçe Tasarısı görüşmelerinde yürütülecek çalışmalar için, Üst Kurulun 01.01.2019-30.09.2019 tarihleri arasında gerçekleştirdiği faaliyetlerine yönelik 2019 Yılı Dokuz Aylık Faaliyet Rapor’u hazırlanmış ve TBMM’ye sunulmuştur.

6. Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi (KAYSİS-HEYS)

KAYSİS; kamu kurumlarının teşkilat yapısından sunulan hizmetlere, hizmetlerde kullanılan belgelerden belgelerde bulunan bilgilere kadar, kamu yönetiminde yer alan unsurların mevzuat dayanaklarıyla birlikte tespit edilerek elektronik ortamda tanımlandığı, geliştirilen e-Devlet uygulamalarının birbirine tek merkezden entegre edilerek, Akıllı Devlet’e (a-Devlet) geçilmesini sağlayacak temel bir bilgi sistemidir.

Hizmet Envanteri Sistemi (HEYS); KAYSİS kapsamında, kamu kurumları tarafından vatandaşlara, özel sektöre, sivil toplum kuruluşlarına ya da diğer kamu kurumlarına sunulan hizmetlerin, operasyonel düzeyde tespit edilerek, ‘Hizmet Envanteri Numarası’ ile elektronik ortamda tanımlandığı ve ulusal süreç haritalarının oluşturulduğu sistemdir.

KAYSİS, HEYS ve e-Devlet Entegrasyonu Çalışmaları kapsamında birincil olarak vatandaşa yönelik sunulan hizmetlerin e-Devlete aktarılması söz konusudur. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, KAYSİS-HEYS’te tanımlı hizmetlerinden, vatandaşa yönelik olarak aşağıda listelenen hizmetlerin e-Devlet kapısından yayımlanacağını bildirmiştir.

1. EBYS Belge Doğrulama,
2. Televizyon ve Radyo Programlarına Ait Vatandaşlardan Gelen Şikâyet, Beğeni ve Görüşlerin Değerlendirilmesi,
3. Medya Hizmet Sağlayıcı Kuruluşların İletişim ve İzleyici Temsilcisi Bilgilerinin Sorgulanması,
4. Yayıncı Kuruluşların Karasal Ortamdan Radyo ve/veya Televizyon Yayını Yapmakta Kullandığı Frekans/Kanal Bilgilerinin Sorgulanması,
5. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üye Başvurularının Alınması.

Yukarıda sayılan bir ve iki numaralı hizmetler 2017 yılında, üç ve dört numaralı hizmetler ise 2018 yılında e-Devlet kapısından sunulmaya başlanmıştır.

2018 yılında e-Devlet’e geçirilme çalışması yürütülen beş numaralı hizmetle ilgili olarak ise 09.08.2018 tarih ve 30473 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile “11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu”nda yapılan değişiklikle, TRT Kurumu Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Müdürü’nün seçim yetkisi Üst Kuruldan alınmıştır. Bu nedenle Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna ait “Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üye Başvurularının Alınması” adlı hizmet, KAYSİS’ten ve e-Devlet kapısından yayımlanacak hizmetler listesinden çıkarılmıştır. Böylelikle Üst Kurul, KAYSİS-HEYS’te yer alan vatandaşa yönelik hizmetlerinin tamamını, e-Devlet’e aktarmış bulunmaktadır.

Bu kapsamda, diğer hizmetlerin e-Devlet’e aktarılması hususunda Üst Kurulun ilişkili kuruluşu olan Kültür ve Turizm Bakanlığındaki çeşitli toplantılara katılım sağlanmıştır.

7. Onbirinci Gelecekle İletişim Çalıştayı

RTÜK tarafından düzenlenen, “11. Gelecekle İletişim Çalıştayı”, 24-27 Nisan 2019 tarihleri arasında Türk Kurtuluş Savaşı’nın başlamasının 100. Yılı olmasından dolayı, Gaziantep ve Şanlıurfa’da “Kurtuluş Mücadelelerinde İletişim Araçları” teması ile gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı ile beraber yürütülen çalıştay esnasında; “Kurtuluş Mücadelelerinde İletişim Araçları” temalı grafik sergisi açılmış, kırk bildirinin sunulması sağlanmış, ayrıca Göbeklitepe ile ilgili, “Türkistan’dan Göbeklitepe’ye Bakış” başlığı altında da beş bildirinin sunumu sağlanmıştır. Çalıştay kapsamında 15 ülkeden 40 katılımcı 3 ayrı oturumda aşağıda konu başlıkları verilen bildirilerini sunmuşlardır.

11. Gelecekle İletişim Çalıştayı Bildirileri Listesi (Gaziantep)
Kurtuluş Savaşı Temalı Filmlerde Kadın Temsili
Kıbrıs Türklerinin Özgürlük Mücadelesinde Medya: Bayrak Radyosu
Hacı Yoldaş ve Kurtuluş Savaşı'nda Türkistanlılar ile İlgili Yayınlar
Kurtuluş Savaşı'nda Afganistan Yardımı ve Afgan Basını
Göbekli Tepe'ye Uluslararası Medyanın İlgisi: National Geographic Channel Belgeseli Örneği
Türk ve İngiliz Basınında Kutül Amare Zaferi
Kıbrıs Türklerinin Özgürlük Mücadelesinde - TRT Yayınları (1974)
Hatay'ın Anavatana Katılmasında (1939) Basın Yayın Araçları
Kurtuluş Mücadelelerinde Müzik: Vefalı Türk'e Haykırış
İsmail Gaspıralı, Tercüman Gazetesi ve Ortak İletişim Dili
Kardeş Kömeyi: Birinci Dünya Savaşı Döneminde Azerbaycan'dan Anadolu Türklerine Yardım
15 Temmuz Darbe Girişiminde Ulusal ve Uluslararası Basının Karşılaştırması
1990-1992 Yıllarında Azerbaycan Animasyon Filmlerinde Bağımsızlık Mücadelesinin Anlatımı
Türk Kurtuluş Savaşı'nda Bengal Yardımları ve Basında Yer Alması
Türk Sinemasında Millî Mücadele Temalı Filmler ve Yönetmenleri
Bengal Gazeteci İsmail Hüseyin Siraji'nin Güney Asya'da Türk'ün Başkaldırısını Anlatımı (1911-1922)
Kore Savaşı'nda Türk Askerinin Sinemada Temsili: Ayla Filmi
Hasan Tahsin ve Şehit Gazeteciler
Karayılan Destanı ve Popüler Kültür Ürünü Olarak Kara Yılan Dizi Filmi
Kurtuluş Savaşı'nda Keşmir'den Anadolu'ya Maddi ve Manevi Yardımlar
Kafkasya'da Kurtuluş Mücadelesinin Romanlar Üzerinden Değerlendirilmesi
Alaş Orda Devleti'nin İletişim Aracı: Kazak Gazetesi
Kazakistan'ın Bağımsızlık Sürecinde Medya
Gazi Unvanlı Şehrin Marka Değerlerinin Medyada Sunumu
Asya'nın İlk Kadın Generalinin Sinemada Temsili: "Kurmancan Datka" Filmi
Şiirler ile Kurtuluş Mücadeleleri: Abdülhamit Süleyman Çolpan
Türk Cumhuriyetlerinin Bağımsızlığında (1991) TRT Yayınları
Kurtuluş Savaşı'nda (1918-1922) Türkistan Yardımları ve Türkistan Basını
Görsel Medyada Kurtuluş Savaşı'nın Çocuk Kahramanları ve Şehit Kamil
Kosova'ya Türk Barış Gücünün Girişinin Medyada Yeri
Türk ve Dünya Basınında Kosova Savaşı'nın Anlatımı

Kurtuluş Mücadelelerinin Bilgi ve Moral Kaynağı Pullar ve Kartpostallar
Aliya İzzetbekoviç'in Mücadelesinin Görsel Eserler İle Sunumu: Filmler - Belgeseller
Türkistanlı Gazeteci Hacıhan Shakirova Hanımın Hatıraları İle Demir Perde Döneminde Türkiye Özlemi
Türkistan Bağımsızlık Hareketlerinde Osmanlı Basının Etkisi: Abdurrauf Fıtrat
Güney Asya Müslümanlarının Türk Kurtuluş Savaşı'na Yardımlarının Medyada Anlatımı
Türk Medyasında Urfa'nın Kurtuluşu ve Onikiler
İstiklal Harbi'nde PTT'nin Rolü
Televizyon Dizilerinde Türk Kurtuluş Savaşı'nın Anlatımı
Antep Savunmasının Medya Araçlarında Sunumu: Şahin Bey Destanı Örneği

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı tarafından 2019 yılının kültür ve turizm alanında “Göbekli Tepe Yılı” ilan edilmesinden ötürü Göbekli Tepe ziyaret edilmiştir. Burada Afganistan, Özbekistan ve Kazakistan’dan davet edilen 5 katılımcı tarafından, “Türkistan’dan Göbekli Tepe’ye Bakış” temalı, aşağıda konu başlıkları verilen sunumlar yapılmıştır.

11. Gelecekle İletişim Çalıştayı Bildirileri Listesi (Göbekli Tepe)
Altın Elbiseli Adamdan Göbekli Tepe’ye
İnsanlık Tarihini Baştan Yazdıran Göbeklitepe'nin Turizm Gelişmesindeki Katkısı
Göbekli Tepe'deki Semboller ve Anlamları
Özbekistan Medyasında Göbeklitepe
Mustafa Çokay ve Yaş Türkistan Gazetesi

8. Kurumlarla Olan İlişkiler ve Diğer Çalışmalar

- 2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kapsamında yürütülen analitik bütçeden plan bütçeye geçiş çalışmalarına katılım sağlanmış ve Üst Kurula ait program performans bilgisi ile alt program alt hedef ve göstergeleri tespit edilmiştir.
- “2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Hazırlık Çalışmaları” kapsamında; On Birinci Kalkınma Planı’nda, Üst Kurulun görev ve sorumluluk alanına giren konularla ilgili olarak son bir yıllık gelişmelere ilişkin değerlendirmeler ile 2020 yılına ilişkin Eylem Planı’nda sorumlu olunan politika ve tedbirler ve bu tedbirlere yönelik faaliyet önerileri, Üst Kurulun birimleri arasında koordinasyon çalışmaları yürütülerek, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Plan İzleme Sistemi (CYPİS)’ne kaydedilmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğünce, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun, "Orta vadeli program, mali plan ve bütçe hazırlama rehberi" başlıklı 16 ncı maddesinin uygulanabilmesi ve bütçe olanakları dâhilinde kaynakların etkin tahsis edildiği bir bütçe hazırlama sürecinin yürütülebilmesi amacıyla, Üst Kuruldan istenmiş olan; 2020-2022 dönemine ait yatırım nitelikli projeler, ilgili Daire Başkanlıklarından temin edilerek, söz konusu yatırım projelerinin “KaYa Sistemi”ne bilgi girişi sağlanmıştır.
- Kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları, sosyal taraflar ve sivil toplum kuruluşlarından alınan tedbir önerileriyle oluşturulan ve On Birinci Kalkınma Planı ile Yeni Ekonomi Programı (YEP) dikkate alınarak güncellenen Ulusal İstihdam Stratejisi 2020-2023 Taslak Eylem Planı hakkında, 10-12 Aralık 2019 tarihleri arasında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında gerçekleştirilen “Ulusal İstihdam Stratejisi 2020-2023 Eylem Planı” toplantısına katılım sağlanmıştır.

H. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

Üst Kurul faaliyetleri ile ilgili kamuoyunu bilgilendirmek ve şeffaf bir çalışma içerisinde olmak amacıyla; temel görevi, basın ve halkla ilişkiler faaliyetlerinin Üst Kurulca belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak olan Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin, 2019 yılına ait çalışmalar aşağıda sunulmuştur.

Üst Kurulun etkinlikleri ve uygulamaları ile ilgili olarak 2019 yılında, 32 adet basın bildirisi, 123 adet haber yapılmıştır. Üst Kurulun etkinlikleri ve uygulamaları ile ilgili olarak yapılan haberler, basın toplantısı duyuruları ve basın bildirileri kurumsal internet sayfasında yer alan “Basın Açıklamaları” bölümündeki ilgili kısma yerleştirilmiştir.

Kurumsal internet sayfasında yer alan basın açıklamaları sayıları şöyledir:

Haber	Basın Toplantısı	Basın Bildirisi
123	-	32

2019 Yılına ilişkin RTÜK Haberlerinin Dağılımı ise şöyledir:

Basın	TV-Radyo	Portal-Ajans	Sosyal Medya	Toplam
3.594	2.879	30.826	135.836	173.135

Üst Kurulun çeşitli paydaşlarına yönelik olarak düzenlediği eğitim, toplantı gibi organizasyonların gerçekleştirilmesinde ilgili birimlerle koordinasyon içinde çalışılmış, birimlerin kendi alanlarıyla ilgili düzenlemiş oldukları kamuoyuna açık faaliyetleri basına duyurulmuştur.

Üst Kurulu ilgilendiren konularda yanlış veya hatalı bilgi içeren haber, yazı ve programlarla ilgili bilgilendirme ve düzeltme açıklamalarının yapılmasına devam edilmiş, bu açıklamaların ilgili yayın kuruluşunda yayınlanması sağlanarak kamuoyunun Üst Kurul iş ve uygulamalarından doğru bir şekilde haberdar olması sağlanmıştır.

Basın mensuplarının sözlü ve yazılı bilgi talepleri karşılanarak Üst Kurul ile medya arasında doğru ve sağlıklı bilgi akışının sağlanmasına devam edilmiştir. Basın mensuplarının Üst Kurul yetkilileriyle röportaj yapma talepleri konusunda koordinasyon sağlanmış, yurt içi ve yurt

dışından gelen heyetlerin Üst Kurul yetkilileriyle yaptıkları toplantı ve görüşmeler istenen şekilde kayda alınıp duyurulmuştur.

Kurum içinde bilgi akışının ve personeli ilgilendiren sosyal olayların takibinin sağlanması amacıyla hizmete sunulan kurum içi iletişim portalı (intranet), etkin şekilde kullanılmaktadır. Bu çerçevede; 2019 yılında 123 adet haber ve duyuru hazırlanarak kurum içi iletişim portalında yayımlanmıştır.

2019 yılında, 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında elektronik ortamda yapılan başvuruların, sistemin Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi CİMER sistemine entegre edilmesiyle CİMER sistemi üzerinden cevaplandırılması sağlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi Yönetim Sistemine geçişle birlikte, Başbakanlık Kurumu lağvedilerek, Başbakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların idari yapıdaki konumları değiştirilmiş, Cumhurbaşkanlığı İletişim merkezi CİMER adı altında faaliyet gösteren sistemin internet arayüzü CİMER olarak değiştirilmiştir. Daha öncesinde CİMER adı altında BİMER'den ayrı olan sistem de, yeni Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi CİMER arayüzüne entegre edilmiş, eski CİMER sistemi kaldırılmıştır. Netice itibarıyla, vatandaş bildirimleri CİMER ve Bilgi Edinme olarak yenilenen CİMER sistemi üzerinden cevaplandırılmaktadır. CİMER tarafından Üst Kurula yönlendirilen, bilgi edinme, şikayet, ihbar, istek ve görüş/öneri şeklinde vatandaşlara ait 6.882 adet başvurunun 478 adedinin Hukuk Müşavirliği tarafından, 6.404 adedinin ise diğer birimler tarafından cevaplandırılması sağlanmıştır.